Sfintele cuvioase Olimpiada şi Eupraxia

(s.v. 25 iulie / s.n. 7 august)

Troparul Sfintelor cuvioase Olimpiada şi Eupraxia, glasul al 2-lea: Doririi celei adevărate logodindu-vă, iubitoarelor de Hristos şi de împreunarea logodnicului muritor lepădându-vă, cu nevoinţe de fapte bune aţi crescut şi la înălţimea nestricăciunii aţi alergat, femei frumoase la suflet şi mult bogate, stâlpii şi îndreptarea pustnicilor. Pentru aceasta, rugaţi-vă neîncetat pentru noi, care cu dragoste prăznuim pomenirea voastră.

Index

Evanghelia şi Apostolul zilei 3
Acatistul Sfintelor cuvioase Olimpiada şi Eupraxia 5
Acatistul Sfintelor prea cuvioase maici Olimpiada, diaconiţa (mângâierea celor ce poartă lăuntric crucea vremilor de cumpănă) şi Eupraxia (25 iulie) 17
Sfânta diaconiţă Olimpiada - mângaierea celor ce poartă lăuntric crucea vremilor de cumpănă 29
Proloagele Sfinţilor şi a Sfintelor - Sfânta diaconiţă Olimpiada 30
Sfânta Olimpiada, diaconița - drumul spre sfințenie.....36
Sinaxar - Pomenirea cuvioasei Olimpiada diaconiţa din Constantinopol.....38

Sinaxar - Sfânta cuvioasă Olimpiada - 25 iulie 41
Sorin Ioniţe - Calendar Ortodox - Adormirea Sfintei Ana, mama Preasfintei Născătoare de Dumnezeu; Sfintele cuvioase Olimpiada și Eupraxia 42
Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfintei Olimpiada, diaconiţa 45
Sfânta Olimpiada – mângâierea pentru cei ce care poartă lăuntric crucea vremilor de cumpănă 47
Sfântul Ioan Gură de Aur către cuvioasa diaconiţa Olimpiada despre virtutea simplităţii şi patima ascunsă a împodobirii 57
Sfântul Ioan Gură de Aur către cuvioasa diaconiţa Olimpiada - Scrisoarea I 64
Sfântul Ioan Gură de Aur către cuvioasa diaconiţa Olimpiada - Scrisoarea II65
Sfântul Ioan Gură de Aur către cuvioasa diaconiţa Olimpiada - Scrisoarea III 65
Sfântul Ioan Gură de Aur către cuvioasa diaconiţa Olimpiada - Scrisoarea IV 66
Sfântul Ioan Gură de Aur către cuvioasa diaconiţa Olimpiada - Scrisoarea V 67
Sfântul Ioan Gură de Aur către cuvioasa diaconiţa Olimpiada - Scrisoarea VI 68
Sfântul Ioan Gură de Aur către cuvioasa diaconiţa Olimpiada - Scrisoarea VIII 69
Sfântul Grigorie Teologul: Poem-indemn către Olimpiada, la căsătoria sa.....87
Sfânta cuvioasă Eupraxia 92
Proloagele Sfinţilor și a Sfintelor - Cuvioasa fecioară Eupraxia 93
Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida – Pomenirea Sfintei cuvioasei maicii noastre Eupraxia, fecioara 118
Cântare de laudă la Sfânta Eupraxia.....119
Cugetare 121
Pr. Silviu Cluci - Odoarele Mănăstirii Iviron 123
Icoane.....125

Evanghelia şi Apostolul zilei

Evanghelia

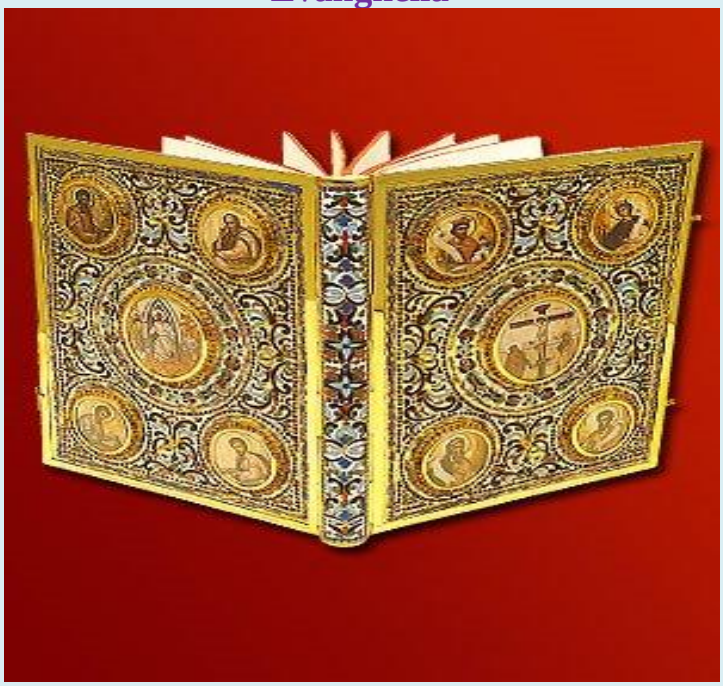

Matei 5, 14-19

Zis-a Domnul către ucenicii Săi:

14. Voi sunteţi lumina lumii; nu poate o cetate aflată pe vârf de munte să se ascundă.

15. Nici nu aprind făclie şi o pun sub obroc, ci în sfeşnic şi luminează tuturor celor din casă.

16. Aşa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, aşa încât să vadă faptele voastre cele bune şi să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri.

17. Să nu socotiţi că am venit să stric Legea sau proorocii; n-am venit să stric, ci să împlinesc.

18. Căci adevărat zic vouă: Înainte de a trece cerul şi pământul, o iotă sau o cirtă din Lege nu va trece, până ce se vor face toate.
19. Deci, cel ce va strica una din aceste porunci, foarte mici şi va învăţa aşa pe oameni, foarte mic se va chema în Împărăţia Cerurilor; iar cel ce va face şi va învăţa, acesta mare se va chema în Împărăţia Cerurilor.

Apostol

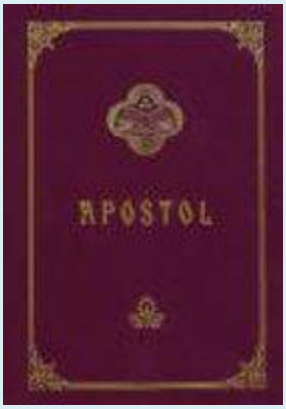

Epistola către Galateni a Sfântului apostol Pavel

Galateni 4, 22-26

22. Căci scris este că Avraam a avut doi fii: unul din femeia roabă şi altul din femeia liberă.
23. Dar cel din roabă s-a născut după trup, iar cel din cea liberă s-a născut după făgăduinţă.
24.Unele ca acestea au altă însemnare, căci acestea (femei) sunt două testamente: Unul de la Muntele Sinai, în Arabia şi răspunde Ierusalimului de acum, care zace în robie cu copiii lui;
25. Iar cea liberă este Ierusalimul cel de sus, care este mama noastră.
26. Căci scris este: "Veseleşte-te, tu, cea stearpă, care nu naşti! Izbucneşte de bucurie şi strigă, tu care nu ai durerile naşterii, căci mulţi sunt copiii celei părăsite, mai mulţi decât ai celei care are bărbat".

Acatistul Sfintelor cuvioase Olimpiada şi Eupraxia

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşlueşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

***

Troparul Sfintelor cuvioase Olimpiada şi Eupraxia, glasul al 2-lea: Doririi celei adevărate logodindu-vă, iubitoarelor de Hristos, şi de împreunarea logodnicului muritor lepădându-vă, cu nevoinţe de fapte bune aţi crescut şi la înălţimea nestricăciunii aţi alergat, femei frumoase la suflet şi mult bogate, stâlpii şi îndreptarea pustnicilor. Pentru aceasta, rugaţi-vă neîncetat pentru noi, care cu dragoste prăznuim pomenirea voastră.

&&&

Condacul 1
Toată limba să se mişte către lauda fecioarelor şi tot graiul omenesc cântări să alcătuiască celor ce din tinereţe luându-şi crucea pe umeri, către Hristos au alergat şi poruncile Lui cu osârdie le-au urmat, şi toată bogăţia pământească defăimând-o au căutat numai pe cea cerească, iar noi cântându-le strigăm: ***Aliluia!***

Icosul 1
Îngereştile cete din cer s-au bucurat văzându-te împodobită cu fecioria, prea înţeleaptă Eupraxia, iar noi oamenii pe pământ minunându-ne de bunul neam al sufletului tău, cântăm ţie unele ca acestea:
Bucură-te, Eupraxia cea frumoasă şi de neam împărătesc;

Bucură-te, că pruncă în vârstă de cinci ani, după lege te-ai logodit;
Bucură-te, că dulceaţa logodnicului tău nu o ai cunoscut;
Bucură-te că tatăl şi mama ta, după naşterea ta în curăţie au petrecut;
Bucură-te, că Hristos pentru El logodnică te-a primit;
Bucură-te, că hora fecioarelor s-a bucurat de logodirea ta cu Hristos;
Bucură-te, că mulţimea diavolilor s-a biruit de a ta multă postire;
Bucură-te, că prin drumul smereniei înspre Hristos ai călătorit;
Bucură-te, că prin multă nevoinţâ pe satana l-ai biruit;
Bucură-te, că acum dănţuieşti cu înţeleptele fecioare în hora lor cerească;
Bucură-te, că în ceruri cu desfătarea celor negrăite te veseleşti;
Bucură-te, Eupraxia, mireasa lui Hristos cea prea înţeleaptă!

Condacul 2

Văzându-se pe sine Sfânta fecioară Eupraxia în Mănăstirea cea din Tebaida Egiptului în care se nevoiau o sută treizeci de monahii pustnicindu-se, te-ai umplut de râvnă a fi şi tu următoare vieţii lor şi fiind în vârstă de numai şapte ani, ai început a cânta lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 2

Înţelegerea cea nepricepută a dumnezeieştii iconomii, pe cât este cu putinţă firii omeneşti, cunoscând-o sfântă fecioară, prea cuvioasă Olimpiada, a primit legiuita logodire cu fiul lui Nevredie eparhul, dar acelui logodnic firul vieţii rupându-se şi murind, fecioară neispitită de el rămânând, după vrednicie cu datorie o cinstim cu laude ca acestea:
Bucură-te, stea a Ţarigradului care ai răsărit din părinţi slăviţi şi de neam mare;
Bucură-te, fiica lui Anisie, senatorul şi a Olimpiadei, fiice;
Bucură-te, că după moartea părinţilor tăi, ai rămas moştenitoarea multei bogăţii;
Bucură-te, că din această bogăţie pe mulţi săraci ai ajutat;
Bucură-te, că din economia ta Bisericile ca pe nişte mirese ale lui Hristos le-ai împodobit;
Bucură-te, că din aceleaşi bogăţii, mănăstirile mult le-ai ajutat;
Bucură-te, că văduvelor şi sărmanilor mult ai fost folositoare;
Bucură-te, că pustnicilor şi vieţuitorilor din pustie, tu le-ai fost hrănitoare;
Bucură-te, cercetarea bolnavilor şi ocrotirea străinilor;
Bucură-te miluitoarea temniţelor şi mângâierea scârbiţilor;
Bucură-te, a surghiuniţilor miluitoare;
Bucură-te, a multor ţări darnică şi îndurătoare;
Bucura-te, Olimpiada, mireasa lui Hristos cea prea frumoasă!

Condacul 3

Putere de sus din harul şi dăruirea Sfântului Duh, primind fecioară Olimpiada, te-ai împotrivit voinţei marelui împărat Teodosie şi chiar şi silită fiind de către el, pentru frumuseţea şi înţelepciunea ta, a te logodi cu rudenia sa Elpidie, tu nicidecum nu ai vrut a te învoi la aceasta, ci ai ales în feciorie a cânta lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 3

Având fecioară inima plină de darul Sfântului Duh când te-a întrebat egumena Teodula: "Doamna mea, Eupraxia, iubeşti pe surorile acestea?", atunci tu cu multă evlavie şi cu bucurie ai răspuns: Da, doamnă, vă iubesc pe voi, iar egumena repetându-ţi întrebarea a doua şi a treia oară precum Hristos, Sfântului apostol Petru, tu, nu ca o pruncă, ci ca o înţeleaptă ai zis: „Eu vă iubesc pe voi şi pe Hristos". Deci, minunându-se de înţelepciunea ta şi a răspunsului ce ai dat, noi toţi cântăm ţie aşa:

Bucură-te, mieluşeaua cea cuvântătoare, care ai mers în urma păstorului;
Bucură-te, porumbiţa fără răutate, care ai zburat din satul logodnicului;
Bucură-te, pruncă care deşi n-ai împlinit bine şapte anişori eşti bine răspunzătoare;
Bucură-te, fiică a mamei cea mult credincioasă şi mult îndurătoare;
Bucură-te, grabnică alergătoare către icoana Mântuitorului Hristos care de egumenă ţi-a fost arătată;
Bucură-te, bună lucrătoare a poruncilor Aceluia către care ai mers şi L-ai sărutat;
Bucură-te, neîndoită credinţă, dragoste şi nădejde a maicii tale;
Bucură-te, ascultarea, răbdarea şi smerenia nebiruită a monahiilor;
Bucură-te, aprigă luptătoare a patimilor şi a înfrânărilor trupeşti;
Bucură-te, icoana faptelor bune sufleteşti;
Bucură-te, împodobirea fecioriei;
Bucură-te, slava şi lauda cetelor monahiceşti;
Bucură-te, Eupraxia, mireasa lui Hristos cea prea înţeleaptă!

Condacul 4

Vifor de gânduri pline de neghină având în mintea sa Ghermana, s-a umplut de zavistie asupra ta şi a sufletului tău şi cu multe defăimări te ocăra, dar înţelegând egumena Teodula, s-a sârguit a tămădui prin rugăciune boala ei sufletească şi leproasă, iar dimpreună cu tine, fecioară Eupraxia, mângâindu-se de Duhul Sfânt, a zis: ***Aliluia!***

Icosul 4

Auzind de fecioara Olimpiada marele împărat Teodosie, tatăl lui Arcadie şi a lui Onorie de frumuseţea şi de înţelepciunea ta, a trimis la tine de multe ori pentru a te ruga să te însoţeşti cu rudenia sa. Însă tu, nicidecum n-ai voit şi, deşi te-a ameninţat cu multe îngroziri împărăteşti, tu ca un turn neclintit ai rămas şi ai alergat la dra-

gostea lui Hristos, Mirele tău cel ceresc. Drept aceea minunându-ne de înţelepciunea ta, zicem:
Bucură-te, mieluşeaua care ai alergat către Hristos, Păstorul Bisericilor;
Bucură-te, oaie cuvântătoare care ai urmat Mântuitorului Iisus Hristos;
Bucură-te, porumbiţă care grabnic ai zburat din gunoiul bogăţiilor lumeşti;
Bucură-te, albină care ai adunat mierea cu care pe noi ne îndulceşti;
Bucură-te, privighetoare care pe noi ne îndulceşti prin glasul cântărilor tale;
Bucură-te, trâmbiţă mult răsunătoare, care ai chemat săracii spre milele tale;
Bucură-te, corabie care pluteşti asupra valurilor lumeşti;
Bucură-te, anghiră tare, care opreşti taberele năvălirilor drăceşti;
Bucură-te, cetate care aperi pe cei buni şi binecredincioşi;
Bucură-te, casă de adăpostire celor neputincioşi;
Bucură-te, darnică miluitoare a văduvelor şi a sărmanilor;
Bucură-te, ajutătoarea tuturor arhiereilor;
Bucură-te, Olimpiada, mireasa lui Hristos, cea prea frumoasă!

Condacul 5

Stea luminoasă, dăruită de la Sfântul Duh, a strălucit în inima ta, fecioară Olimpiada prea fericită, când împăratul mâniindu-se asupra ta, a poruncit eparhului cetăţii ca pe toată averea bogăţiei tale să o ia în stăpânirea sa, lucru pentru care nu te-ai mâhnit, ci cu bucurie mare i-ai mulţumit că te-a uşurat de sarcina bogăţiei pământeşti, încât cu înlesnire să cauţi la cele cereşti şi fără de împiedicare să cânţi lui Hristos: ***Aliluia!***

Icosul 5

Văzând numărul pruncilor celor ce boleau de tot felul de neputinţe că se vindecau prin rugăciuni, mulţi alergau cu lacrimi către locuinţa ta, prea fericită Eupraxia, cerând tămăduire şi, luându-şi sănătoşi pe copiii lor, se întorceau cu bucurie şi strigau ţie unele ca acestea:
Bucură-te, deschiderea urechilor auzului, celui din naştere surd;
Bucură-te, bună grăire şi dezlegare a limbii celui mut;
Bucură-te, a mâinilor slăbănoage însănătoşire;
Bucură-te, a picioarelor copilului olog grabnică alergare:
Bucură-te, a maicii scârbite pentru copilul cel bolnav, mare bucurie;
Bucură-te a «copilului neputincios» multă vioiciune;
Bucură-te, a femeii ce se îndrăcea, izbăvire;
Bucură-te, tămăduirea femeii Ghermana, ce venea de la cea îndrăcită;
Bucură-te, izgonirea diavolilor ce locuiau în acea femeie;
Bucură-te, că de acea minune toate surorile se mirau;
Bucură-te, ceea ce cu toiagul egumenei Teodula, pe diavol îl goneai;

Bucură-te, că sub acelaşi toiag minunile tale le ascundeai;
Bucură-te, Eupraxia, mireasa lui Hrlstos cea prea înţeleaptă!

Condacul 6

Mărturisind, prea înţeleaptă Eupraxia, cuvioasei Iulia ispitirea diavoleştii bântuiri ce în somn îţi adusese vicleanul, ai primit bunele ei sfătuiri şi grabnic ai spus asupririle diavolului, către egumenă, de la care luând povăţuire, prin post şi rugăciune, ai ruşinat pe ispititorul ca pe un bârfitor, arătând că nu ştia să cânte ca la început lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 6

Strălucind cu frumuseţea şi cu cinstita vieţuire prin lucrarea faptelor bune cuvioasă Olimpiada, ai făcut a se minuna de petrecerea ta nu numai pe arhierei, ci şi pe prea sfinţitul patriarh Nectarie, de către care cinstită ai fost prin bisericească slujire a diaconiei, în care cu cuvioşie slujind, vrednică te-ai făcut a fi privitoare tainelor dumnezeieşti. Drept aceea, te rugăm primeşte de la noi aceste cântări:
Bucură-te, a doua Ana, văduvă duhovnicească şi a noii legi;
Bucură-te, că necontenit ai strălucit la slujba bisericească;
Bucură-te, că toata viaţa ta ai petrecut-o în neprihănire;
Bucură-te, că de Teofil, patriarhul Alexandriei ai fost nedreptăţită;
Bucură-te, a Samariteanului din Evanghelie, următoare adevărată;
Bucură-te, a bărbaţilor celor sfinţi primitoare;
Bucură-te, că îi izbăveşti îndată din nevoi pe toţi bolnavii ce nu au unde a-şi pleca capul;
Bucură-te, a nevoilor acelora ajutătoare;
Bucură-te, că toată bogăţia ta ai împărţit-o săracilor;
Bucură-te, că şi Hristos pentru aceasta în lăcaşurile cele cereşti te-a primit;
Bucură-te, lucrătoarea înaltelor fapte bune;
Bucură-te, că prin acelea ne îndulceşti pe noi ca şi cu nişte lapte;
Bucură-te, Olimpiada, mireasa lui Hristos, cea prea frumoasă!

Condacul 7

Vrând văzuţii vrăjmaşi a goni de pe scaunul patriarhal al Constantinopolului pe arhiereul lui Hristos, Ioan Hrisostom, tu plângere şi multe lacrimi ai vărsat, pentru aceasta fericită Olimpiada, împreună cu Pentadia, cu Procla şi cu Salvina, ascultând învăţăturile lui din epistole şi mirându-vă de înţelepciunea mângâietoarelor lui cuvinte, pomenire aţi făcut pentru el în rugăciunile voastre, strigând lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 7

Arătatu-s-a în vedenie în vis egumenei Teodula, tatăl tău Antigon, fiind în slavă mare, stând înaintea lui Hristos şi rugându-L pe El să poruncească maicii tale, fericita Eupraxia, a lăsa cele pământeşti şi a se muta în lăcaşurile cele veşnice şi vestindu-i-se vedenia, nu numai că nu s-a tulburat, ci şi foarte mult s-a bucurat, şi îndată chemându-te pe tine, fiica sa cea iubită, ca o maică bună te învăţa, sfătuindu-te de cele folositoare sufletului. Iar tu, ca una ce parcă nu erai de 12 ani, ci ca o desăvârşită, cu dragoste ascultai învăţăturile ei, drept aceea minunându-ne de înţelepciunea ta, strigăm:

Bucură-te, fiică bună, care ai ascultat învăţăturile maicii tale;
Bucură-te, floare bine mirositoare, care ne veseleşti prin miresmele tale;
Bucură-te, narcisă, care rupându-te îndată şi lăcrimezi;
Bucură-te, ascultătoare pură, care toate învaţăturile maicii tale le urmezi;
Bucură-te, garoafă cu bună mirosire;
Bucură-te, tablă care ne arăţi buna tâlcuire;
Bucură-te, mieluşeaua Bunului Păstor;
Bucură-te, că duhul tău stă în mâna lui ca un inel prea frumos;
Bucură-te, vioară bine acordată şi frumos răsunătoare;
Bucură-te, năstrapă care ne adapi pe noi cu băutura înţelegătoare;
Bucură-te, oglindă care arăţi curat lucrarea faptelor bune;
Bucură-te, podoaba cinului călugăresc care alergi pe calea faptelor bune;
Bucură-te, Eupraxia, mireasa lui Hristos cea prea înţeleaptă!

Condacul 8

Văzând înstrăinarea maicii tale iubite, prea înţeleaptă Eupraxia, te-ai înstrăinat îndată de toate cele lumeşti şi ai privit cu ochii minţii la cele cereşti şi spre toate faptele cele bune te-ai nevoit, spre care înaripându-te grabnic ai zburat către ele, spre înălţimea cereştilor lăcaşuri, unde acum te veseleşti împreună cu fecioarele cele înţelepte şi auzi pe cei ce cântă: ***Aliluia!***

Icosul 8

Cu totul supunându-te învăţăturilor arhiereilor lui Hristos, fericită Olimipiada, cu osârdie ai urmat sfaturile Sfântului Ioan Hrisostom şi nu te-ai depărtat de la slujirea Bisericii, ci cu dragoste ai primit năpăstuirea eparhului ce a pus foc spre arderea cetăţii patriarhale, la care tu ai răspuns prin a da dar de aur spre împodobirea Bisericii lui Hristos, iar lăsând tu Constantinopolul ai plecat la Cizic, ca să dai loc mâniei vrăjmaşilor celor ce te năpăstuiau; deci, şi nouă celor ce te rugăm pe tine, întinde-ne mână de ajutor ca să strigăm:

Bucură-te, a văzuţilor vrăjmaşi iertare;
Bucură-te, a năpăstuiţilor îndreptare;
Bucură-te, ajutătoarea celor lipsiţi;

Bucură-te, odihnitoarea celor osteniţi;
Bucură-te, îmbrăcămintea celor goi;
Bucură-te, ocrotitoarea celor străini;
Bucură-te, împodobitoarea Bisericilor;
Bucură-te, podoaba arhiereilor;
Bucură-te, a multor nevoi pătimitoare;
Bucură-te, a diavolilor izgonitoare;
Bucură-te, că ai primit mângâiere în surghiun de la Ioan Hrisostom;
Bucură-te, că în Nicomidia multe chinuri ai suferit;
Bucură-te, Olimpiada, mireasa lui Hristos cea prea frumoasă!

Condacul 9

Toată frumuseţea trupului ai trecut-o cu vederea, prea cuvioasă Olimpiada, slava şi bogăţia întru nimic socotindu-le, te-ai înaripat întru credinţă iar mintea, lepădând toate cele lumeşti, către cele cereşti ai îndreptat-o, unde acum, nu ca prin oglindă, ci învederat priveşti cele ce ai dorit, şi pentru aceasta auzi de la toţi: ***Aliluia!***

Icosul 9

Ritoricească laudă de ţi-am aduce, prea cuvioasă Eupraxia, tot n-am putea după cuviinţă a te lăuda pe tine, căci rămânem fără de glas numai aducându-ne aminte de ostenelile tale cele mai presus de minte şi de firea femeiască, de care minunându-ne aşa strigăm:
Bucură-te, ceea ce te-ai înarmat cu postirea mai mult de 40 de zile;
Bucură-te, că şi pietrele le-ai mutat deşi erau destul de mari, peste a ta fire;
Bucură-te, că prin Iulia ai primit vestirea mergerii tale către cele cereşti;
Bucură-te, că prin aducerea veştii sale, tu îndată ai scăpat de valurile vieţii;
Bucură-te, că prin cuvintele: "Doamne Iisuse Hristoase ajută-mi mie", din fântâna cea adâncă, sănătoasă ai ieşit;
Bucură-te, că prin pomenirea numelui Iisus, întru toate pe diavol ai batjocorit;
Bucură-te, că împotriva diavoleştii lucrări, cu două vase, apă aduceai;
Bucură-te, că şi spre slujba bucătăriei cu securea lemne tăiai;
Bucură-te, că tăindu-ţi glezna, mult sânge a curs;
Bucură-te, că şi lemnele tăiate în braţe le-ai dus;
Bucură-te, că şi de pe trepte cu lemnele căzând, rană la ochi ai suferit;
Bucură-te, că şi vasul cu apă clocotită vărsându-se pe faţa ta, nu te-a opărit;
Bucură-te, Eupraxia, mireasa lui Hristos cea prea înţeleaptă!

Condacul 10

Vrând Mântuitorul să tămăduiască sufletele şi trupurile celor munciţi de duhurile necurate, încă din viaţa aceasta te-a proslăvit pe tine, fericită Eupraxia, cu lucrarea

minunilor, drept aceea prin rugăciunile tale, diavolii se izgoneau, bolnavii se vindecau, ologii mergeau, surzii auzeau, orbii vedeau, iar muţii grăiau curat, pentru care împreună cu noi strigă lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 10

Zid tare şi Cetate de scăpare tuturor celor ce aleargă la mila şi ajutorul tău, te-ai arătat fericită Olimpiada, nu numai celor credincioşi, ci şi clevetitorilor şi învrăjbitorilor, faceri de bine le-ai dat, următoare făcându-te Evangheliei lui Hristos, Celui ce n-a venit să cheme numai pe cei drepţi, ci şi pe păcătoşi spre pocăinţă, pentru care cântăm:

Bucură-te, maică prea cuvioasă care eşti cu duhovnicească dragoste împodobită;
Bucură-te, ajutătoare a tuturor celor ce au inima scârbită;
Bucură-te, că mutându-te către Domnul, în vis episcopului Nicomidiei, te-ai arătat;
Bucură-te, că tu însăţi l-ai învăţat pe acel episcop despre înmormântarea trupului tău:
Bucură-te, că în raclă de lemn, trupul ai voit a sta;
Bucură-te, că, în mare, racla ta, ai cerut a se arunca;
Bucură-te, că marea cu valurile ei în lacul Brohti te-a adus;
Bucură-te, că în Biserica Sfântului apostol Toma, trupul tău a fost pus;
Bucură-te, că după mulţi ani, trupul tău de barbari din nou a fost aruncat în valuri;
Bucură-te, că trupul tău a însângerat apele mării din acel loc;
Bucură-te, că prin această minune, noi de pătimirea ta ne-am înştiinţat;
Bucură-te, că şi tu pe noi de tămăduirea a tot felul de boli ne-ai îndestulat;
Bucură-te, Olimpiada, mireasa lui Hristos cea prea frumoasă!

Condacul 11

Împăratul împăraţilor împodobind cu darul facerii de minuni sfintele tale moaşte, cuvioasă Olimpiada, nu numai pentru bolnavii ce ţi se închină, ci şi pentru noi toţi, ce sărutăm cu dragoste sfintele tale moaşte, ca ceea ce ai îndrăznire la Hristos, Stăpânul tuturor, fă rugăciuni, ca să fim păziţi în viaţa aceasta şi sănătate trupească să ne dăruiască, iar în cea viitoare mântuirea sufletească să dobândim ca să cântăm: ***Aliluia!***

Icosul 11

Făclie mult luminoasă ai strălucit în inima tuturor surorilor, când, de către egumenă, prin Iulia, au fost chemate spre cea mai de pe urmă sărutare a ta, fericită Eupraxia, la care degrabă adunându-se toate, te plângeau rugându-te a le pomeni în rugăciunile tale, iar mai pe urmă, venind şi cea tămăduită de tine, de la muncirea diavolească, plângând cu lacrimi a strigat:

Bucură-te, maică mult milostivă, ceea ce m-ai izbăvit de diavolul cel prea cumplit;

Bucură-te, prea cuvioasă, ceea ce pentru mine mult te-ai ostenit şi ai postit;
Bucură-te, izvor plin de vindecări al celor neputincioşi;
Bucură-te, fierbinte rugătoare către Domnul al celor binecredincioşi;
Bucură-te, plângerea cea jalnică a tuturor surorilor;
Bucură-te, că treci prin moarte, către desfătarea cea negrăită;
Bucură-te, că îngerii îţi primesc sufletul din materia cea mult postită;
Bucură-te, ceea ce Împărăţia Cerurilor acum ai dobândit-o;
Bucură-te, ceea ce veşnicii bucurii acum te-ai învrednicit;
Bucură-te, că primeşti cununa nevoinţelor, cea mult înflorită;
Bucură-te, că acum dănţuieşti la nunta Mirelui tău cea nesfârşită;
Bucură-te, Eupraxia, mireasa lui Hristos cea prea înţeleaptă!

Condacul 12

Vrând cerescul împărat a răsplăti cu harurile Sale cele nenumărate, ostenelile nevoinţelor tale, prea cuvioasă Eupraxia, n-a zăbovit a te dezlega de îmbrăcămintea materiei stricăcioase, ci grabnic te-a chemat către cereasca Sa împărăţie, unde acum te veseleşti împreună cu fecioarele înţelepte, cântând aşa: ***Aliluia!***

Icosul 12

Lăudând şi cinstind mutarea ta cea către Dumnezeu, prea cuvioasă Olimpiada, pe care în surghiun fiind ai primit-o, cântăm şi minunata înotare a moaştelor tale în mare, prin care ne-am învăţat a striga către tine aşa:
Bucură-te, călătoarea cea minunată către patria ta, Constantinopol;
Bucură-te, că pe mâinile prezbiterului Ioan ai voit a te purta;
Bucură-te, că după 200 de ani din moaştele tale sânge a curs;
Bucură-te, că pătimirea ta prin oasele cele uscate cu izvorârea sângelui nu s-a ascuns;
Bucură-te, că iar la mănăstirea cea zidită de tine ai venit;
Bucură-te, că pe fecioarele mănăstirii prin aducerea moaştelor tale le-ai veselit;
Bucură-te, că multe tămăduiri bolnavilor ai dăruit;
Bucură-te, că multă evlavie credincioşilor ai lăsat;
Bucură-te, că plata milostivirilor tale la cer o ai învistierit;
Bucură-te, că veseliei celei veşnice te-ai învrednicit;
Bucură-te, vindecătoarea trupurilor celor săraci;
Bucură-te, câştigătoarea bogăţiilor cereşti;
Bucură-te, Olimpiada, mireasa lui Hristos cea prea frumoasă!

Condacul 13 (*de trei ori*)

O, prea cuvioaselor maici Olimpiada şi Eupraxia, ne rugăm vouă acum, să primiţi de la noi smeriţii această mică şi nevrednică alcătuită cântare şi faceţi rugăciuni pentru noi, ca şi noi să fim urmaşii vieţii voastre şi să cântăm cu dragoste: ***Aliluia!***
Se spune iarăşi:

Icosul 1

Îngereştile cete din cer s-au bucurat văzându-te împodobită cu fecioria, prea înţeleaptă Eupraxia, iar noi oamenii pe pământ minunându-ne de bunul neam al sufletului tău, cântăm ţie unele ca acestea:
Bucură-te, Eupraxia cea frumoasă şi de neam împărătesc;
Bucură-te, că pruncă în vârstă de cinci ani, după lege te-ai logodit;
Bucură-te, că dulceaţa logodnicului tău nu o ai cunoscut;
Bucură-te că tatăl şi mama ta, după naşterea ta în curăţie au petrecut;
Bucură-te, că Hristos pentru El logodnică te-a primit;
Bucură-te, că hora fecioarelor s-a bucurat de logodirea ta cu Hristos;
Bucură-te, că mulţimea diavolilor s-a biruit de a ta multă postire;
Bucură-te, că prin drumul smereniei înspre Hristos ai călătorit;
Bucură-te, că prin multă nevoinţă pe satana l-ai biruit;
Bucură-te, că acum dănţuieşti cu înţeleptele fecioare în hora lor cerească;
Bucură-te, că în ceruri cu desfătarea celor negrăite te veseleşti;
Bucură-te, Eupraxia, mireasa lui Hristos cea prea înţeleaptă!

Condacul 1

Toată limba să se mişte către lauda fecioarelor şi tot graiul omenesc cântări să alcătuiască celor ce din tinereţe luându-şi crucea pe umeri, către Hristos au alergat şi poruncile Lui cu osârdie le-au urmat, şi toată bogăţia pământească defăimând-o au căutat numai pe cea cerească, iar noi cântându-le strigăm: ***Aliluia!***

Sursa:

https://ziarullumina.ro/teologie-si-spiritualitate/rugaciuni/acatistul-sfintelor-cuvioase-olimpiada-si-eupraxia-25-iulie-155851.html

https://doxologia.ro/ceaslov/acatiste/acatistul-sfintelor-cuvioase-olimpiada-eupraxia

Acatistul Sfintelor prea cuvioase maici Olimpiada, diaconiţa (mângâierea celor ce poartă lăuntric crucea vremilor de cumpănă) şi Eupraxia (25 iulie)

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul
Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.

Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

***

Acatistul Sfintelor cuvioase Olimpiada şi Eupraxia - 25 iulie - slujitor Dani:
https://www.youtube.com/watch?v=Zev8kozPJ0o

***

Troparul Sfintelor cuvioase Olimpiada şi Eupraxia (glasul al 2-lea): Doririi celei adevărate logodindu-vă, iubitoarelor de Hristos şi de împreunarea logodnicului muritor lepădându-vă, cu nevoinţe de fapte bune aţi crescut şi la înălţimea nestricăciunii aţi alergat, femei frumoase la suflet şi mult bogate, stâlpii şi îndreptarea pustnicilor. Pentru aceasta, rugaţi-vă neîncetat pentru noi, care cu dragoste prăznuim pomenirea voastră!

Condacul Sfintelor cuvioase Olimpiada şi Eupraxia (glasul al 2-lea): Cu postul topindu-vă trupurile voastre şi cu rugăciuni neîncetate rugând pe Făcătorul pentru greşelile voastre, ca să luaţi iertare desăvârşită şi aţi luat dumnezeiasca iertare şi Împărăţia Cerurilor, rugaţi pe Hristos Dumnezeu pentru noi toţi!

&&&

Condacul 1
Toată limba să se mişte către lauda fecioarelor şi tot graiul omenesc cântări să alcătuiască celor ce din tinereţe luându-şi crucea pe umeri, către Hristos au alergat şi poruncile Lui cu osârdie le-au urmat şi au defăimat bogăţia pământească căutând-o pe cea cerească, iar noi lăudându-le cântăm: ***Bucuraţi-vă, Sfintelor cuvioase maici Eupraxia şi Olimpiada şi rugaţi-vă ca şi noi să fim ascultători şi împlinitori ai voii Domnului!***

Icosul 1

Îngereştile cete din Cer s-au bucurat văzându-te împodobită cu fecioria, prea înţeleaptă Eupraxia, iar noi oamenii pe pământ minunându-ne de bunul neam al sufletului tău, cântăm ţie unele ca acestea:
Bucură-te, frumoasă Eupraxia cea de neam împărătesc, că după naşterea ta, părinţii tăi în curăţie au vieţuit;
Bucură-te, că la vârsta de 5 ani, după lege te-ai logodit, însă nu ai cunoscut dulceaţa logodnicului tău;
Bucură-te, că Hristos pentru El logodnică te-a primit şi fecioarele s-au bucurat de logodirea ta cu Hristos;
Bucură-te, că prin multă nevoinţă pe satana l-ai biruit şi cu a ta multă postire pe diavoli i-ai înfrânt;
Bucură-te, că pe drumul smereniei înspre Hristos ai călătorit;
Bucură-te, că în Ceruri cu desfătarea celor negrăite te veseleşti;
Bucură-te, Eupraxia, mireasa lui Hristos şi roagă-te ca şi noi să fim ascultători şi împlinitori ai voii Domnului!

Condacul al 2-lea

Văzându-se pe sine Sfânta fecioară Eupraxia în Mănăstirea din Tebaida Egiptului în care se nevoiau 131 de monahii pustnicindu-se, te-ai umplut de râvnă a fi şi tu următoare vieţii lor şi fiind în vârsta de numai 7 ani, ai început a-I cânta lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Înţelegerea dumnezeieştii iconomii cunoscând-o, pe cât este cu putinţă firii omeneşti, prea cuvioasa Olimpiada, a primit legiuita logodire cu fiul eparhului Nevredie, dar acelui logodnic firul vieţii rupându-se şi murind, fecioară neispitită de el rămânând, după vrednicie o cinstim cu laude ca acestea:
Bucură-te, stea a Ţarigradului, care ai răsărit din părinţi slăviţi şi de neam mare;
Bucură-te, că după moartea părinţilor tăi ai moştenit multe bogăţii şi pe mulţi săraci i-ai ajutat;
Bucură-te, că Bisericile ca pe nişte mirese ale lui Hristos le-ai împodobit şi mănăstirile mult le-ai ajutat;
Bucură-te, a surghiuniţilor miluitoare, că văduvelor şi sărmanilor le-ai fost mult folositoare;
Bucură-te, că pustnicilor şi vieţuitorilor din pustie le-ai fost hrănitoare;
Bucură-te, cercetarea bolnavilor şi ocrotirea străinilor, miluitoarea temniţelor şi mângâierea scârbiţilor;
Bucură-te, Olimpiada, mireasa lui Hristos şi roagă-te ca şi noi să fim ascultători şi împlinitori ai voii Domnului!

Condacul al 3-lea

Putere de sus din harul şi dăruirea Sfântului Duh primind, fecioară Olimpiada, te-ai împotrivit marelui împărat Teodosie care pentru frumuseţea şi înţelepciunea ta, voia a te logodi cu rudenia sa, Elpidie. Tu nu ai vrut a te învoi la aceasta, ci ai ales în feciorie a-I cânta lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea

Având inima plină de darul Sfântului Duh, când te-a întrebat egumena Teodula: Doamna mea, Eupraxia, iubeşti pe surorile acestea? tu cu multă evlavie şi cu bucurie ai răspuns: Da, doamnă, vă iubesc pe voi. Egumena a repetat întrebarea a două şi a treia oară, precum Hristos Sfântului apostol Petru. Tu, nu ca o pruncă, ci ca o înţeleaptă ai zis: Eu vă iubesc pe voi şi pe Hristos. Minunându-ne de înţelepciunea ta îţi spunem:

Bucură-te, grabnică alergătoare către icoana Mântuitorului Hristos, care de egumenă ţi-a fost arătată;

Bucură-te, porumbiţă fără răutate, că ai zburat din satul logodnicului;

Bucură-te, fiică a mamei cea mult credincioasă, că deşi aveai 7 anişori bun răspuns ai dat;

Bucură-te, bună lucrătoare a poruncilor Domnului, către care ai mers;

Bucură-te, neîndoită credinţă, dragoste şi nădejde a maicii tale;

Bucură-te, ascultarea, răbdarea şi smerenia nebiruită a monahiilor;

Bucură-te, Eupraxia, mireasa lui Hristos şi roagă-te ca şi noi să fim ascultători şi împlinitori ai voii Domnului!

Condacul al 4-lea

Vifor de gânduri pline de neghină având în mintea sa Ghermana, s-a umplut de zavistie asupra ta şi a sufletului tău şi cu multe defăimări te ocăra. Înţelegând egumena Teodula, s-a sârguit a tămădui prin rugăciune boala ei sufletească şi leproasă, şi împreună cu tine, fecioară Eupraxia, mângâindu-se de Duhul Sfânt, a zis: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea

Auzind fecioara Olimpiada, marele împărat Teodosie, tatăl lui Arcadie şi a lui Onorie de frumuseţea şi de înţelepciunea ta, a trimis la tine de multe ori pentru a te ruga să te însoţeşti cu rudenia sa. Însă tu, nicidecum n-ai voit şi, deşi te-a ameninţat cu multe îngroziri împărăteşti, tu ca un turn neclintit ai rămas şi ai alergat la dragostea lui Hristos, Mirele tău cel Ceresc. Drept aceea minunându-ne de înţelepciunea ta, grăim acestea:

Bucură-te, mieluşea care ai alergat către Hristos, păstorul Bisericilor şi ai urmat Mântuitorului;

Bucură-te, porumbiţă care grabnic ai zburat din gunoiul bogăţiilor lumeşti;
Bucură-te, trâmbiţă mult răsunătoare, care ai chemat săracii spre milele tale;
Bucură-te, cetate care aperi pe cei buni şi bine credincioşi şi opreşti taberele năvălirilor diavoleşti;
Bucură-te, casă de adăpostire a celor neputincioşi;
Bucură-te, darnică miluitoare a văduvelor şi a sărmanilor;
Bucură-te, Olimpiada, mireasa lui Hristos şi roagă-te ca şi noi să fim ascultători şi împlinitori ai voii Domnului!

Condacul al 5-lea

Stea luminoasă, dăruită de la Sfântul Duh, a strălucit în inima ta, fecioară Olimpiada, când împăratul mâniindu-se asupra ta, a poruncit eparhului cetăţii să ia în stăpânirea sa toată averea ta. Pentru aceasta nu te-ai mâhnit, ci cu bucurie mare i-ai mulţumit că te-a uşurat de sarcina bogăţiei pământeşti, încât cu înlesnire să cauţi la cele cereşti şi fără de împiedicare să-I cânţi lui Hristos: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea

Văzând că pruncii care boleau de tot felul de neputinţe se vindecau prin rugăciunile tale, mulţi alergau cu lacrimi către locuinţa ta, prea fericită Eupraxia, cerând tămăduire; şi luându-şi copiii sănătoşi, se întorceau cu bucurie şi strigau către tine unele ca acestea:
Bucură-te, auzire pentru cel din naştere surd şi bună grăire şi dezlegare a limbii celui mut;
Bucură-te, a mâinilor slăbănoage însănătoşire şi a picioarelor copilului olog grabnică alergare;
Bucură-te, a maicii scârbite pentru copilul bolnav, mare bucurie şi a copilului neputincios multă vioiciune;
Bucură-te, tămăduirea femeii Ghermana, ce venea de la cea îndrăcită;
Bucură-te, izgonirea diavolilor ce locuiau în acea femeie;
Bucură-te, că pe diavol îl goneai cu toiagul egumenei Teodula şi sub acel toiag ascundeai minunile tale;
Bucură-te, Eupraxia, mireasa lui Hristos şi roagă-te ca şi noi să fim ascultători şi împlinitori ai voii Domnului!

Condacul al 6-lea

Mărturisind cuvioasei Iulia ispitirea diavolească ce în somn îţi adusese vicleanul, înţeleaptă Eupraxia, ai primit bunele ei sfătuiri. Grabnic ai spus egumenei asupririle diavolului şi ai luat bună povăţuire. Prin post şi rugăciune ai ruşinat pe ispititorul ca pe un bârfitor şi I-ai cântat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea

Strălucind cu frumuseţea şi cu cinstita vieţuire prin lucrarea faptelor bune, cu-vioasă Olimpiada, ai făcut a se minuna de petrecerea ta nu numai pe arhierei, ci şi pe Preasfinţitul patriarh Nectarie, de către care cinstită ai fost prin bisericească slu-jire a diaconiei. Slujind cu cuvioşie, te-ai făcut vrednică a fi privitoare tainelor dumnezeieşti. Drept aceea, te rugăm primeşte de la noi aceste cântări:

Bucură-te, că necontenit ai strălucit la slujba bisericească;
Bucură-te, că toată viaţa ta ai petrecut-o în neprihănire;
Bucură-te, că de Teofil, patriarhul Alexandriei ai fost nedreptăţită;
Bucură-te, că îi izbăveşti îndată din nevoi pe toţi bolnavii care nu au unde să-şi ple-ce capul;
Bucură-te, că bogăţia ta ai împărţit-o săracilor şi pentru aceasta Hristos te-a primit în lăcaşurile cereşti;
Bucură-te, lucrătoarea înaltelor fapte bune;
Bucură-te, Olimpiada, mireasa lui Hristos şi roagă-te ca şi noi să fim ascultători şi împlinitori ai voii Domnului!

Condacul al 7-lea

Vrând văzuţii vrăjmaşi a goni de pe scaunul patriarhal al Constantinopolului pe arhiereul lui Hristos, Ioan Hrisostom, tu multe lacrimi ai vărsat, fericită Olimpiada. Împreună cu Pentadia, cu Procla şi cu Salvina, ascultând învăţăturile lui din epi-stole şi mirându-vă de înţelepciunea mângâietoarelor lui cuvinte, pomenire aţi făcut pentru el în rugăciunile voastre, strigând lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea

S-a arătat în vis egumenei Teodula, tatăl tău Antigon, în slavă mare stând înaintea lui Hristos şi rugându-L pe El să poruncească maicii tale, fericită Eupraxia, a se muta în lăcaşurile veşnice. Vestindu-i-se vedenia, nu s-a tulburat, ci şi foarte mult s-a bucurat, şi îndată chemându-te pe tine, fiica sa cea iubită, ca o maică bună te învăţa cele folositoare sufletului. Iar tu, ca una ce parcă nu erai de 12 ani, ci ca o desăvârşită, cu dragoste ascultai învăţăturile ei; drept aceea minunându-ne de înţe-lepciunea ta, grăim aşa:

Bucură-te, fiică bună, care ai ascultat învăţăturile maicii tale;
Bucură-te, mieluşeaua Bunului Păstor, că duhul tău sta în mâna Lui ca un inel prea frumos;
Bucură-te, vioară bine acordată şi frumos răsunătoare;
Bucură-te, năstrapă care ne adapi pe noi cu băutura înţelegătoare;
Bucură-te, oglindă care arăţi curat lucrarea faptelor bune;
Bucură-te, podoaba cinului călugăresc, care alergi pe calea faptelor bune;

Bucură-te, Eupraxia, mireasa lui Hristos şi roagă-te ca şi noi să fim ascultători şi împlinitori ai voii Domnului!

Condacul al 8-lea

Văzând înstrăinarea iubitei tale maici, înţeleaptă Eupraxia, te-ai înstrăinat de cele lumeşti şi ai privit cu ochii minţii la cele cereşti. Spre toate faptele bune te-ai nevoit şi înaripându-te grabnic ai zburat spre înălţimea cereştilor lăcaşuri, unde acum te veseleşti împreună cu fecioarele înţelepte şi cânţi: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea

Te-ai supus învăţăturilor arhiereilor lui Hristos, fericită Olimpiada, şi cu osârdie ai urmat sfaturile Sfântului Ioan Hrisostom. Nu te-ai depărtat de la slujirea Bisericii, ci cu dragoste ai primit năpăstuirea eparhului, care a pus foc spre arderea Cetăţii patriarhale. Tu ai dăruit aur spre împodobirea Bisericii lui Hristos, şi lăsând Constantinopolul ai plecat la Cizic, să dai loc mâniei vrăjmaşilor care te năpăstuiau. Te rugăm întinde-ne mână de ajutor şi nouă, să strigăm:
Bucură-te, a văzuţilor vrăjmaşi iertare şi a năpăstuiţilor îndreptare;
Bucură-te, ajutătoarea celor lipsiţi şi odihnitoarea celor osteniţi;
Bucură-te, îmbrăcămintea celor goi şi ocrotitoarea celor străini;
Bucură-te, podoaba arhiereilor şi împodobitoarea Bisericilor;
Bucură-te, că ai primit mângâiere în surghiun de la Ioan Hrisostom;
Bucură-te, că în Nicomidia multe chinuri ai suferit;
Bucură-te, Olimpiada, mireasa lui Hristos şi roagă-te ca şi noi să fim ascultători şi împlinitori ai voii Domnului!

Condacul al 9-lea

Frumuseţea trupului ai trecut-o cu vederea, cuvioasă Olimpiada, slava şi bogăţia întru nimic socotindu-le, te-ai înaripat întru credinţă şi ridicând mintea la cele cereşti lui Hristos I-ai cântat: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea

Ritoricească laudă de ţi-am aduce, cuvioasă Eupraxia, n-am putea după cuviinţă a te lăuda, că rămânem fără de glas numai aducându-ne aminte de ostenelile tale cele mai presus de minte şi de firea femeiască, de care minunându-ne aşa strigăm:
Bucură-te, că postind mai mult de 40 de zile, şi pietrele le-ai mutat deşi erau mari, peste a ta fire;
Bucură-te, că prin Iulia ai primit vestirea mergerii tale la cele cereşti;
Bucură-te, că spunând: Doamne Iisuse Hristoase ajută-mi mie! din fântâna adâncă ai ieşit sănătoasă;

Bucură-te, că şi spre slujba bucătăriei cu securea tăiai lemne şi tăindu-ţi glezna, mult sânge a curs;
Bucură-te, că lemnele tăiate în braţe le-ai dus şi de pe trepte cu lemnele căzând, rană la ochi ai suferit;
Bucură-te, că şi vasul cu apă clocotită vărsându-se pe faţa ta, nu te-a opărit;
Bucură-te, Eupraxia, mireasa lui Hristos şi roagă-te ca şi noi să fim ascultători şi împlinitori ai voii Domnului!

Condacul al 10-lea

Vrând Mântuitorul să tămăduiască sufletele şi trupurile celor munciţi de duhurile necurate, încă din viaţa aceasta te-a proslăvit pe tine, fericită Eupraxia, cu lucrarea minunilor. Drept aceea prin rugăciunile tale, diavolii se izgoneau, bolnavii se vindecau, ologii mergeau, surzii auzeau, orbii vedeau, iar muţii grăiau curat, şi lui Dumnezeu Îi cântau: ***Aliluia!***

Icosul al 10-lea

Zid tare şi cetate de scăpare tuturor celor ce aleargă la mila şi ajutorul tău, te-ai arătat fericită Olimpiada, nu numai celor credincioşi, ci şi clevetitorilor şi învrăjbitorilor, şi faceri de bine le-ai dat, următoare făcându-te Evangheliei lui Hristos. Cu evlavie cântă:
Bucură-te, maică cuvioasă, că mutându-te la Domnul în via episcopului Nicomidiei, te-ai arătat;
Bucură-te, că tu însăţi l-ai învăţat pe acel episcop despre înmormântarea trupului tău;
Bucură-te, că în racla de lemn, trupul ai voit a sta şi în mare, racla ta, ai cerut a se arunca;
Bucură-te, că valurile în lacul Brohti te-au adus şi în Biserica Sfântului apostol Toma, trupul tău a fost pus;
Bucură-te, că după mulţi ani trupul tău de barbari în valuri a fost aruncat şi marea în acel loc s-a însângerat;
Bucură-te, că prin această minune de pătimirea ta am aflat şi tu de tămăduirea bolilor ne-ai îndestulat;
Bucură-te, Olimpiada, mireasa lui Hristos şi roagă-te ca şi noi să fim ascultători şi împlinitori ai voii Domnului!

Condacul al 11-lea

Împăratul împăraţilor a împodobit cu darul facerii de minuni Sfintele tale moaşte, cuvioasă Olimpiada, nu numai pentru bolnavii ce ţi se închină, ci şi pentru noi toţi, ce sărutăm cu dragoste moaştele tale. Roagă-te Stăpânului Hristos să fim păziţi de

tot răul în viaţa aceasta şi sănătate trupească să ne dăruiască, iar în cea viitoare mântuirea sufletească să o dobândim, ca să-I cântăm cu toţi Sfinţii: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea

Făclie mult luminoasă ai strălucit în inima surorilor, când de către egumenă, prin Iulia au fost chemate spre cea de pe urmă sărutare a ta, fericită Eupraxia. Degrabă adunându-se toate, te plângeau rugându-te a le pomeni în rugăciunile tale. Cea tămăduită de tine de la muncirea diavolească, plângând cu lacrimi a strigat:

Bucură-te, maică multmilostivă, că pentru mine mult te-ai ostenit, ai postit şi de diavol m-ai izbăvit;

Bucură-te, fierbinte rugătoare la Domnul pentru cei credincioşi, izvor de vindecări pentru cei neputincioşi;

Bucură-te, că treci prin moarte, către desfătarea cea negrăită;

Bucură-te, că Împărăţia Cerurilor acum ai dobândit-o;

Bucură-te, că primeşti cununa nevoinţelor, cea mult înflorită;

Bucură-te, că acum dănţuieşti la nunta Mirelui tău cea nesfârşită;

Bucură-te, Eupraxia, mireasa lui Hristos şi roagă-te ca şi noi să fim ascultători şi împlinitori ai voii Domnului!

Condacul al 12-lea

Vrând Împăratul Ceresc să răsplătească ostenelile nevoinţelor tale, cu harurile Sale cele nenumărate, prea cuvioasă Eupraxia, te-a dezlegat de îmbrăcămintea materiei stricăcioase şi te-a chemat la Cereasca Sa Împărăţie, unde acum te veseleşti împreună cu fecioarele înţelepte, cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea

Lăudând şi cinstind mutarea ta cea către Dumnezeu, prea cuvioasă Olimpiada, pe care în surghiun fiind ai primit-o, cântăm şi minunata înotare a moaştelor tale în mare, prin care ne-am învăţat a striga către tine aşa:

Bucură-te, că ai călătorit minunat spre Constantinopol şi pe mâinile prezbiterului Ioan ai voit a te purta;

Bucură-te, că după 200 de ani din moaştele tale sânge a curs arătând pătimirea ta;

Bucură-te, că la mănăstirea zidită de tine ai venit şi fecioarele mănăstirii de moaştele tale s-au veselit;

Bucură-te, că multă evlavie credincioşilor ai lăsat şi multe tămăduiri bolnavilor le-ai dat;

Bucură-te, că milostivirile tale în visteria Cerului le-ai adunat şi veşnicei veselii te-ai învrednicit;

Bucură-te, că i-ai vindecat pe cei săraci şi ai câştigat cereştile bogăţii;

Bucură-te, Olimpiada, mireasa lui Hristos şi roagă-te ca şi noi să fim ascultători şi împlinitori ai voii Domnului!

Condacul al 13-lea (de 3 ori)
O, prea cuvioaselor maici Olimpiada şi Eupraxia, ne rugăm vouă acum, să primiţi de la noi smeriţii această cântare şi să vă rugaţi lui Dumnezeu să se milostivească şi asupra noastră, ca adunând cele bune şi nepieritoare şi noi să fim urmaşii Sfinţilor şi cu dragoste să-I cântăm Domnului: ***Aliluia!***

Apoi, se zice iarăşi:

Icosul 1
Îngereştile cete din Cer s-au bucurat văzându-te împodobită cu fecioria, prea înţeleaptă Eupraxia, iar noi oamenii pe pământ minunându-ne de bunul neam al sufletului tău, cântăm ţie unele ca acestea:
Bucură-te, frumoasă Eupraxia cea de neam împărătesc, că după naşterea ta, părinţii tăi în curăţie au vieţuit;
Bucură-te, că la vârsta de 5 ani, după lege te-ai logodit, însă nu ai cunoscut dulceaţa logodnicului tău;
Bucură-te, că Hristos pentru El logodnică te-a primit şi fecioarele s-au bucurat de logodirea ta cu Hristos;
Bucură-te, că prin multă nevoinţă pe satana l-ai biruit şi cu a ta multă postire pe diavoli i-ai înfrânt;
Bucură-te, că pe drumul smereniei înspre Hristos ai călătorit;
Bucură-te, că în Ceruri cu desfătarea celor negrăite te veseleşti;
Bucură-te, Eupraxia, mireasa lui Hristos şi roagă-te ca şi noi să fim ascultători şi împlinitori ai voii Domnului!

Condacul 1
Toată limba să se mişte către lauda fecioarelor şi tot graiul omenesc cântări să alcătuiască celor ce din tinereţe luându-şi crucea pe umeri, către Hristos au alergat şi poruncile Lui cu osârdie le-au urmat şi au defăimat bogăţia pământească căutând-o pe cea cerească, iar noi lăudându-le cântăm: ***Bucuraţi-vă, Sfintelor cuvioase maici Eupraxia şi Olimpiada şi rugaţi-vă ca şi noi să fim ascultători şi împlinitori ai voii Domnului!***

Şi apoi se face Otpustul: Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, pentru rugăciunile prea curatei Maicii Tale, ale Sfintelor cuvioase Olimpiada şi Eupraxia şi ale tuturor Sfinţilor, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi. Amin !

Sursa:
https://chirho88888888.wordpress.com/2021/07/06/acatistul-sfintelor-preacuvioaselor-maici-olimpiada-diaconita-mangaierea-celor-ce-poarta-launtric-crucea-vremurilor-de-cumpana-si-eupraxia/

Sfânta diaconiţă Olimpiada - mângaierea celor ce poartă lăuntric crucea vremilor de cumpănă

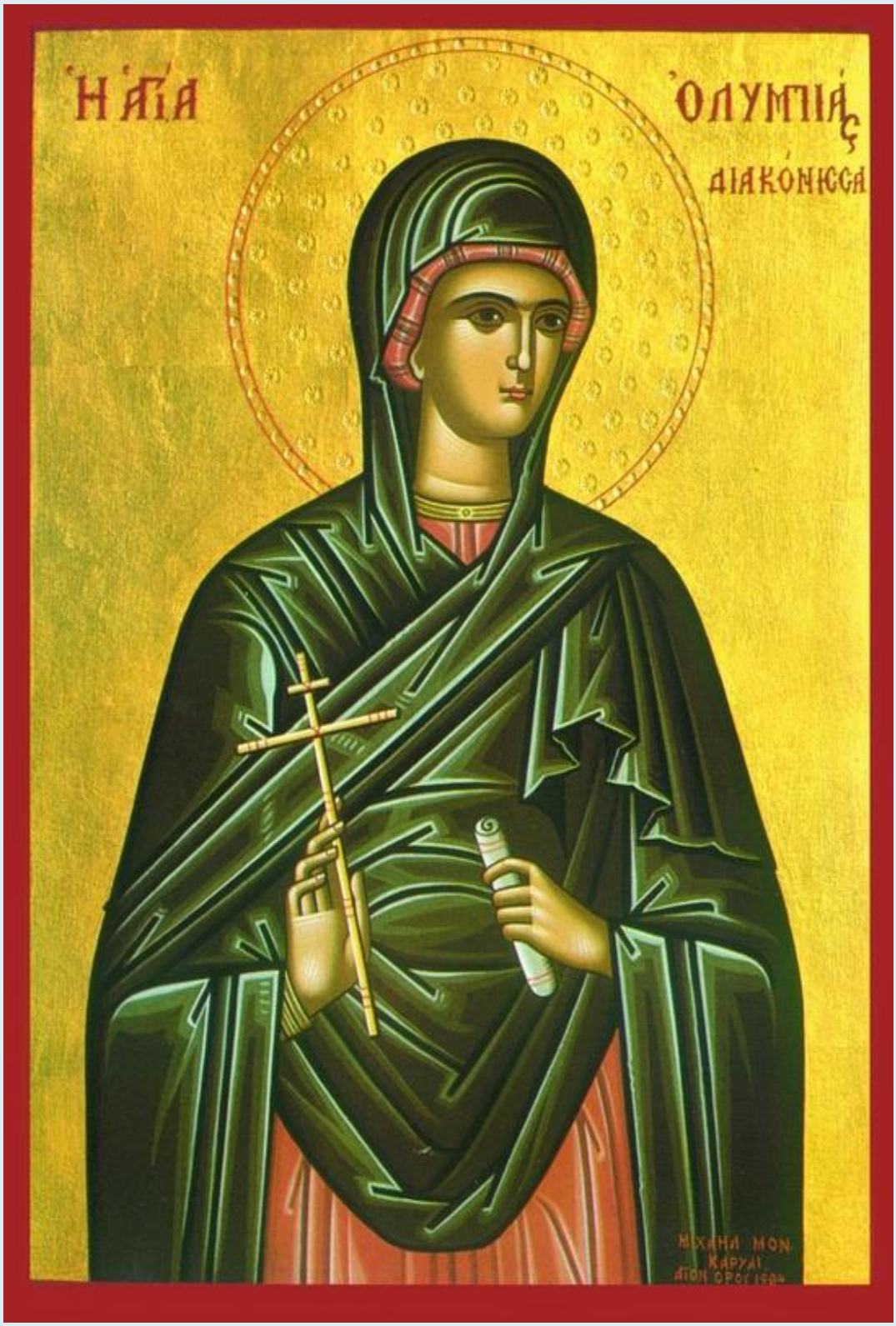

Proloagele Sfinţilor şi a Sfintelor - Sfânta diaconiţă Olimpiada

Sfânta Olimpiada a fost numită după numele maicii sale. Ea s-a născut în Constantinopol din părinţi slăviţi şi de neam mare. Tatăl ei a fost unul din cei mai renumiţi senatori, Anusie Secundul, iar maica sa a fost fiica slăvitului Avlavie eparhul, care se pomeneşte în minunile arhiereului lui Hristos, Nicolae. Acela, în zilele marelui Constantin, era întâiul după împărat.

Deci, Olimpiada, fiica lui Avlavie, a fost mai întâi logodită cu Consta, fiul cel tânăr al marelui Constantin, care a luat împărăţia Romei celei vechi după tatăl său. Dar el fiind ucis mai înainte de nuntă, ea a fost dată după Arsac, împăratul Armeniei, dar nici cu acela n-a trăit multă vreme şi a rămas văduvă. Deci, însoţindu-se cu senatorul cel mai sus zis, Anusie Secundul, ***a născut pe Sfânta Olimpiada, care neavând încă vârsta desăvârşită, părinţii au logodit-o cu un tânăr de bun neam, fiul lui Nevredie eparhul. Nunta lor fiind îndelungată şi trecând 12 luni, mirele a murit, iar Olimpiada a rămas fecioară văduvă. Deci, chiar dacă cu anii era desăvârşită, n-a voit să se mai logodească cu alt mire, ci a dorit ca să petreacă toate zilele vieţii sale în feciorie şi în întreagă înţelepciune. Murindu-i părinţii, ea a rămas moştenitoarea multor bogăţii şi averi fără de număr. Dar pe toate le-a încredinţat lui Dumnezeu şi cu mâna darnică le-a împărţit celor ce aveau***

trebuinţă: bisericilor, mânăstirilor, vieţuitorilor în pustie, bolniţelor, caselor de săraci, caselor celor primitoare de străini, sărmanilor, văduvelor celor ce se primejduiau în sărăcie mare, la cei ce şedeau în temniţe şi în legături, la cei ce erau în surghiunie departe, într-un cuvânt, la toţi din nevoi le trimitea milostenie îndestulată, încât se umpleau de îndurările ei multe ţări. Ea însă petrecea în rugăciuni şi în postiri, omorându-şi trupul cu totul şi robindu-l duhului.

Pe vremea aceea împărăţea Teodosie cel mare, tatăl lui Arcadie şi a lui Onorie. El, având o rudă cu numele Elpidie, voia să dea după dânsul pe fericita Olimpiada, deoarece era tânără şi foarte frumoasă. Ea însă nu voia. Împăratul a trimis la dânsa de multe ori, rugând-o şi sfătuind-o să se însoţească cu Elpidie, rudenia lui. Ea nu voia nicidecum, deşi auzea oarecare îngroziri şi ştia că împăratul se porneşte spre mânie.

Deci a trimis răspuns, zicându-i astfel: "Împărate şi domnul meu, dacă Dumnezeu ar fi voit să fiu în însoţire, atunci nu mi-ar fi luat pe bărbatul meu cel dintâi. Dar, de vreme ce ştia că nu-mi este de folos în viaţa aceasta să fiu cu bărbat, a dezlegat pe bărbat din viaţa cea împreună cu mine şi pe mine m-a eliberat din jugul cel greu al însoţirii, punând în mintea mea jugul Său cel bun".

Împăratul, mâniindu-se, a poruncit eparhului cetăţii să ia toată averea ei în stăpânirea sa, iar pe ea s-o păzească până ce va împlini 30 de ani. Eparhul, nu atât din porunca împăratului, cât din îndemnul lui Elpidie, îi făcea atâta necaz şi strâmtorare, încât nu numai că nu-i lăsase nimic din averea sa, dar chiar pe ea o ţinea sub stăpânirea lui. Pentru că n-o lăsa să vorbească nici cu arhiereii cei plăcuţi lui Dumnezeu, nici să se ducă la biserică. El făcea aceasta, ca ea, supărându-se, să se ducă după bărbat. Ea însă, bucurându-se mai mult, mulţumea lui Dumnezeu.

După câtăva vreme, Sfânta Olimpiada a scris împăratului astfel: "Împărătească milă şi cuvioasă datorie mi-ai făcut mie, stăpâne al meu, poruncind altuia să rânduiască şi să păzească sarcina mea cea grea, de care mă îngrijeam. Dar îmi vei face o mai mare facere de bine, dacă vei porunci pristavului să împartă toate averile mele bisericilor, săracilor şi celor neputincioşi, ca să pot scăpa de slava deşartă, nedând singură, şi să nu fiu cu grijă pentru fireasca bogăţie, tulburându-mă pentru averile pământeşti care pier repede".

Împăratul, citind acea scrisoare a ei şi socotind singur în sine, a poruncit să-şi stăpânească ea singură averile, pentru că auzise de viaţa ei îmbunătăţită, petrecută în mare înfrânare şi în aspră omorâre de sine, fiind plăcută lui Dumnezeu. Ea nu mânca nimic din animalele care se tăiau, nici nu intra în baie. Iar când avea

trebuinţă să se spele pentru curăţenia trupească, atunci intra cu o cămaşă într-un vas plin cu apă caldă şi astfel se spăla. Ea, nu numai de slujnicile care îi slujeau, se ruşina, dar şi de sine însăşi, nevoind să se uite la goliciunea trupului său.

Pentru o înţelepciune ca aceasta şi cinstită viaţă a sa, Sfânta Olimpiada, de ale cărei fapte bune se minunau şi arhiereii, a fost înălţată la bisericeasca slujbă a diaconiei de prea sfinţitul patriarh Nectarie, făcând-o diaconiţă. Ea slujea Domnului cu celelalte sfinţite diaconiţe în cuvioşie şi dreptate, întocmai ca Sfânta Ana, văduva cea din Evanghelie, care nu ieşea din biserică, slujind ziua şi noaptea cu post şi rugăciuni.

Viaţa fericitei Olimpiada era atât de neprihănită, încât nici vrăjmaşii nu puteau să găsească vreo pricină asupra ei. *Pentru că vrăjmaşii care duşmăniseră pe Sfântul Ioan Gură de Aur, patriarhul Constantinopolului, erau vrăjmaşi şi nevinovatei roabe a lui Hristos.* Cel mai mult, Teofil, patriarhul Alexandriei, s-a mâniat asupra ei, pentru că ea primea cu mare cinste şi odihnea pe toţi monahii străini, care veneau în Constantinopol, pe care el îi alungase din pustia Egiptului, slujindu-le din averea sa. Chiar şi pe Teofil, ea îl odihnise mai înainte de multe ori şi îl cinstea cu daruri; despre aceasta se scrie pe larg în viaţa Sfântului Ioan Gură de Aur.

Dar el, mâniindu-se împotriva ei, pe de o parte, pentru monahii cei zişi mai înainte, iar pe de alta, pentru Sfântul Ioan Gură de Aur, se ispitea cu cuvinte hulitoare şi cu pricini nedrepte s-o necinstească. Însă nimeni nu credea învrăjbitoarele lui minciuni şi clevetiri, de vreme ce toţi o ştiau pe dânsa că este cu viaţă curată şi sfântă.

Această roabă adevărată a lui Hristos, despre a cărei laudă străbătuse slava prin toate bisericile, a făcut asemenea samarineanului din Evanghelie, care, pe omul cel rănit de tâlhari şi nebăgat în seamă de trecători, l-a pus pe dobitocul său şi l-a dus în casa de oaspeţi, având purtare de grijă pentru dânsul. Ea a fost adăpostire tuturor celor care nu aveau unde să-şi plece capetele; a fost purtătoare de grijă cu osârdie pentru cei săraci şi bolnavi, pentru cei vătămaţi de răni, aruncaţi pe uliţe şi părăsiţi de toţi şi, pe drept cuvânt, a fost o adevărată mamă duhovnicească şi lucrătoare a tuturor faptelor de milostivire. Câtă avere nu cheltuia ea cu facerile de bine, dând la săraci în toate zilele: aur şi argint, haine şi hrană, şi la cei scăpătaţi toate cele de trebuinţă! Dar toate acestea nu este cu putinţă a le spune.

Sfânta Olimpiada făcea mult bine şi arhiereilor care veneau la Constantinopol pentru trebuinţele lor, împlinindu-le nevoile lor cu toată îndestularea. Ea a slujit bine din averea sa şi

- *Sfinţitului Amfilohie, episcopul Iconiei, şi*
- *lui Optim al Pontului.*
- *Iar mai înainte a slujit şi Sfântului Grigorie cuvântătorul de Dumnezeu, care fusese arhiereu în Constantinopol, înaintea lui Nectarie;*
- *lui Petru al Sevastiei, fratele marelui Vasile; şi*
- *lui Epifanie al Ciprului, dăruindu-le din destul aur, argint şi podoabe bisericeşti.*

Iar lui Optim, care a murit în Constantinopol, i-a închis ochii cu mâinile sale.

Dar nu numai sfinţilor şi bărbaţilor celor îmbunătăţiţi, ci şi clevetitorilor şi învrăjbitorilor le făcea faceri de bine, precum lui Antioh, episcopul Ptolemaidei, lui Acachie al Veriei, lui Severian al gavalilor şi celor asemenea. Ea era fără de răutate, dându-se lui Dumnezeu cu totul. Drept aceea, averile pe care le avea, nu le socotea ca ale sale, ci ale lui Dumnezeu.

Sfântul Ioan Gură de Aur o cinstea ca pe o mare roabă a lui Dumnezeu şi o iubea cu dragoste duhovnicească, precum altădată Sfântul apostol Pavel iubea pe Persida, despre care scria: Sărutaţi pe Persida cea iubită, care mult s-a ostenit pentru Domnul.

Sfânta Olimpiada nu a făcut mai puţin decât Persida, ostenindu-se mult pentru Domnul, căci slujea sfinţilor cu mare credinţă şi dragoste fierbinte.

Când Sfântul Ioan Gură de Aur a fost izgonit din scaunul său, fără de vină şi cu judecată nedreaptă, fericita Olimpiada cu celelalte diaconiţe au plâns foarte mult.

Sfântul Ioan, la cea din urmă ieşire a sa din biserică, a intrat la locul de botez şi a chemat pe fericita Olimpiada cu Pentadia, pe Procla şi Salvina, diaconiţele care şi-au împodobit fecioria lor cu bunătăţi alese, şi le-a zis: "Apropiaţi-vă aici, fiicelor, şi ascultaţi-mă pe mine, căci precum văd acum, cele lucrate pentru mine au ieşit la sfârşit. Însă şi eu acum am săvârşit alergarea mea şi socotesc ca de acum n-o să mai vedeţi faţa mea. Dar vă rog să nu vă despărţiţi de Biserică pentru episcopul pe care îl vor pune în locul meu, ori după nevoie, ori cu sfatul cel de obşte; ci să vă supuneţi lui ca şi lui Ioan. Pentru că Biserica nu poate să

fie fără de episcop, şi astfel veţi primi de la Dumnezeu mila Sa. Pomeniţi-mă şi pe mine în rugăciunile voastre!"

Ele, plângând, au căzut înaintea lui cu feţele la pământ. Apoi sfântul a plecat în calea rânduită lui, în surghiun. După izgonirea lui, aprinzându-se biserica cea sobornicească şi arzând o mare parte a cetăţii, atunci cei ce au fost prietenii Sfântului Ioan erau cercetaţi de eparhul cetăţii dacă sunt vinovaţi pentru focul acela, ca şi cum dânşii ar fi pus foc bisericii. ***Atunci Sfânta Olimpiada a răbdat pentru acea năpastă, ca şi cum ea ar fi fost pricinuitoarea acelei arderi.*** Deci, au adus-o la judecată şi au întrebat-o cu groază, pentru că eparhul era cumplit şi fără de omenie. Dar, deşi nu s-a dovedit vina ei, însă acela a judecat cu nedreptate, ca Olimpiada să dea o sumă mare de aur pentru pricina arderii, de care ea nu era vinovată.

După aceasta, sfânta a părăsit Constantinopolul şi s-a dus la Cizic. Însă vrăjmaşii nu i-au dat pace nici acolo, ci, osândind-o la izgonire, au surghiunit-o în Nicomidia. ***De acest lucru înştiinţându-se Sfântul Ioan Gură de Aur, i-a scris o carte din surghiunia lui, mângâind-o în necazurile ei.*** Fericita, petrecând în surghiunie multă vreme şi răbdând multe chinuri, s-a mutat către Domnul. ***După ce s-a sfârşit din viaţă şi încă fiind neîngropat cinstitul ei trup, sfânta s-a arătat în vis episcopului Nicomidiei, zicându-i: "Să pui trupul meu într-o raclă de lemn şi să-l arunci în mare, ca să fie îngropat la malul unde va fi dus de valuri".***

Episcopul aşa a făcut. De aceea racla, fiind dusă de valuri, a ieşit la mal la un loc care se cheamă Brohti, unde era biserica Sfântului Apostol Toma. Acolo s-a făcut înştiinţare de la Dumnezeu locuitorilor acelui loc, despre trupul Sfintei Olimpiada. Iar ei, ieşind la mal şi găsind racla cu trupul, l-au pus în biserica Apostolului Toma şi se dădeau tămăduiri de toate neputinţele.

După mulţi ani, năvălind barbarii, au ars biserica, iar moaştele sfintei au rămas nearse. Ei le-au aruncat în mare, iar acolo unde s-au aruncat moaştele, apele erau însângerate. Dumnezeu înştiinţând pe credincioşi de pătimirea roabei Sale, ei iarăşi au scos din mare moaştele cele făcătoare de minuni.

De acest lucru aflând Patriarhul Serghie, a trimis pe preotul Ioan şi i-a poruncit să aducă acele moaşte cu cinste la Constantinopol. Când preotul a ajuns la locul acela şi a ridicat sfintele moaşte, a curs dintr-însele mult sânge. Aceasta a fost la toţi de mare mirare, căci după două sute de ani, curgea sânge din oase uscate, ca dintr-un trup viu. Acele moaşte sfinte şi făcătoare de minuni, au fost duse în mânăstirea de fecioare, pe care a zidit-o Sfânta Olimpiada.

Multe minuni se făceau la acele sfinte moaşte, pentru că toate bolile se tămă-duiau şi diavolii se izgoneau cu rugăciunile Sfintei Olimpiada şi cu darul Domnului nostru Iisus Hristos, Căruia, împreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh, se cuvine cinste şi slavă acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Notă - Viaţa acestei Sfinte este adunată din Lavsaiconul lui Paladie, din scrierea lui Nichifor, din cartea lui Sozomen şi din viaţa Sfântului Ioan Gură de Aur, precum şi din ale cărţi.

Sfânta Olimpiada, diaconița - drumul spre sfințenie

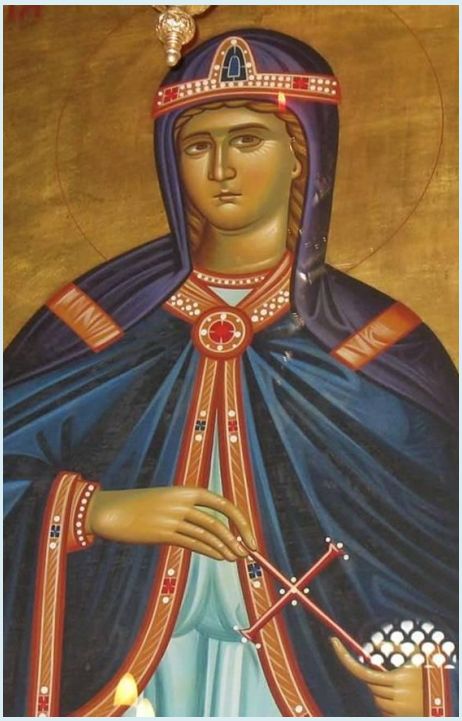

Rămasă văduvă înainte de a fi trăit cu soțul ei, Sfânta Olimpiada și-a dedicat viața și bogăția Domnului, fiind slujitoare și susținătoare a Sfântului Ioan Gură de Aur. A murit în exilul în care a fost trimisă pe nedrept, după multe chinuri îndurate.

***

Născută la Constantinopol în secolul al IV-lea, într-o familie de aristocrați, Sfânta Olimpiada a rămas orfană de mică și a fost crescută de rude. Ajungând, astfel, să aibă legături duhovnicești cu Sfântul Grigorie Teologul și Sfântul Grigorie de Nyssa, Sfânta Olimpiada și-a dedicat viața Domnului, după ce soțul ei a murit înainte ca ei să trăiască împreună. Punându-și imensa bogăție în slujba Bisericii, a făcut peste tot case de primire a săracilor, spitale, biserici și o mănăstire, fiind numărată în rândul diaconițelor.

Slujind Sfântul Ioan Gură de Aur, care atunci era patriarh, a suportat toate cheltuielile lui materiale, urmându-i sfaturile. Când sfântul a fost trimis în surghiun, Sfânta Olimpiada i-a susținut cauza și a fost acuzată pe nedrept de un incendiu, motiv pentru care a plecat la Cizic. În cele din urmă, trimisă ea însăși în exil, a suferit multe lipsuri și chinuri, dar a corespondat cu Sfântul Ioan Gură de Aur până când a trecut la cele veșnice, luând cununa mărturisitorilor.

Apărând în vis episcopului, Sfânta Olimpiada a cerut ca trupul să îi fie pus într-un sicriu de lemn și aruncat în mare, așa că a ajuns în locul numit Briktoi, din apropiere de Constantinopol, sfintele moaște făcătoare de minuni fiind puse spre închinare în Biserica Sfântului apostol Toma. Din pricina invaziei perșilor, sfintele moaște au fost mutate în mănăstirea ctitorită de sfântă la Constantinopol.

Sinaxar - Pomenirea cuvioasei Olimpiada diaconiţa din Constantinopol

Fericita Olimpiada s-a născut la Constantinopol (între 361 şi 368) într-o familie din marea aristocraţie imperială. Tatăl său, contele Seleucos, şi mama sa murind atunci când ea era încă copil, Olimpiada a fost dată spre a fi crescută de una din rudeniile sale, Procopiu (Procopie), governator de Constantinipol, care a însărcinat cu educaţia sfintei pe Teodosia, sora Sfântului Amfilohie de Iconium (cf. 23 noiembrie). Astfel, Olimpiada a avut relaţii prieteneşti şi familiare cu Sfântul Grigorie Teologul, Sfântul Grigorie de Nyssa (care i-a şi dedicat Comentariul său la Cântarea Cantărilor) şi cu alţi bărbaţi de seamă ai Bisericii, pe care mai târziu i-a şi ajutat, ori de câte ori au venit la Constantinopol, chiar dacă unii, ca Teofil al Alexandriei (385-412), s-au întors mai târziu împotriva ei .

Din tinereţe Olimpiada a strălucit nu doar prin frumuseţea trupească, dar şi prin înţelepciunea şi credinţa ei. În anul 386 s-a măritat cu Nebridios, prefectul Constantinopolului, dar acesta a murit înainte ca ei să trăiască împreună. ***Acum Olimpiada a decis să îşi dăruiască viaţa ei Domnului, ca văduvă şi fecioară în acelaşi timp, şi de a pune imensa ei bogăţie în slujba Bisericii.***

Dar în momentul în care ea a refuzat o a doua căsătorie, cu Elpidios, rudă a împăratului Teodosie, Statul i-a confiscat toate bunurile şi a fost împiedicată să frecventeze pe oamenii Bisericii până când avea să se supună dorinţei împăratului. Dar, la intoarcea din campania militară contra lui Maxim (388), împăratul, din admiraţie pentru zelul ei în asceză şi virtute, i-a restituit toate bunurile. Imediat, Sfânta Olimpiada a început să dea milostenie şi să facă opere de binefacere cu

imensele sale bogăţii. Şi-a vândut poprietăţile ce avea Tracia, în Bitinia, în Galatia şi în Capadocia, ca şi somptuasele locuinţe de la Constantinopol şi a făcut peste tot case de primire pentru călători, spitale, biserici şi o mănăstire, în spatele porticului meridional al Sfintei Sofia, care ajuns să adăpostească mai mult de 250 de vieţuitoare: mai întâi slujnicele sale şi alte rudenii, la care s-au adăugat apoi multe femei din înalta societate a imperiului.

Pentru viaţa ei dedicată în întregime lui Hristos, Sfântul patriarh Nectarie (381-397, prăznuit la 11 octombrie) a numărat-o pe dânsa în rândul diaconiţelor, slujire pe care a împlinit cu cinstire şi fără de cusur. *Diaconiţele, alese dintre fecioarele sau văduvele de o vârsta înaintată (60 de ani în acea vreme, apoi 40 ani), erau hirotonite prin punerea mâinilor şi puteau să intre în altar, însă ele nu erau considerate ca făcând parte din cler. Slujirea lor consta în principal în vizitarea şi ajutorarea bolnavilor, asistarea preotului la botezul femeilor şi alte câteva sarcini auxiliare. Ele nu puteau nici să înveţe în public, nici să boteze (cf. Constituţiilor Apostolice 3, 6, 1-2). Slujirea diaconiţelor a căzut încet-încet în desuetudine odată cu dispariţia aproape completă a botezurilor de adulţi, în secolul al XII-lea.*

În anul 398, când Sfântul Ioan Gură de Aur (prăznuit la 13 noiembrie) s-a urcat pe tronul patriarhal de la Constantinopol, Olimpiada a găsit în el nu doar pe părintele duhovnicesc pe care şi-l dorea, autoritatea în materie de interpretare a Scripturii, păstorul care se îngrijea de turma sa mai mult decât de propriul său trup, ci şi un prieten, atât pentru zile bune, cât şi pentru dificultăţile ce le întâmpina adesea din cauza corectitudinii şi verticalităţii ei. Olimpiada s-a pus deci în slujba sfântului patriarh cu ardoare, suportând toate cheltuielile lui materiale şi făcând din belşug milostenie, aşa cum sfântul o sfătuia. De altfel, singura persoană masculină admisă în Mănăstirea ei era sfântul episcop, care venea adeseori şi le intruia pe surori cu învăţăturile sale. Pe câteva din uceniţele sale din această mănăstire le-a şi hirotonit diaconiţe, de altfel.

Sfântul Ioan Gură de Aur a avut multă laudă pentru Sfânta Olimpiada, drept pentru care a arătat către dânsa mare bunăvoinţă şi dragoste duhovnicească. *Când sfântul ierarh a fost pe nedrept trimis în surghiun (în Armenia, la anul 404), Sfânta Olimpiada şi celelalte diaconiţe au primit aceasta cu mare tristeţe. Ultima oară când a părăsit biserica sfântul le-a chemat la sine pe diaconiţe: Olimpiada, Pentadia, Proklia şi Salbina, le-a spus cum că îndârjitele acuze care i se aduc or să ajungă la un sfârşit, dar de văzut nu o să mai vadă aproape deloc. Le-a rugat să nu părăsească acea biserică, ci să slujească pe mai departe celui de îi va urma. Sfintele femei au căzut înaintea sfântului vărsând lacrimi.*

În ciuda sfaturilor sfântului, Olimpiada a refuzat să-l recunoască pe succesorul lui şi chiar a purces la apărarea cauzei Sfântului Ioan Gură de Aur. În această vreme, un incendiu a izbucnit în catedrala Sfânta Sofia şi o parte din palatul imperial a fost distrus de flăcări. Atunci, toţi susţinătorii Sfântului Ioan Hrisostom au căzut sub bănuiala incendierii, şi au fost aduşi pentru cercetări în faţa prefectului Optat.

Au chemat-o şi pe Sfânta Olimpiada la judecată supunând-o la o riguroasă cercetare. Au amendat-o la plata unei mari sume de bani pentru crima de incendiere, cu toată nevinovăţia sa şi lipsa de probe. După aceasta sfânta a părăsit Constantinopolul şi s-a stabilit la Cizic (la marea Marmara). Dar nici aici persecutorii nu i-au dat pace, astfel că, după încă un interogatoriu, în anul 405 sfânta a fost trimisă în exil la Nicomedia, unde sfânta a îndurat multă suferinţă şi lipsuri. Sfântul Ioan i-a scris din surghiun 17 scrisori, mângâindu-o în durerea ei şi îndemnând-o la răbdare pentru Domnul.

La 25 iulie 408 Sfânta Olimpiada a trecut la cele veşnice, încoronată împreună cu mărturisitorii pentru credinţă.

Sfânta Olimpiada a apărut în vis episcopului de Nicomedia şi cerând ca trupul să îi fie pus într-un sicriu de lemn şi aruncat în mare: "Acolo unde valurile vor purta coşciugul acolo lasă trupul meu să fie îngropat". Coşciugul a fost adus de valuri într-un loc numit Briktoi aproape de Constantinopole. *Locuitorii acelor locuri, cunoscând că acestea sunt de la Dumnezeu,* ***au luat moaştele şi le-au aşezat în biserica închinată Sfântului apostol Toma, unde au început să facă multe minuni şi vindecări.*** Dar în timpul unei invazii a perşilor, biserica a fost arsă dar moaştele s-au aflat întregi. ***Sub patriarhul Serghie (610-638), moaştele au fost mutate la Constantinopole şi puse în mănăstirea de maici ctitorită de Sfânta Olimpiadă, distrusă în timpul revoltei lui Niceta (anul 532), dar reconstruită de împăratul Iustinian.***

Sinaxar - Sfânta cuvioasă Olimpiada - 25 iulie

https://www.trinitas.tv/sfanta-cuvioasa-olimpiada-25-iulie/

Sorin Ioniţe - Calendar Ortodox - Adormirea Sfintei Ana, mama Preasfintei Născătoare de Dumnezeu; Sfintele cuvioase Olimpiada și Eupraxia

Adormirea Sfintei Ana

Sfânta Ana era din seminția lui Levi și a fost fiica Mariei și a preotului Natan din neamul lui Aaron. Aceștia au trăit în timpul reginei Cleopatra a Egiptului (69-30 î.Hr.).

Preotul Natan a avut trei fiice:

- *Maria, căsătorită în Betleem, a născut pe Salomi;*
- *Sovi, căsătorită tot în Betleem, a născut pe Elisabeta, soția preotului Zaharia și mama Sfântului Ioan Botezătorul;*
- *Ana, căsătorită în Galileea cu Ioachim și a născut pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu.*

Deci Salomi, Elisabeta și Sfânta Fecioară Maria au fost verișoare primare.

La vârsta de trei ani, Preasfânta Fecioară Maria a fost dusă la templul din Ierusalim, unde i s-a dat învățătură, locuință și îngrijire într-una din clădirile templului.

După moartea lui Ioachim, Sfânta Ana s-a dus la Ierusalim lângă Sfânta Fecioară Maria. Ea și-a petrecut restul zilelor în rugăciune, post și fapte bune.

A trecut la Domnul la vârsta de 79 de ani, iar Ioachim la vârsta de 80 de ani.

Cuvioasa Olimpiada

Cuvioasa Olimpiada s-a născut la Constantinopol. Era fiica Olimpiadei și a senatorului Anusie Secundul. A fost logodită cu tânărul Nevredie, însă acesta a murit la puțin timp după ce s-au logodit. Nu după mult timp au murit și părinții Olimpiadei, rămânând orfană.

Împăratul Teodosie cel mare (379-395) dorea să o căsătorească cu Elpidie, o rudă a sa. Prefectul Constantinopolului, Optat, i-a confiscat toate averile Olimpiadei în dorința de a o îndupleca pentru a se căsători cu Elpidie. Printr-o scrisoare Olimpiada i-a mulțumit împăratului că a scăpat-o de grija administrării tuturor bunurilor rămase de la părinții ei.

Împăratul Teodosie fiind un om credincios și-a dat seama de virtutea Olimpiadei și a lăsat-o să trăiască în pace, iar în anul 391, când aceasta a împlinit vârsta de 30 de ani, i-a înapoiat toate bunurile.

Mulți ierarhi, precum Sfântul Grigore de Nazianz, Petru al Sevastiei (fratele Sfântului Vasile cel mare), Epifanie al Ciprului, erau primiți în casa Olimpiadei și se învredniceau de daruri pentru bisericile și săracii lor.

Cuvioasa Olimpiada a murit în timp ce se afla în exil în Nicomidia (Asia Mică), în anul 410.

Cuvioasa Eupraxia

Cuvioasa Eupraxia a fost soția lui Antigon, o rudă a împăratului Teodosie cel mare (379-395) și a trăit în Constantinopol. Dumnezeu le-a dăruit o fetiță căreia i-au pus numele ca al mamei, adică Eupraxia.

După doi ani, a rămas orfană, căci Antigon a murit. După cinci ani, Eupraxia și fiica ei au părăsit Constantinopolul și au mers la mănăstirile din Tebaida Egiptului. În cele din urmă s-au oprit la o mănăstire de maici. Aici au stat timp de doi ani, după care mama Eupraxiei s-a mutat la Domnul.

Aflând împăratul de moartea timpurie a soției rudei sale, a vrut să o scoată pe fiica acesteia din acea mănăstire și să o căsătorească cu fiul unui senator. Însă Eupraxia i-a răspuns printr-o scrisoare în care îl ruga pe împărat să o lase să slujească Mântuitorului Iisus Hristos și să îi împartă averea rămasă de la părinți, săracilor.

Așa s-a întâmplat, căci Eupraxia a rămas în mănăstire unde și-a îmbunătățit viața duhovnicească. Dumnezeu a învrednicit-o chiar cu darul facerii de minuni.

Cuvioasa Eupraxia a trăit până la vârsta de 30 de ani când a trecut la Domnul, fiind înmormântată în cimitirul mănăstirii lângă mama ei.

Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfintei Olimpiada, diaconiţa

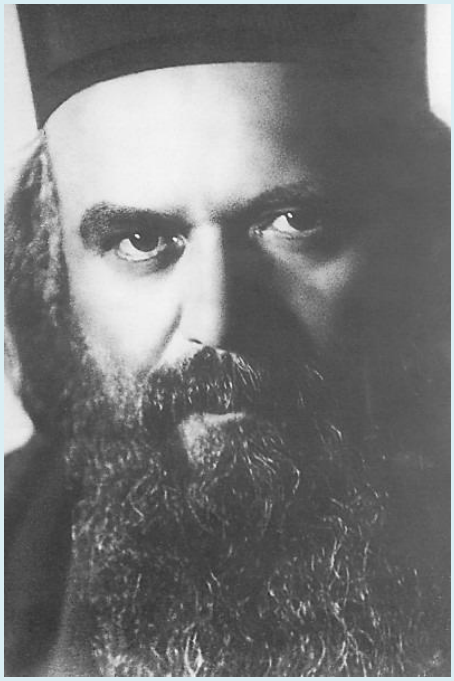

Sfânta Olimpiada, diaconiţa s-a născut la Constantinopol dintr-o familie imperială. Tatăl ei, Anysius Secundus, a fost senator, iar mama ei a fost fiica vestitului aristocrat Evlavie, care este menţionat în viaţa Sfântului Nicolae, făcătorul de minuni.

Ajungând la vârsta cuvenită, Olimpiada a fost logodită după un bărbat nobil din lumea ei, care a murit însă mai înainte ca să aibă loc cununia.

Împăratul şi unele persoane din cercurile imperiale au încercat zadarnic să o silească pe Olimpiada să contracteze o altă căsătorie. Ea nu a mai voit deloc aceasta, ci s-a dedicat pe sine cu totul vieţii celei plăcute lui Dumnezeu, jertfind pururea imensele ei averi şi proprietăţi în scopul propăşirii bisericilor, mânăstirilor şi miluirii săracilor.

Ea a slujit ca diaconiţă a Bisericii în timpul patriarhului Nectarie şi mai apoi, al Sfântului Ioan Gură de Aur. Când Sfântul Ioan Gură de Aur a fost osândit la ucidere în exil, el a sfătuit-o pe Olimpiada să rămână în Biserică, slujind-o ca şi mai înainte, indiferent cine avea să fie ridicat patriarh în locul lui.

Dar de îndată ce Sfântul Gură de Aur a fost izgonit din Biserica lui, a izbucnit un incendiu cumplit care a ars biserica şi multe clădiri oficiale din capitala imperială.

Duşmanii Sfântului Ioan Gură de Aur au acuzat-o pe nobila şi Sfânta Olimpiada cum că ea ar fi fost iniţiatoarea incendiului. Olimpiada a fost surghiunită de la Constantinopol la Nicomidia, unde a murit în anul 410.

Ea a cerut prin testament ca după moarte trupul ei să fie pecetluit într-un sicriu şi aruncat în mare, astfel încât să îl poarte valurile la malul pe care îl va voi Dumnezeu. Sicriul a fost aruncat la mal în cetatea Vrochthoi, unde se afla o biserică închinată Sfântului apostol Toma. De-a lungul veacurilor sfintele ei moaşte au avut puterea lucrării de mari minuni.

Din exilul său Sfântul Ioan Gură de Aur a trimis diaconiţei sale, exilate şi ea, minunate şi memorabile scrisori care mângâie şi astăzi pe toţi cei care suferă prigoniri pentru dragostea dreptăţii lui Dumnezeu. Printre altele, ***Sfântul Ioan Gură de Aur a scris: «Acum sunt fericit, nu doar pentru că tu ai scăpat de boală, cât mai ales pentru că înduri cu nobleţe şi curaj toate suferinţele, pe care le numeşti lucruri de nimic; aceasta este într-adevăr caracteristica sufletului puternic, acestea sunt cu adevărat roadele adevăratei vitejii. Căci nu numai că înduri cu curaj nenorocirea, dar nici măcar nu o bagi de seamă atunci când vine şi fără nici un efort deosebit, fără tulburare şi fără chin, tu nici măcar nu o comunici celor care sunt cu tine, ci o calci în picioare şi te bucuri în tăcere. Aceasta este dovada celei mai mari înţelepciuni.» (Scrisoarea a VI-a).***

Sfânta Olimpiada – mângâierea pentru cei ce care poartă lăuntric crucea vremilor de cumpănă

Cuvioasa diaconiţă Olimpiada cea prăznuită astăzi este cinstită de Biserică, după cum spune Viaţa sa, "împreună cu mărturisitorii pentru credinţă". Cuvioasa a făcut parte dintre cei ce au căzut victime ale prigoanei înverşunate stârnite de adversarii Sfântului Ioan Gură de Aur, după exilarea acestuia, asupra susţinătorilor săi.

Vă împărtăşim, preluând de pe site-ul dedicat Sfântului Ioan Gură de Aur, *una din scrisorile Sfântului, prin care acesta venea în ajutorul prietenei şi fiicei sale duhovniceşti, Olimpiada, care, precum o altă mironosiţă de peste veacuri era şi ea răvăşită şi împuţinată la suflet de sălbăticia şi de necontenirea persecuţiei dezlănţuite chiar dinăuntrul Bisericii, bulversată de biruinţa imposturii şi a răutăţii diavoleşti asupra sfinţeniei şi dreptăţii, de răsturnarea totală a valorilor în chiar locul cel sfânt al Trupului lui Hristos, şi, peste toate, deznădăjduită şi neconsolată de singurătate şi de pierderea părintelui şi învăţătorului ei drag.*

Un sfânt patriarh izgonit, bolnav şi hărţuit incontinuu pe drumul exilului, încurajând o tânără fecioară dedicată cu totul slujirii lui Hristos, prigonită şi ea, amândoi fiind îndreptăţiţi să spună că "nu aveau unde să îşi plece capul".

Dragostea jertfelnică a Sfântului Ioan Gură de Aur a făcut însă din inimile celor doi, locuri de refugiu şi de întărire absolut necesare pentru supravieţuirea duhovnicească în acele vremuri de amarnică tulburare şi confuzie, de suferinţă fără ieşire, de pierdere a reperelor şi de izolare forţată a celor de un cuget şi Duh.

Ne vom regăsi, ne vom încuraja şi ne vom mângâia foarte mult şi noi, cei astăzi atât de întristaţi şi de dezorientaţi de deriva Bisericii noastre Ortodoxe Române.

Acum şi corabia noastră este zguduită de o furtună, deocamdată cu mult mai puţin sălbatică decât cea trăită atunci de Sfântul Ioan, de Olimpiada şi de contemporanii lor, dar… cu perspective poate cu mult mai înnegurate decât cele de atunci, chiar dacă mascate în acest moment, de o aparentă linişte şi de o libertate deplină. Dar pentru ca şi noi să ne învrednicim de asemenea încurajări şi mângâieri harice de care s-a învrednicit Sfânta diaconiţă Olimpiadă, ar trebui însă să treacă şi prin inima noastră sabia durerii legată de starea actuală de criză a Bisericii şi să experiem efectiv impreună-pătimirea cu cei care sunt zdrobiţi de puternicii lumii.

Ar trebui să preţuim şi să punem la inimă fiecare cuvânt sfânt, să nu lăsăm nici cel mai mic dar primit să se irosească, să păzim cu sfinţenie şi cu toată frica comorile de care suntem învredniciţi astăzi şi să le facem lucrătoare şi roditoare în viaţa noastră.

Rugăciunile Sfintei Olimpiada să ne aducă şi nouă un strop din puterea ei de a se dărui şi de a răbda până la capăt pentru Hristos-Domnul!

Scrisoarea VII

" 1 a. Haide să uşurez durerea tristeţii tale şi să risipesc gândurile care au adunat norul acesta! Ce-ţi stinge inima, ce te întristează şi ce te chinuie? Te întristezi că furtuna care loveşte Bisericile este sălbatică, că întunecă totul, că noaptea este fără lună, că a stăvilit totul, că se înalţă zi de zi, că dă naştere la cumplite naufragii şi că prăpădul lumii creşte? Ştiu şi eu, nimeni nu e de altă părere. Iar dacă vrei, îţi voi zugrăvi şi tabloul celor petrecute, ca să-ţi fac şi mai clară tragedia. Vedem o mare care şi-a deszăvorât adâncul; unii corăbieri plutesc morţi pe ape, iar alţii sunt gata să se înece; scândurile corăbiilor sunt desfăcute; pânzele rupte; catargele sfărâmate,

vâslele lipsite de mâinile vâslaşilor; cârmacii, în loc să stea la cârmă, stau pe aşternuturi cu mâinile încrucişate pe genunchi; neputincioşi în faţa împrejurărilor, suspină, strigă, varsă lacrimi, se vaită; nu văd nici cerul, nici marea; peste tot întuneric adânc, de nepătruns, că nu pot vedea nici pe cei de lângă ei; mugetul valurilor e mare, iar fiarele mării se năpustesc din toate părţile asupra celor ce plutesc. Dar mai bine spus, până când am să urmăresc lucruri ce nu le pot atinge? Orice imagine aş căuta relelor de faţă, cuvântul pleacă biruit.

b. ***Dar cu toate că văd acestea nu-mi pierd bunele nădejdi, pentru că mă gândesc la Cel de cârmuieşte acest univers. Acesta n-are nevoie de arta cârmaciului ca să biruie furtuna;*** *El cu un semn potoleşte tulburarea. Dar nu potoleşte răul de la început, nici îndată ce s-a ivit - aşa e obiceiul Lui - ci când a crescut, când a ajuns la sfârşit, când deznădejdea a cuprins pe cei mai mulţi; atunci face minunea, arătându-Şi şi propria-I putere şi deprinzând cu răbdare pe cei ce au îndurat răul.*

c. ***Nu-ţi pierde, dar, Olimpiado, nădejdea! Numai un singur lucru este înfricoşător, Olimpiado, numai de o singură tulburare trebuie să ne temem: de păcat!*** Şi n-am să încetez să-ţi spun mereu acest cuvânt. Basme sunt toate celelalte, chiar de mi-ai vorbi de duşmănie, de ură, de viclenie, de calomnie, de ocară, de grăire de rău, de confiscare de averi, de surghiun, de ascuţitul săbiei, de un ocean de rele, de războiul întregii lumi! Oricum ar fi acestea, sunt vremelnice şi pieritoare; se petrec într-un trup muritor şi nu vatămă deloc sufletul care priveghează. ***De aceea şi fericitul Pavel, vrând să arate că sunt o nimica şi cele bune şi cele rele din viaţa aceasta, a arătat totul printr-un cuvânt, spunând:*** „***Cele ce se văd sunt trecătoare***” (II Corinteni 4, 18). ***Pentru ce te temi de cele trecătoare, când ele curg ca apa unui râu? Aşa sunt cele de aici, fie bune, fie rele!***

Iar un alt profet a asemuit toată fericirea omenească, nu cu iarbă, ci cu altceva mai trecător, cu floarea ierbii. Şi n-a vorbit numai de o parte a fericirii, numai de bogăţie de pildă, sau numai de petreceri sau numai de putere, sau numai de onoruri, ci, printr-un singur cuvânt, prin slavă, cuprinzând tot ce pare strălucitor în viaţa omenească, a adăugat aceste cuvinte la imaginea ierbii: ***„Toată slava omului ca floarea ierbii”*** (Isaia 40, 6).

2. a. *Spui că viaţa plină de necazuri şi nenorociri e cumplită şi împovărătoare?* Dar iat-o asemuită şi pe aceasta cu o altă imagine! Aşa că, dispreţuieşte şi viaţa plină de necazuri şi nenorociri! Profetul a asemuit ocările, insultele, hulele şi batjocurile ce ni le aduc duşmanii, ca şi uneltirile lor, cu o haină învechită şi cu lână mâncată de molii:„***De mustrarea oamenilor nu vă temeţi şi de hula lor nu vă***

lăsaţi biruiţi, căci ca o haină se vor învechi şi ca lâna mâncată de molii" (Isaia 51, 7-8).

b. ***Deci, nimic din cele ce se întâmplă în viaţă să nu te tulbure!*** Încetează de a ruga pe cutare sau pe cutare; lasă umbrele să treacă - umbră doar e ajutorul omenesc - şi ***roagă necontenit pe Iisus, Căruia-i slujeşti, să facă un semn numai; şi toate se vor limpezi într-o clipită. Iar dacă L-ai rugat şi nu ţi s-a împlinit ruga, află că aşa a rânduit Dumnezeu***; nu pune capăt de la început relelor - voi repeta cuvântul spus mai înainte - ci când răul a crescut, când s-a mărit, când duşmanilor noştri nu le-a mai rămas aproape rău de săvârşit, atunci dintr-o dată Dumnezeu preface totul în linişte şi dă dezlegări neaşteptate lucrurilor. Da, Dumnezeu poate să dea nu numai atâtea bunătăţi câte aşteptăm şi nădăjduim, ci chiar cu mult mai multe şi nesfârşit de mari. De aceea şi Pavel spunea: ***„Iar Celui ce poate să le facă pe toate mai cu prisos decât cele pe care le cerem sau le gândim”*** (Efeseni 3, 20).

c. N-ar fi putut oare de la început să împiedice căderea celor trei tineri în încercarea aceea grozavă? Dar n-a voit, ca să le adune tinerilor mare câştig. De asta a îngăduit să fie daţi în mâinile barbarilor, să se înalţe focul din cuptor la mare înălţime, să se aprindă mânia împăratului mai tare decât cuptorul, să li se lege picioarele şi mâinile cu multă străşnicie şi aşa să fie aruncaţi în foc. Şi când toţi cei ce priveau pierduseră nădejdea mântuirii lor, atunci, dintr-o dată, mai presus de orice nădejde, s-a arătat facerea de minuni a lui Dumnezeu, Marele Meşter, atunci a strălucit minunea Lui cu multă măreţie. Focul a fost stins, iar cei legaţi dezlegaţi. Cuptorul a ajuns biserică, izvor şi rouă şi mai de preţ decât curţile împărăteşti. Părul capetelor lor a fost mai tare decât focul, care înghite totul, care biruie şi fierul şi pietrele, care subjugă orice materie. S-a alcătuit acolo un cor armonios, corul acelor sfinţi, care chemau la această cântare minunată şi firea cea văzută şi firea nevăzută. *Cântau, înălţând imnuri de mulţumire, pentru că au fost legaţi, pentru că au fost daţi focului, atât cât depindea de duşmani, pentru că au pierdut ţara, pentru că au ajuns robi, pentru că li s-a luat libertatea, pentru că au ajuns fără patrie, fără casă, nişte surghiuniţi, pentru că trăiau într-un pământ străin şi barbar. Aşa face un suflet recunoscător.*

d. După ce răutatea duşmanilor a mers până la sfârşit - căci ce puteau încerca după ce-i omorau? Şi după ce atleţii au împlinit totul, după ce a fost împletită cununa, după ce au fost adunate răsplătirile lor şi nimic nu mai lipsea spre slava lor, atunci relele au luat sfârşit. *Iar cel ce a aprins cuptorul, cel ce i-a supus pe tineri la o pedeapsă atât de mare, chiar el îi laudă minunat pe sfinţii aceia şi ajunge crainicul minunii lui Dumnezeu: a trimis în toată lumea scrisori pline de cuvinte de laudă, în care povesteşte cele întâmplate şi ajunge predicator vrednic de credinţă al*

minunilor lui Dumnezeu, făcătorul de minuni. Erau mai presus de bănuială cele scrise de el chiar în ochii duşmanilor, pentru că fusese duşmanul şi vrăjmaşul lor.

3.a. ***Ai văzut măiestria lui Dumnezeu? Ai văzut înţelepciunea Lui? Ai văzut minunea Lui? Ai văzut iubirea Lui de oameni şi purtarea Lui de grijă***? ***Nu te tulbura, dar, nu te nelinişti, ci continuă să mulţumeşti mereu lui Dumnezeu pentru toate, să-L slăveşti, să-L rogi, să-I ceri.*** De se năpustesc asupră-ţi mii de tulburări şi mii de necazuri, de vin în faţa ta furtuni, nimic să nu te tulbure. Dumnezeu iese întru întâmpinarea noastră chiar când totul ne duce la pieire. Dumnezeu poate să scoale şi pe cei căzuţi, poate să întoarcă şi pe cei rătăciţi, poate să îndrepte pe cei ce se poticnesc, poate să scape de păcate pe cei se sunt plini de mii şi mii de păcate, poate să facă drepţi, poate să dea viaţă celor morţi, poate să facă mai strălucitoare pe cele dărâmate, poate să înnoiască pe cele învechite. Dacă aduce la existenţă pe cele ce nu sunt, dacă dăruieşte fiinţa celor ce nicicând n-au fiinţa, apoi cu mult mai mult va îndrepta pe cele ce sunt şi-au fost.

b. Vrei să spui că sunt mulţi cei ce pier, că mulţi sunt cei ce se poticnesc? Adeseori s-au întâmplat multe ca acestea, dar mai pe urmă toate au primit cuvenita îndreptare, afară de unii care au rămas nevindecaţi şi după schimbarea lucrurilor. Pentru ce te tulburi şi te neliniştesti, că unul este scos afară, iar altul primit? Hristos a fost răstignit, Varava tâlharul a fost eliberat, iar poporul stricat striga că trebuie să fie mântuit mai degrabă ucigaşul decât Mântuitorul şi Binefăcătorul. Pe câţi crezi că nu i-a dus la o cădere asta atunci? Pe câţi nu i-a pierdut?

c. Dar mai bine spus, să iau cuvântul meu de sus. ***N-a trebuit, oare, Acest răstignit să-Şi părăsească ţara îndată după naştere, n-a trebuit, oare, să fugă şi să Se mute chiar când era în scutece cu întreaga Lui casă într-un pământ străin, ducându-Se într-o ţară barbară atât de depărtată?*** *Din pricina naşterii Lui au curs râuri de sânge, au fost ucideri nedrepte şi junghieri. Pruncii în fragedă vârstă au fost tăiaţi ca pe câmpul de luptă, ca la război; copii smulşi de la pieptul mamelor au fost daţi junghierii, pe când le era laptele încă în gâtlej sabia le-a retezat gâtul. Poate fi o grozăvie mai mare ca aceasta? Şi asta a făcut-o cel ce căuta să-L omoare; dar îndelung răbdătorul Dumnezeu a îngăduit să se săvârşească o grozăvie ca aceasta, a îngăduit să curgă atâta sânge; a îngăduit-o, cu toate că putea să-i oprească pentru a-şi arăta printr-o înţelepciune negrăită mare Lui îndelungată răbdare.*

d. După ce S-a întors din ţara cea barbară şi S-a făcut mare, război s-a dezlănţuit de pretutindeni împotriva lui. Şi mai întâi L-au gelozit şi L-au invidiat ucenicii lui Ioan - deşi Ioan slujea venirii lui Hristos - şi spuneau: „***Cel ce era cu tine dincolo***

de Iordan, iată botează şi toţi merg la El" (Ioan 3, 26). Cuvintele acestea sunt cuvinte de oameni atinşi de invidie, cuvinte de oameni roşi de patimă. Unul din ucenicii lui Ioan, care spusese cuvintele acestea, avusese o neînţelegere cu un iudeu şi discutase despre curăţire, punând faţă în faţă un botez cu altul, botezul lui Ioan cu botezul săvârşit de ucenicii lui Hristos: ***„Şi a fost neînţelegere între ucenicii lui Ioan şi un iudeu despre curăţire"*** (Ioan 3, 25).

e. Dar când a început Hristos să facă minuni, câte calomnii? Unii îl numeau samarinean şi îndrăcit, spunând: „***Samarinean eşti Tu şi ai demon***" (Ioan 8, 48); alţii îl numeau înşelător spunând: „***Acesta nu este de la Dumnezeu, ci amăgeşte mulţimea***" (Ioan 7, 12); alţii îl numeau vrăjitor, spunând: „***Cu domnul demonilor, cu Beelzebut, scoate pe demoni***" (Matei 12, 24). Şi mereu spuneau asta. Îl numeau potrivnic lui Dumnezeu, mâncăcios, chefliu, beţiv, prieten cu desfrânatele şi cu stricaţii. „***A venit - spune El - Fiul Omului mâncând şi bând, şi zic ei: «Iată om mâncăcios şi băutor de vin, prieten cu vameşii şi păcătoşii***»" (Luca 7, 34). Când a vorbit cu femeia cea păcătoasă, L-au numit profet mincinos: „***Dacă ar fi prooroc - spuneau ei - ar şti cine este această femeie care îi vorbeşte***" (Luca 7, 39). În fiecare zi îşi ascuţeau dinţii împotriva Lui nu numai iudeii, ci chiar şi cei care păreau să-I fie fraţi nu se purtau bine cu El; mai mult, chiar cei din casă cu El au dezlănţuit război împotriva lui. Iată că şi casnicii Lui erau stricaţi. Evanghelistul ne spune: „***Nici fraţii Lui nu credeau în El***" (Ioan 7, 5).

4.a. Dar pentru că mi-ai vorbit de mulţimea celor ce s-au poticnit şi s-au rătăcit din pricina celor întâmplate, îţi spun: ***Gândeşte-te, câţi ucenici s-au poticnit în timpul răstignirii! Unul L-a vândut, alţii au fugit, altul s-a lepădat de El, toţi au plecat şi El singur a fost dus şi pus în lanţuri.*** *Gândeşte-te, câţi din cei ce mai înainte îl văzuseră săvârşind minuni, înviind morţi, curăţind leproşi, izgonind demoni, înmulţind pâini şi făcând şi celelalte minuni, câţi din aceştia nu s-au poticnit în vremea aceea, când L-au văzut singur, dus înlănţuit, înconjurat de nişte ostaşi de rând, urmat de preoţi iudei zgomotoşi şi gălăgioşi, când L-au văzut singur prins în mijlocul duşmanilor Lui, de faţă cu vânzătorul, bucuros deocamdată de ispravă?* ***Dar când era biciuit?*** Şi era de faţă mulţime nenumărată. Că era sărbătoare mare, care-i adunase pe toţi; drama nelegiuirii se petrecea în capitală, în mijlocul zilei.

b. *Gândeşte-te, câţi n-au căzut atunci; câţi nu s-au poticnit, când L-au văzut legat, biciuit, plin de sânge, cercetat de căpetenia scaunului de judecată şi nici un ucenic lângă El? Dar când au început să curgă peste el aceste felurite, necontenite şi repetate batjocuri? Dar când L-au încununat cu spini, când L-au îmbrăcat în hlamidă, când I-au pus în mână trestie, când îi cădeau la picioare I se închinau, când îşi băteau joc şi râdeau de El în fel şi chip? Gândeşte-te câţi s-au poticnit,*

*câţi s-au tulburat, câţi şi-au pierdut liniştea când îl băteau peste obraz şi îi spuneau: **„Profeţeşte-ne, Hristoase, cine-i cel ce Te-a lovit?”*** (Matei 26, 68). *Şi L-au dus şi L-au readus de colo-colo, şi toată ziua cu asta şi-au pierdut-o; batjocorindu-L, ocărându-L, râzând de El în mijlocul mulţimii de iudei. Dar când L-a pălmuit sluga arhiereului? Dar când au împărţit ostaşii hainele Lui? Dar când L-au urcat pe cruce gol cu spatele plin de lovituri şi L-au răstignit? Nici atunci fiarele sălbatice nu s-au potolit; dimpotrivă, s-au sălbăticit mai mult, au mărit grozăvia faptei, şi-au înmulţit batjocura.*

c. Unii spuneau: „***Cel ce dărâmi templul şi în trei zile îl zideşti***” (Matei 27, 40); alţii ziceau: „***Pe alţii a mântuit, dar pe Sine nu Se poate mântui***” (Matei 27, 42); iar alţii ziceau: ***Dacă eşti Fiul lui Dumnezeu pogoară-Te de pe cruce şi vom crede în Tine***” (Matei 27, 40). Dar când L-au batjocorit, dându-i să bea dintr-un burete fiere şi oţet? Dar când îl ocărau tâlharii? De fapta aceea înfricoşătoare şi prea nelegiuită, de care am vorbit şi mai înainte, când au spus că tâlharul acela vestit, spărgătorul acela, omul care săvârşise nenumărate crime este mai vrednic de liberare decât Hristos, când la propunerea judecătorului au pe Varava nu numai cu gândul de a-L răstigni, ci şi cu gândul de a-I face numai rău? Socoteau că pot dovedi cu asta că Hristos este mai rău decât tâlharul, că este atât de nelegiuit încât nu-L poate scăpa nici mila, nici vrednicia sărbătorii. Acesta este scopul tuturor faptelor lor; să-I strice bunul Lui nume. De asta au răstignit doi tâlhari împreună cu El.

d. Adevărul, însă, n-a fost umbrit; dimpotrivă, a strălucit şi mai mult! L-au învinuit că vrea să ajungă stăpânitor, spunând: „***Oricine se face pe sine împărat, nu este prieten cezarului***” (Ioan l9, 12). L-au învinuit că vrea să pună mâna pe stăpânire pe Acela care nu avea unde să-şi plece capul. L-au învinuit şi de hulă. Marele preot şi-a sfâşiat veşmintele, zicând: „***A hulit! Ce nevoie mai avem de martori***” (Matei 26, 65). Dar moartea Lui, cum a fost? N-a fost silnică? N-a fost osândită? N-a fost însoţită de blestem? N-a fost plină de ruşine? N-a fost o moarte care se dădea celor mai mari nelegiuiţi, care nu erau vrednici să răsufle pe pământ?

e. *Mormântul, apoi, nu I s-a dat în dar? A venit unul şi I-a cerut trupul. Astfel, nici cel care L-a îngropat nu era dintre ai Lui, dintre cei cărora le făcuse bine, dintre ucenici, dintre cei care dobândiseră de la El atâta îndrăznire şi mântuire; toţi aceştia fugiseră, toţi se făcuseră nevăzuţi.* Dar faima aceea rea pe care o ticluiseră despre înviere, spunând că „***Au venit ucenicii Lui şi L-au furat***”, pe câţi nu i-a făcut să cadă, pe câţi nu i-a împiedicat? Cuvântul a avut atunci putere, deşi era plăsmuit, deşi era cumpărat cu bani; a avut putere în ochii unora, cu toate că a fost pecetluit mormântul, cu toată marea strălucire a adevărului învierii. Nici învăţătura

despre înviere n-o cunoştea mulţimea! Şi nu e de mirare, când nici ucenicii Lui n-o cunoşteau. „***Că nu ştiau atunci, spune Scriptura, că El trebuie să învie din morţi***” (Ioan 20, 9). ***Gândeşte-te, dar, câţi nu s-au poticnit în zilele acelea? Cu toate acestea, îndelung răbdătorul Dumnezeu a îngăduit, rânduind totul cu înţelepciunea lui cea nespusă.***

5.a. Apoi, după acele zile, ucenicii iarăşi au stat ascunşi, tăinuiţi, fugari şi plini de frică; tremurau şi-şi schimbau mereu locul; aşa se ascundeau. După cincizeci de zile au început să se arate şi să facă minuni; dar nici aşa n-au avut tihnă. Cu toate acestea nenumăraţi oameni dintre cei slabi s-au poticnit când au văzut că apostolii sunt biciuiţi, Biserica răvăşită, ei prigoniţi, iar duşmanii, puternici pretutindeni şi gălăgioşi. Când au dobândit multă îndrăznire de pe urma minunilor, atunci iarăşi moartea lui Ştefan a adus prigoană cumplită; a împărtăşit pe toţi şi a tulburat Biserica. Şi iarăşi ucenicii au fost cuprinşi de frică, iarăşi au fugit, iarăşi erau neliniştiţi.

b. *Şi aşa creştea necontenit Biserica, pentru că înflorea prin minuni, pentru că a fost strălucitoare dintru începuturile ei. Unul din apostoli a fost lăsat în jos printr-o fereastră şi aşa a scăpat din mâinile căpeteniei; pe alţi apostoli i-a scos din temniţă îngerul şi aşa au scăpat de lanţuri, pe alţi apostoli, prigoniţi de cei puternici, i-au adăpostit şi le-au dat tot felul de îngrijiri oameni sărmani, meseriaşi, vânzătoare de porfiră, făcători de corturi, tăbăcari, oameni care locuiau la marginile oraşelor şi pe ţărmul mării.* Adeseori nici în mijlocul oraşelor nu îndrăzneau să se arate; iar dacă îndrăzneau ei, nu îndrăzneau gazdele lor.

c. Aşa s-a urzit Biserica: prin încercări şi vremi de nelinişte; cei care se poticniseră mai înainte s-au îndreptat mai târziu; cei care s-au rătăcit s-au întors pe drumul cel bun, iar cele ce fuseseră dărâmate s-au zidit mai măreţ. *De aceea când Pavel a cerut lui Dumnezeu să predice cuvântul în tihnă, Atotînţeleptul şi Atotpriceputul Dumnezeu nu i-a făcut pe placul ucenicului, cu toate desele lui rugăciuni, nu a îngăduit, ci a zis:* „***Destul îţi este harul Meu; căci puterea Mea se desăvârşeşte în slăbiciune***” (II Corinteni 12,9).

d. Dacă vrei, deci, să socoteşti faptele bune cu cele rele care se petrec în timpul de faţă, vei vedea, dacă nu semne şi minuni, multe fapte asemănătoare minunilor, semne nespuse ale marii purtări de grijă a lui Dumnezeu şi a ajutorului lui. *Dar ca să nu auzi totul cu lesniciune de la mine, îţi las partea aceasta, ca să aduni cu grijă singură şi să pui faţă în faţă faptele cele minunate ale lui Dumnezeu din vremea de acum cu faptele cele pricinuitoare de tristeţe; şi îndeletnicindu-te cu*

această frumoasă muncă să alungi din suflet întristarea. Multă mângâiere vei scoate de aici.

e. Spune, rogu-te, binecuvântatei tale case din parte-mi multe urări de bine. *Să-ţi dea Dumnezeu sănătate şi bucurie, Stăpâna mea prea venerabilă şi prea iubitoare de Dumnezeu.*

De vrei să-mi scrii pe larg, arată-mi şi în aceasta - fără să mă înşeli - că ai alungat din suflet orice tristeţe şi că eşti liniştită. Acest leac doresc să-l aibă scrisorile mele: ***să-ţi sădească în suflet multă bucurie***. Şi vei primi mereu scrisori. Dar să nu-mi scrii iarăşi: „Multă mângâiere am din scrisorile tale". Asta o ştiu şi eu. ***Ci să-mi scrii că ai atât de multă mângâiere câtă o vreau şi eu, că nu-ţi mai este sufletul neliniştit, că nu mai plângi, ci eşti veselă şi liniştită".***

(Sfântul Ioan Gură de Aur, "Scrisori din exil - despre deprimare, suferinţă şi providenţă", Editura Deisis)

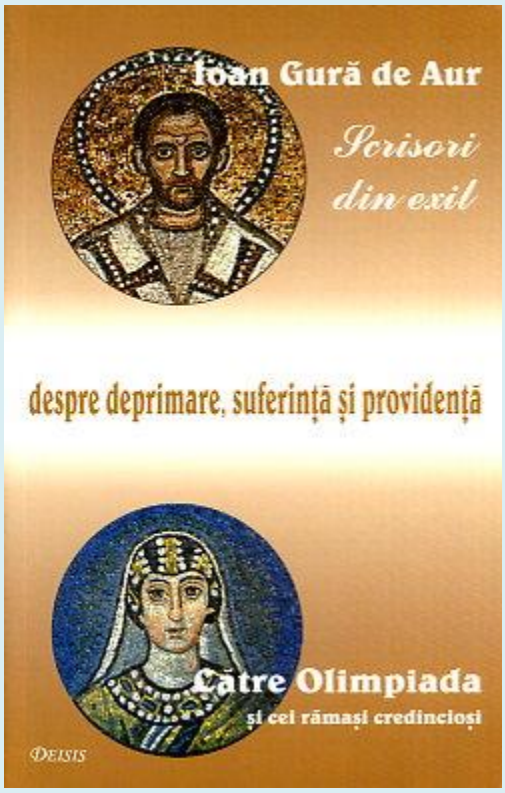

Cuvioasa Olimpiada diaconiţa: O viaţă - o prietenie - o corespondenţă:

https://drive.google.com/file/d/1WbHHfxh0bODr_7I3Bphjq845eDie5GHu/view?usp=sharing

https://www.slideshare.net/steaemy1/o-viata-o-prietenie-237464390/steaemy1/o-viata-o-prietenie-237464390

https://www.academia.edu/43760833/Cuvioasa_Olimpiada_diaconi%C5%A3a_O_via%C5%A3%C4%83_-_o_prietenie_-_o_coresponden%C5%A3%C4%83

https://archive.org/details/o-viata-o-prietenie

Sfântul Ioan Gură de Aur către cuvioasa diaconiţa Olimpiada despre virtutea simplităţii şi patima ascunsă a împodobirii

“Intr-adevăr, felul cum se îmbracă cineva pare a fi un lucru de foarte mică însemnătate, dar, dacă îl cercetezi bine, vei vedea că e de foarte mare însemnătate…”

“Nimeni să nu mă învinuiască de exagerare pentru că am numit cumplit păcatul acesta”.

Scrisoare către diaconiţa Olimpiada

” (…) 4.a. Nu ţine însă de rău cuvintele mele, că ***te-am aşezat în ceata cea sfântă a fecioarelor pe tine, care trăieşti în văduvie.*** M-ai auzit de multe ori vorbind şi în public, şi în particular ce înseamnă fecioria şi că femeia care a arătat multă înţelepciune în celelalte virtuţi nu poate fi împiedicată să fie rânduită în ceata fecioarelor, dar, mai bine spus, chiar cu multă prisosinţă să le întreacă. ***De aceea şi Pavel, când a vorbit de feciorie, n-a numit fecioară pe aceea care nu ştie de nuntă, care n-a avut legătură cu bărbat, ci pe aceea care se îngrijeşte de cele ale Domnului.*** Insuşi Hristos arată ***cu cât e mai mare milostenia decât fecioria***, iar tu, care ţii sceptrul milosteniei, de mult ţi-ai împletit cununa. ***Hristos a scos afară jumătate din ceata aceea de fecioare pentru că au venit fără milostenie, dar, mai bine spus, pentru că n-au avut din destul, că aveau untdelemn, dar nu aveau de ajuns.*** Dimpotrivă, pe cei care au venit fără virtutea fecioriei, dar au venit încărcaţi cu virtutea milosteniei, i-a primit cu multă cinste, i-a numit binecuvântaţii Părintelui Său, i-a chemat la El, le-a dăruit moştenirea împărăţiei şi i-a strigat în auzul întregii lumi; nu S-a ferit să spună în faţa îngerilor şi a întregii zidiri că ei L-au hrănit şi ei L-au găzduit. [...]

(…)

d. Nu vreau, pentru ca nu cumva, alunecând pe un ocean nesfârşit, să mă depărtez de subiectul despre care mi-am propus să vorbesc. Dacă n-aş avea de gând acum să-ţi smulg din rădăcini tristeţea, cu drag aş vorbi de virtuţile tale, cu drag aş călători pe acest nesfârşit ocean, dar, mai bine spus, pe oceane nesfârşite, ca să tai căi multe fiecăreia dintre virtuţile tale; căci fiecare dintre aceste căi dă iarăşi naştere la un ocean: *fie răbdarea, fie smerenia, fie milostenia cea în multe chipuri, care s-a întins chiar până la marginile lumii, fie dragostea, care întrece în căldură nenumărate cuptoare, fie priceperea cea nesfârşită, plină de mult har, care depăşeşte măsurile firii.* Iar dacă aş vrea să vorbesc de faptele creştineşti născute din ele, m-aş asemăna cu unul care ar vrea să numere valurile mării.

6.a. De aceea, lăsând la o parte aceste nesfârşite oceane, voi încerca să vădesc leul după unghiile lui. ***Voi vorbi puţin despre îmbrăcămintea ta, despre hainele cu care te îmbraci.***

Într-adevăr, felul cum se îmbracă cineva pare a fi un lucru de foarte mică însemnătate, dar, dacă îl cercetezi bine, vei vedea că e de foarte mare însemnătate, că are nevoie de un suflet de filosof, care să le calce în picioare pe toate cele lumeşti şi să zboare chiar până la cer.

b. De aceea, nu numai în Noul Testament, ci şi în Vechiul Testament, când Dumnezeu conducea neamul omenesc prin umbre şi închipuiri, când îngăduia ca oamenii să-şi ducă mai trupeşte viata, când nu se vorbea încă deloc de cele cereşti şi nici nu se pomenea de cele viitoare, când nu erau tainele înaltei cugetări care stăpâneşte acum, ci li se dădeau evreilor legi mai simple şi mai trupeşti, ei bine, ***chiar atunci Dumnezeu interzicea cu multă străşnicie dragostea oamenilor de a se îmbrăca în haine frumoase,*** şi profetul Isaia le grăieşte aşa: ***"Acestea zice Domnul către fetele căpeteniilor din Sion: Pentru că s-au înălţat fetele lor şi-au umblat cu grumajii ridicaţi pentru că fac semne cu ochii, pentru că prin păşitul picioarelor îşi târăsc hainele, iar cu picioarele joacă, va smeri Domnul pe fetele căpeteniilor Sionului, va dezveli chipul lor şi va lua slava îmbrăcăminţii lor; …şi va fi în loc de miros plăcut praf, în loc de brâu te vei încinge cu funie, în loc de podoaba capului tău vei avea chelie pentru faptele tale, şi în loc de haină de porfiră te vei îmbrăca în sac".***

Acestea-ţi vor fi în loc de podoabă. Ai văzut ce mânie nespusă? Ai văzut ce pedeapsă şi osândă cumplite? Ai văzut ce robie crudă? ***Aceasta să te facă să te gândeşti la mărimea păcatului.*** Iubitorul de oameni Dumnezeu n-ar fi adus peste fiicele Sionului o pedeapsă abat de cumplită dacă păcatul care atrage pedeapsa n-ar fi fost atât de mare.

c. Iar dacă păcatul acesta este mare, atunci e lămurit că şi virtutea contrară acestui păcat este foarte mare. ***De aceea şi Pavel, vorbind femeilor din lume, nu numai că le opreşte să poarte aurării, dar nici nu le lasă să se îmbrace cu haine scumpe.***

Ştia Pavel, ştia bine că aceasta este boală cumplită a sufletului, o boală cu greu de înlăturat; ştia Pavel că aceste este un semn foarte mare al unui suflet stricat, al unui suflet care are nevoie de multă înţelepciune.

Şi au această patimă nu numai femeile din lume, cele care sunt căsătorite cu bărbaţi şi care nu primesc cu uşurinţă aceste sfaturi, ci şi femeile care par că au îmbrăţişat viata monahală, care şi-au ales soarta de a trăi în ceata fecioarelor.

d. Multe dintre acestea, după ce au biruit ispitele trupului şi după ce au mers în curăţie pe drumul fecioriei, după ce în această privinţă duc viaţă îngerească şi au arătat în trup muritor semnele prevestitoare ale învierii – că spune Hristos că în veacul acela *"**nici nu se însoară, nici nu se mărită**"* -, după ce s-au luat la întrecere cu puterile cele netrupeşti străduindu-se să ajungă la nestricăciune într-un trup stricăcios, după ce săvârşesc cu fapte lucruri de care mulţi nici nu vor să audă, după ce au alungat pofte trupului ca pe un câine rău care atacă mereu, după ce au potolit marea înfuriate şi călătoresc liniştite printre valuri sălbatice, având vânt prielnic pe un ocean tare neliniştit, ***după ce stau în cuptorul poftei trupeşti şi nu se ard, ci calcă peste cărbunii aceştia ca pe lut, ei bine, femeile acestea sunt biruite în chip ruşinos şi jalnic de pofte de a se găti cu podoabe şi a se îmbrăca în haine scumpe; deci au putut birui pofte mai mari, însă au fost înfrânte de pofta aceasta.***

7.a. Atât de greu lucru este fecioria şi are nevoie de atâta osteneală, că Hristos când S-a pogorât din cer ca să facă pe oameni îngeri, ca să sădească pe pământ vieţuirea cea de Sus, nici n-a cutezat să poruncească fecioria, nici să o pună în rândul legilor, ci ***a legiuit să mori – este, oare, ceva mai greu ca asta? -, a legiuit să te răstigneşti necontenit, să faci bine duşmanilor, dar n-a legiuit să trăieşti în feciorie, ci a lăsat virtutea aceasta la voia ascultătorilor, spunând: "Cine poate să înţeleagă, să înţeleagă". Grea este povara fecioriei, anevoioase sunt luptele ei, pline de sudoare ostenelile, iar drumul acestei virtuţi, plin de mari prăpăstii.***

b. Şi o arată aceasta bărbaţii din Vechiul Testament care au săvârşit atât de multe fapte mari. De pildă Moise, acel bărbat vestit, capul profeţilor, prietenul adevărat al lui Dumnezeu, care s-a bucurat de atâta îndrăznire înaintea lui Dumnezeu, încât a scăpat de mânia dumnezeiască şase sute de mii de oameni vrednici de pedeapsă; bărbatul acesta mare şi cu astfel de însuşiri a poruncit mării, a despărţit marea, a despicat piatra, a schimbat văzduhul, a prefăcut apa Nilului în sânge, a adus împotriva lui Faraon oştire de broaşte şi de lăcuste, a dat albă rânduială întregii zidiri, a făcut şi alte nenumărate minuni, a săvârşit multe fapte de virtute şi a strălucit şi în una, şi în alta, dar n-a putut nici să caute măcar la luptele fecioriei, ci s-a căsătorit, şi-a luat femeie, şi şi-a găsit în căsătorie siguranţa vieţii, şi n-a îndrăznit să se avânte pe oceanul fecioriei, temându-se de valurile de acolo. [...]

9.a. Dar mi se pare că, furat de dragostea pentru acest bărbat, m-am depărtat de subiect; deci am să mă întorc, după ce voi mai adăuga câteva cuvinte.

Bărbatul acesta atât de mare şi cu atâtea virtuţi, care a călcat în picioare atâtea nevoi ale firii, n-a îndrăznit nici el să intre în stadionul luptelor fecioriei, ci s-a căsătorit şi a ajuns tatăl atâtor copii. ***Aşa de mare e greutatea fecioriei, aşa de cumplite şi de mari sunt luptele, aşa de multe sudorile! E nevoie de mare tărie!***

b. Ei bine, multe femei care au fost biruitoare în luptele fecioriei n-au putut birui ***patima împodobirii cu haine frumoase***, ci au fost înfrânte, doborâte la pământ mai mult decât femeile din lume. ***Nu-mi spune mie că nu-şi pun podoabe de aur, că nu se îmbracă în haine de mătase brodate cu aur, că n-au coliere bătute în pietre scumpe. Ceea ce este mai cumplit decât toate şi ceea ce arată cu covârşire boala lor şi tirania patimilor este că se străduiesc şi se silesc prin hainele lor simple să le întreacă în eleganţă pe femeile îmbrăcate cu haine de mătase şi împodobite cu bijuterii de aur şi să arate mai plăcute la înfăţişare decât acelea. După părerea lor săvârşesc un lucru indiferent, dar, după cum îl arată natura, pierzător de suflet, vătămător şi cu prăpastie adâncă.***

c. De aceea tu trebuie să fii lăudată de mii şi mii de guri, că, trăind în văduvie, ai biruit cu atâta uşurinţă o patimă care le poate dobori pe călugăriţe. Şi lucrul acesta l-a arătat adevărul lucrurilor. Nu te admir numai pentru că eşti nespus de simplă în îmbrăcăminte, mai simplă chiar decât cerşetorii, ci şi ***pentru că nu ţi-e căutat sau prefăcut nici mersul, nici încălţămintea, nici îmbrăcămintea.*** Toate acestea sunt semne de virtute, ele zugrăvesc pe din afară înţelepciunea strânsă în sufletul tău.

*"**îmbrăcămintea omului**,* spune Scriptura, ***râsul dinţilor, călcătura piciorului ne spun cine este**"*. ***Dacă n-ai fi aruncat la pământ şi n-ai fi călcat în picioare ca nimeni altul gândurile pământeşti ale luxului, n-ai fi ajuns să le dispreţuieşti atâta, n-ai fi biruit, n-ai fi alungat cu atâta tărie păcatul acesta cumplit.***

d. ***Nimeni să nu mă învinuiască de exagerare pentru că am numit cumplit păcatul acesta. Dacă femeile evreilor, chiar în vremea Legii, primeau o pedeapsă atât de mare pentru păcatul acesta, ce iertare mai pot avea femeile acestea, care sunt datoare să ducă o vieţuire cerească, care trebuie să imite viaţa îngerilor, femeile care trăiesc în vremea harului, când ele săvârşesc acest păcat cu mai multă străşnicie?***

e. Când vezi o călugăriţă îmbrăcată în haine noi, în haine cu trenă, îmbrăcăminte osândită de profet, cu mersul legănat, aruncând cu glasul, cu privirea şi cu îmbrăcămintea cupa cu otravă în ochii celor ce se uită la ea cu desfrânare, săpând prăpăstii sub picioarele trecătorilor şi întinzându-le curse, apoi să o mai numeşti pe aceasta monahie? Nu trebuie oare s-o numeri printre desfrânate? Nu sunt tot atât de ademenitoare acestea ca şi acelea? Că acelea pretutindeni îşi întind aripile plăcerii. De aceea te fericesc, de aceea te admir, că te-ai scăpat de toate acestea! ***Ai arătat şi în această privinţă că ţi-ai mortificat trupul; nu ţi l-ai înfrumuseţat, ci i-ai dat tăria unui trup tânăr; nu l-ai împodobit, ci l-ai înarmat. [...]***

b. Cugetă dar la acestea necontenit şi tu! Şi cu cât viaţa e mai plină de durere, cu atât vei avea mai mult de câştigat dacă o înduri cu mulţumire. ***Aduc nespuse cununi nu numai durerile trupeşti pricinuite de lovituri, ci şi durerile sufletului, şi durerile sufletului mai mult decât cele ale trupului, când cei loviţi le îndură cu mulţumire.*** După cum ai primi mare răsplată dacă, spre slava lui Dumnezeu, ai suferi curajos biciuirea şi sfâşierea trupului, tot aşa aşteaptă mari răsplătiri şi pentru suferinţele sufleteşti ce le înduri acum. Nădăjduieşte că ai să mă vezi negreşit iarăşi, că ai să scapi de durerea aceasta şi ai să ai mare câştig, şi atunci şi acum, de pe urma acestei dureri.

Iţi sunt de ajuns acestea ca să te mângâie, dar, mai bine spus, nu numai pe tine, ci chiar şi pe un om cu puţină minte şi cu sufletul de piatră. Dar când e vorba de atâta pricepere, de atâta bogăţie de credinţă, de atâta înălţime filosofică şi de un suflet care a călcat în picioare toate gândurile lumeşti, vindecarea e mult mai uşoară.

c. Arată-mi dar şi aici dragoste, ca să aibă şi scrisorile mele asupra ta mare putere, tot atâta câta aveam când eram alături de tine. Şi mi-o vei arăta negreşit dacă aflu că ai avut un câştig oarecare de pe urma scrisorilor mele, dar, mai bine spus, nu

numai un câştig oarecare, ci atât de mare câştig cât doresc. Doresc să fii tot atât de bucuroasă acum pe cât erai când ne vedeam. De voi afla aceasta, îmi va fi şi mie uşoară singurătatea în care mă găsesc. ***Deci, dacă vrei să mă bucur şi eu mai mult – şi ştiu că vrei şi te sârguieşti mult-, arată-mi că ai alungat din suflet toată povara tristeţii şi că eşti liniştită. Dăruieşte-mi această răsplată pentru prietenia şi dragostea ce-ţi port. Ştii doar, ştii bine cât curaj îmi dai de faci ce-ţi spun şi dacă-mi arăţi adevărul prin scrisori***”.

(din: Sfântul Ioan Gură de Aur, Scrisorile către persoane oficiale, către diaconiţa Olimpiada, către alte persoane, Ed. IBMBOR)

Sfântul Ioan Gură de Aur către cuvioasa diaconiţa Olimpiada - Scrisoarea I

din "Cuvioasa Olimpiada diaconiţa: O viaţă - o prietenie - o corespondenţă" Editura DEISIS , Sibiu 1997

Stăpânei mele, prea venerabilei şi prea iubitoarei de Dumnezeu diaconiţei Olimpiada, Ioan episcopul, în Domnul salutare.

1.a. Cu cât mai mult se întind asupra mea încercările, cu atât mai mult îmi creşte mângâierea şi am mai bune nădejdi de viitor. Acum toate se scurg mulţumitor şi cu vânt prielnic. Cine a văzut? Cine a auzit? Sunt stânci ascunse sub apă, stânci pline de primejdie, vârtejuri de apă şi furtuni mă lovesc cu putere; e noapte fără lună, întuneric adânc, prăpăstii şi stânci; călătoresc, e drept, pe o astfel de mare, dar nu mă simt mai rău decât cei ce se clatină în port.

b. La acestea, dar, gândeşte-te şi tu, Doamna mea prea iubitoare de Dumnezeu! Ridică-te deasupra tulburărilor şi furtunilor acestora şi învredniceşte-mă cu veşti despre sănătatea ta. Eu sunt sănătos şi vesel. Trupul mi s-a mai înzdrăvenit; respir aer curat, iar ostaşii, care mă însoţesc, sunt atât de îndatoritori, că nu mă lasă să mă folosesc de slugile mele; fac ei treburile lor. Dragostea ce mi-o poartă îi îndeamnă

la asta. Pretutindeni sunt însoţit de oameni; şi fiecare din aceştia îi fericeşte pe cei ce mă slujesc.

c. Un singur lucru mă întristează: nu sunt încredinţat că eşti şi tu sănătoasă. Dă-mi ştiri de sănătatea ta, ca să mă bucur şi de asta şi să-i aduc multe mulţumiri domnului Pergamie, prea iubitul meu fiu. De vrei să-mi scrii, foloseşte-l pe el pentru aceasta; e un prieten sincer, devotat mie şi cu foarte mult respect pentru evlavia şi bună-cuviinţa ta.

1 Scrisă din Niceea, iunie 404 [= XI, PG 52].

Sfântul Ioan Gură de Aur către cuvioasa diaconiţa Olimpiada - Scrisoarea II

l.a. Alungă şi teama pe care o ai cu privire la călătoria mea! Aşa precum îţi scriam mai înainte, trupul mi-e sănătos şi a căpătat tot mai multă vigoare; aerul îmi face bine, iar cei ce mă conduc îşi dau toată silinţa, ca mai mult decât vreau, să mă simt bine; şi ei fac asta. Îţi scriu scrisoarea aceasta în trei iulie, la plecarea din Niceea.

b. Scrie-mi des de sănătatea ta. Îţi va sluji pentru asta domnul Pergamie, în care am mare încredere. Nu-mi da ştiri numai de sănătatea ta, ci vesteşte-mă şi dacă s-a risipit norul tristeţii tale. Dacă voi afla lucrul acesta din scrisorile tale, îţi voi scrie mai des, pentru că voi fi eu în câştig cu cele ce-ţi scriu. Deci, dacă doreşti să te bucuri de scrisori mai des, arată-mi că ai un câştig de pe urma desimii scrisorilor şi vei vedea că vei primi multe scrisori.

c. Acum m-am întristat tare, că n-am primit de la tine nici o scrisoare, cu toate că au venit aici mulţi care puteau să-mi aducă scrisori.

**** Scrisă din Niceea, 3 iulie 404 [= X, PG 52].***

Sfântul Ioan Gură de Aur către cuvioasa diaconiţa Olimpiada - Scrisoarea III

1.a. Când văd mulţimea de bărbaţi şi de femei că umplu drumurile, popasurile şi oraşele pe unde trec, când îi văd că se uită la mine cu lacrimi în ochi, înţeleg cele ce se petrec în sufletul tău. Dacă aceştia, care mă văd acum pentru întâia oară, sunt atât de zdrobiţi de tristeţe, că nici n-o pot îndura uşor, ci când îi rog dau drumul la izvoare şi mai fierbinţi de lacrimi, îi îmbărbătez şi-i sfătuiesc, e vădit că furtuna din sufletul tău e mult mai puternică. ***Dar cu cât furtuna e mai puternică, apoi cu atât şi răsplata e mai mare, dacă înduri furtuna cu mulţumită şi cu bărbăţia cuvenită, precum o şi înduri.*** Un căpitan de corabie răstoarnă corabia dacă ridică peste

măsură pânzele când bate vânt puternic, dar dacă le întinde cu măsură şi cum se cuvine, călătoreşte în deplină siguranţă.

b. Cunoscând acestea, ***Doamna mea prea iubitoare de Dumnezeu, nu te lăsa doborâtă de tirania tristeţii, ci stăpâneşte cu judecata ta furtuna supărării. Poţi să-o faci, pentru că nu-i mai mare furtună decât măiestria ta.*** Trimite-mi scrisori care să-mi dea această veste, pentru ca aici, între străini, să mă umplu de multă bucurie, aflând că ai îndurat tristeţea aceasta cu înţelegerea şi filozofia cuvenită. Scrisoarea aceasta ţi-o scriu când am ajuns aproape de Cezareea.

**** Scrisă la sosirea în Cezareea, la sfârşitul lui iulie 404 [= IX, PG 52].***

Sfântul Ioan Gură de Aur către cuvioasa diaconiţa Olimpiada - Scrisoarea IV

1.a. Am scăpat de boala căpătată pe drum şi ale cărei urme le-am adus în Cezareea. Acum sunt deplin sănătos şi-ti scriu chiar din Cezareea, unde mă bucur de multă îngrijire; am doctori buni şi renumiţi, care mă îngrijesc nu numai cu ştiinţa lor, dar mai ales cu simpatia şi dragostea lor. Unul dintre cei doi doctori, care mă îngrijesc, mi-a făgăduit chiar să meargă cu mine; aceeaşi făgăduinţă mi-au făcut-o şi alţi mulţi dregători.

b. Eu ţi-am scris adeseori cum mă aflu, tu, aşa cum te-am învinuit şi mai-nainte, îmi scrii rar. Şi ca să ştii că faci asta din pricina trândăviei tale şi nu din pricină că n-ai prin cine-mi trimite scrisori, află că fratele fericitului episcop Maxim, pe care l-am întâlnit acum două zile şi l-am întrebat de vreo scrisoare de a tine, mi-a răspuns că nimeni n-a vrut să-mi dea; nici preotul Tigris nu i-a dat vreo scrisoare pentru mine, cu toate că i-a cerut. Te rog ţine-l de rău pentru asta, pe prietenul meu sincer şi drag, ca şi pe toţi ceilalţi care sunt cu episcopul Chiriac. Schimbarea locului meu de surghiun nu-l supără nici pe el, nici pe altcineva. Primesc această binefacere. Poate că au voit, dar n-au putut. ***Slavă lui Dumnezeu pentru toate. N-am să încetez să spun asta totdeauna pentru toate cele ce mi se întâmplă.*** Fie aşa! Dar ca să-mi scrie, n-au putut?

c. Multe mulţumiri doamnelor mele, surorile prea cinstitului meu domn, episcopul Pergamie, pentru mare grijă ce mi-au arătat. Ele l-au făcut pe duce, ginerele lui, să mă iubească atâta încât să dorească şi el să vină să mă vadă.

d. Iar tu dă-mi ştiri dese despre sănătatea ta şi a celor care mă iubesc. De mine fii fără grijă. Până astăzi sunt sănătos, mulţumit şi mă bucur de multă tihnă. Doresc să aflu dacă au fost puşi în libertate prietenii episcopului Chiriac. Nimeni nu mi-a dat

vreo ştire precisă. Măcar despre asta dă-mi de ştire. Spune-i episcopului Chiriac că din pricina supărărilor şi necazurilor mele n-am putut să-i scriu.

4 Scrisă în Cezareea, august 404 [= XII, PG 52].

Sfântul Ioan Gură de Aur către cuvioasa diaconiţa Olimpiada - Scrisoarea V

1.a. Nu trebuia, deci, să scap, nici după plecarea din oraş, de cei ce-mi zdrobesc inima. Toţi care m-au întâlnit pe drum, unii din răsărit, alţii din Armenia, iar alţii din altă parte a lumii, au vărsat râuri de lacrimi când m-au văzut. Tot drumul am fost însoţit de plânsete şi jale. Spun asta ca să afli că sunt mulţi care jelesc împreună cu tine. Iar asta nu-i puţin lucru pentru mângâierea ta. Dacă lipsa de oameni, care să sufere cu cei ce suferă, o numeşte profetul grea şi de neîndurat, spunând: ***„Şi am aşteptat pe cel ce s-ar mâhni împreună cu mine şi nu era şi pe cel ce m-ar mângâia şi nu l-am aflat”*** (Psalm 68, 24.) ***Apoi negreşit capeţi multă mângâiere când ştii că toată lumea ia parte la tristeţea ta. Iar de cauţi şi o altă mângâiere, află că, după ce am suferit atâtea şi atâtea necazuri, sunt sănătos, o duc bine şi sunt tare liniştit. Depăn în mine suferinţele mele felurite şi neîntrerupte, necazurile mele şi duşmăniile şi mă bucur necontenit de amintirea lor.***

b. Gândeşte şi tu aşa, risipeşte negura tristeţii şi scrie-mi des de sănătatea ta.

Acum am primit o scrisoare de la prea doritul meu domn Arabie şi m-am mirat că nu mi-ai scris şi tu, când ştiu că soţia lui este bună prietenă cu tine.

Gândeşte-te apoi şi la aceea că toate cele ale vieţii acesteia şi cele vesele şi cele triste, trec. Da, uşa e strâmtă (Matei 7, 4) şi calea îngustă (Matei 7, 13), dar e cale! Aminteşte-ţi de cuvintele pe care ţi le-am grăit adeseori: ***Da, uşa e largă şi calea lată, dar şi ea e cale!***

Dezleagă-te de pământ, dar mai bine spus, de lanţul trupului! Ridică-te pe aripa filozofiei şi nu te lăsa acoperită de umbră şi de fum! Că aşa sunt cele lumeşti. Iar când vezi pe cei ce mi-au făcut atâtea nedreptăţi că sunt stăpâni pe oraşe, că se bucură de onoruri şi sunt însoţiţi de strajă, spune cuvintele acestea: „***Largă e uşa şi lată e calea ce duce la pieire***” (Matei 7, 13) şi plânge-i şi jeleşte-i pentru asta mai mult pe ei. Că omul care face aici pe pământ rău şi se bucură de onoruri în loc să fie pedepsit, pleacă de pe lumea aceasta având onorurile încărcătură prea mare de pedeapsă. Pentru asta se pârjolea cumplit şi bogatul cel nemilostiv (Luca 16, 23-24) nu era pedepsit numai din pricina cruzimii arătate lui Lazăr, ci şi din pricina

traiului bun pe care-l ducea în timp ce era atât de crud şi din pricină că nici fericirea lui nu l-a făcut bun.

c. Astfel de cuvinte şi altele asemenea – pe care nu încetez de a ţi le aminti – spuneţi-le în sine, Doamna mea prea iubitoare de Dumnezeu, şi aruncă această grea povară de tristeţe. Vesteşte-mă că ai făcut asta, pentru ca, aşa cum ţi-am scris şi mai înainte, aflând că-ţi sunt spre mângâiere scrisorile mele, să mă folosesc mai des de acest leac.

5 Scrisă în august 404, în drum spre Cucuz [= VIII, PG 52].

Sfântul Ioan Gură de Aur către cuvioasa diaconiţa Olimpiada - Scrisoarea VI

1.a. În sfârşit am răsuflat, ajungând în Cucuz, de unde îţi şi scriu, în sfârşit mi-s ochii limpezi după fumul şi feluriţii nori de necazuri ce m-au lovit pe drum. Acum după ce au trecut necazurile, pot spune evlaviei tale acestea. Când eram în necazuri nu voiam s-o fac, ca să nu te întristez. Mai bine de treizeci de zile m-am luptat cu friguri groaznice; şi aşa bolnav am făcut această cale lungă şi anevoioasă, suferind şi de dureri cumplite de stomac. Gândeşte-te la cele îndurate pe cale! Să n-ai doctori, să n-ai băi, să n-ai cele de trebuinţă şi nici vreo altă înlesnire; să fii stăpânit mereu de frica atacurilor isaurilor şi a altor necazuri pe care le naşte greutate unei călătorii: grijile, supărările, lipsa celor care să-ţi dea o mână de ajutor. Dar acum toate acestea s-au terminat.

b. Ajuns în Cucuz am scăpat de boală şi de toate urmările ei, sunt deplin sănătos şi am scăpat de frica isaurilor; sunt aici mulţi ostaşi şi le ţin piept cu străşnicie. Am din belşug tot ce-mi trebuie şi toţi mă primesc cu toată buna-cuviinţă, deşi locul este tare pustiu. S-a întâmplat ca domnul Dioscor să fie aici şi a trimis pe slugă ca să mă roage să nu stau în altă casă decât a lui. Asta au făcut-o şi alţii mulţi. Dar am socotit să-l prefer pe el altora şi am tras la el. îmi pune totul la dispoziţie; ba adesea mă împotrivesc lui din pricina marii ospitalităţi şi belşugului pe care vrea să mi-l dea. Pentru mine s-a mutat şi stă la ţară ca să mă servească în orice chip; mi-a pregătit casa pentru iarnă şi în acest scop a făcut tot ce i-a stat în putinţă. N-a lăsat nimic deoparte ca să mă simt bine. Vin apoi la mine adeseori şi alţi mulţi admiratori şi iconomi trimişi de stăpânii lor prin ordine scrise, gata să-mi pună la îndemână toate înlesnirile.

c. Ţi-am spus toate acestea; de unele, de cele de mai înainte m-am plâns; ţi-am spus şi de cele bune, ca să nu mă scoată cineva de aici cu uşurinţă. Dacă unii vor să-mi facă un bine, apoi să mă lase să stau acolo unde vreau şi să nu-mi dea un loc pe care-l vor ei. Mulţumeşte-le pentru asta! Iar dacă e vorba să mă ridice de aici şi

să mă trimită în alt loc, să călătoresc iarăşi, să fac alt drum, apoi asta e pentru mine lucru îngrozitor. Mai întâi, mi-i groază să nu fiu trimis într-un loc mai îndepărtat şi mai sălbatic decât acesta; apoi mai mult mă îngrozeşte călătoria decât surghiunul. Greutăţile călătoriei m-au coborât chiar până la porţile morţii. Acum locuiesc în Cucuz; şederea în linişte de aici mă întremează; tihna de aici îmi alină suferinţele îndurate atâta amar de vreme şi-mi vindecă oasele zdrobite şi trupul chinuit.

d. În aceeaşi zi în care am sosit eu, a venit aici şi doamna Sabiniana diaconiţa, zdrobită de călătorie şi obosită, pentru că este la o vârstă când e greu să te mişti; totuşi râvna a întinerit-o şi nu suferă deloc durerile. A spus că e gata să meargă şi în Sciţia, pentru că se răspândise zvonul că am să fiu surghiunit acolo. Este gata, după cum spune, să nu se mai întoarcă acasă, ci să locuiască acolo unde sunt eu. Oamenii Bisericii au primit-o cu dragoste şi râvnă mare. Era aici, mai-nainte, şi prea bine credinciosul preot, domnul Constanţie. Îmi scrisese rugându-mă să-l îngădui să vină aici; că, după cum spunea, fără învoirea mea, cu toată dorinţa lui cea mare, n-ar fi îndrăznit să vină şi că nici nu poate rămâne aici; trebuie să se ascundă şi să stea tăinuiţi; atât de multe primejdii îl pândesc, după cum spune.

e. În privinţa locului meu de surghiun te rog să nu faci altfel, decât cum ţi-am spus. Dacă se fac iarăşi încercări, să mă trimită în alt loc, tu să nu spui nimic; dar, după iscusinţa ta, caută să afli unde vor să mă trimită; că poţi. De afli că e vorba de vreun oraş apropiat, de pe lângă mare, sau în Cizic, sau aproape de Nicomidia, acceptă. Dar dacă e vorba de un loc mai îndepărtat decât acesta sau tot atât de departe, nu accepta. Că mi-ar fi foarte greu şi neplăcut. Deocamdată aici mă bucur de multă tihnă; în două zile am scăpat de toate oboselile călătoriei.

11 Scrisă la sosirea în Cucuz, septembrie 404 [= XIII, PG 52].

Sfântul Ioan Gură de Aur către cuvioasa diaconiţa Olimpiada - Scrisoarea VIII

l .a. Ar fi fost de ajuns să-ţi potolească marea ta durere şi scrisoarea ce ţi-am trimis-o mai înainte. Dar pentru că tirania întristării [athymias] te apasă tare, am socotit că trebuie neapărat să adaug a doua scrisoare celei dintâi, ca să culegi din ea mângâiere din belşug, iar sănătatea sufletească să-ţi fie pe viitor nezdruncinată.
b. Haide, dar, să risipesc şi în alt chip praful tristeţii tale. Socot că din răni şi din buboaie cumplite s-a născut praful acelei tristeţi. Dar nici aşa nu trebuie lăsată-n grija sănătăţii tale; că praful dacă nu-i îndepărtat în grabă, vatămă pe cel mai gingaş dintre mădularele trupului: tulbură limpezimea ochiului şi în sfârşit, strică toată vederea celui nepăsător. Ca să nu se întâmple, dar, asta, să stârpim cu multă

grabă şi răul ce a mai rămas. Scoală-te, însă, şi întinde-mi mâna. Ceea ce se întâmplă cu cei bolnavi trupeşte se întâmplă şi cu cei bolnavi sufleteşte: bolnavii nu se fac sănătoşi dacă nu vin şi ei în ajutorul muncii doctorilor.

c. ***Ca să nu se întâmple asta, sileşte-te să mă ajuţi şi tu cu priceperea pe care o ai, ca folosul să fie mare din munca noastră a amândurora.***

Poate că îmi vei spune:
- Vreau, dar nu pot! Nu sunt în stare să îndepărtez norul cel gros şi întunecos al tristeţii, deşi mă străduiesc atâta.

- Vorbe şi pretexte! Îţi ştiu înălţimea gândurilor tale, ştiu tăria sufletului tău evlavios, ştiu marea ta pricepere, puterea credinţei tale şi că ţi-i de ajuns numai să porunceşti oceanului înfuriat al tristeţii, ca să se facă linişte deplină.

d. Dar ca să-ţi fie mai cu înlesnire, am să-ţi ajut şi eu.
Cum vei putea face mai uşor aceasta? Dacă te vei gândi bine la toate cele ce ţi-am scris în scrisoarea de mai înainte – şi ţi-am vorbit în ea pe larg tocmai de acest subiect – şi dacă vei face ce-ţi poruncesc acum.
- Ce anume?
- Când auzi că o Biserică a căzut, că alta s-a clătinat, că alta a fost cuprinsă de valuri cumplite, că alta a suferit alte nenorociri, că una a primit lup în loc de păstor, alta pirat în loc de cârmaci, alta călău în loc de doctor, ***suferă – că nu trebuie să treci pe lângă astfel de fapte fără să suferi -, dar pune măsură suferinţei.***

d. Dacă pentru păcatele noastre, pentru faptele pentru care avem să dăm socoteală, nu e trebuincios, nici bine, ci tare primejdios şi păgubitor, să te laşi stăpânit de tristeţe deznădăjduitoare, apoi cu mult mai mult e zadarnic şi de prisos, iar pe lângă asta şi diavolesc şi pierzător de suflet, să te topeşti de durere şi să te pierzi pentru păcatele altora.

2.a. Şi ca să vezi că lucrurile stau aşa, am să-ţi povestesc o istorie veche. *Era un corintean; avusese parte de sfinţitele ape, fusese curăţit prin Taina Botezului, se împărtăşise din masa cea prea înfricoşată; într-un cuvânt, luase parte la toate tainele noastre – mulţi spun că era şi învăţător al Bisericii -; ei bine, după ce luase parte la aceste sfinte slujbe, după ce se împărtăşise de toate acele bunătăţi nespuse, după ce i se dăduse în Biserică un loc de frunte, a săvârşit un păcat groaznic. S-a uitat cu ochi pofticioşi la femeia tatălui său; şi nu s-a mărginit numai la această poftă rea, ci a prefăcut în faptă gândul lui desfrânat. Fapta îndrăznită*

de el nu era numai desfrânare, ci şi adulter; dar mai bine spus o faptă cu mult mai cumplită decât adulterul.

b. De asta şi fericitul Pavel, când a auzit, pentru că nu avea un nume potrivit să i-l dea după nevrednicia păcatului, înfăţişează astfel mărimea nelegiuirii, grăind aşa: „***îndeobşte se aude că la voi este desfrânare şi aşa desfrânare, cum nici la păgâni nu se pomeneşte***”(Corinteni 5, 1.)

N-a spus: „Nu se îndrăzneşte”, ci: „Nu se pomeneşte”, vrând să arate cât de mare e fărădelegea aceea. Şi l-a dat pe el diavolului, l-a tăiat din toată Biserica şi nici nu i-a mai dat voie să ia parte la masa cea de obşte. Cu unul ca acesta, spune Pavel, ***nici nu se cade să mâncaţi*** (Corinteni 5, 11.) Pavel era mâniat foarte tare pe el şi a cerut cea mai aspră pedeapsă; pentru asta foloseşte de călău pe Satana ca el să-i sfâşie trupul.

c. Cu toate acestea, cel care l-a tăiat din Biserică, cel care nu i-a dat voie să ia parte la masa cea de obşte, cel care a poruncit ca toţi să-l plângă – „***Şi voi v-aţi semeţit în loc mai degrabă să fi plâns ca să fie scos din mijlocul vostru cel ce a făcut fapta aceasta***” (I Corinteni 5, 2.)– cel care l-a alungat de pretutindeni ca pe un ciumat, cel care i-a închis uşa oricărei case, cel care l-a dat Satanei, cel care i-a cerut o pedeapsă atât de aspră, când l-a văzut că suferă şi se căieşte de păcatul săvârşit, când a văzut că el cântă prin fapte un alt cântec, însuşi Pavel şi-a schimbat părerea, că a poruncit contrariul de ce poruncise. Ce spune cel ce spusese: Tăiaţi-l, întoarceţi-i spatele, plângeţi-l, să-l ia diavolul? Ce spune? „***Întăriţi-l în dragoste, ca nu cumva să fie doborât de mai multă întristare unul ca acesta*** (II Corinteni 2, 7.) ***şi să nu ne lăsăm covârşiţi de Satana, că nu ne sunt necunoscute gândurile lui***”(Corinteni 2, 11.) ***Vezi că este diavolească o supărare peste măsură? Vezi că este o cursă a Satanei, care face dintr-un leac tămăduitor otravă?***

d. Şi ajunge otrava şi dă pe om Satanei, când omul depăşeşte măsura. De asta spunea Pavel: „***ca să nu ne lăsăm covârşiţi de Satana***”. Cu alte cuvinte spune aşa: „Oaia s-a umplut de râie, a fost scoasă afară din turmă, a fost îndepărtată din Biserică; dar a scăpat de boală, a ajuns oaie ca şi mai înainte. Aşa e puterea pocăinţei. Face parte iarăşi din turma noastră. S-o atragem cu totul la noi, s-o primim cu braţele deschise, s-o luăm, s-o îmbrăţişăm, s-o unim cu noi. Dacă nu vom vrea să facem asta, ne lăsăm covârşiţi de diavol; diavolul nu ia ce-i al lui; ci ce-i al nostru, din pricina trândăviei noastre; iar din pricina tristeţii fără de măsură îl înghite şi-l face al său”. Din pricina asta Pavel a şi adăugat: „***Că nu ne sunt necunoscute gândurile lui***”. Diavolul obişnuieşte adeseori să-i facă să cadă pe cei

ce nu sunt cu luare aminte, chiar prin virtuţi, când acestea nu sunt făcute cum trebuie.

3.a. Dacă Pavel nu îngăduie să se întristeze mult un om care a făcut un păcat – şi un păcat atât de mare - ci se sârguieşte, se grăbeşte, face şi iscodeşte totul ca să se taie mărimea tristeţii, spunând că este diavolească lipsa de măsură, că este o viclenie a diavolului, o faptă a răutăţii lui şi a gândurilor lui rele, ***cum să nu fie cea mai mare prostie şi nebunie să te frământi şi să suferi atâta pentru greşeli făcute de alţii, pentru păcate pentru care alţii au să dea socoteală, încât să aduci în suflet întuneric nespus, tulburarea mea, zăpăceală, nelinişte şi frământare multă? Iar dacă ai să-mi spui aceleaşi cuvinte că: „Vreau, dar nu pot", iarăşi, am să-ţi răspund şi eu tot aşa, că: „Vorbe şi pretexte sunt astea!", că îţi cunosc tăria şi credinţa sufletului tău.***

b. Dar ca să-ţi fac şi în alt chip mai uşoară biruinţa şi lupta împotriva tristeţii acesteia pierzătoare şi nelalocul ei, îţi spun iarăşi: ***„Fă ce-ţi poruncesc!"***

Când auzi pe cineva că povesteşte de prăpădul de acum, depărtează-te îndată de gândurile acestea şi fugi cu mintea la ziua cea înfricoşătoare. Gândeşte-te la scaunul de judecată cel înfricoşător, la Judecătorul cel nemitarnic, la râurile de foc ce curg prin faţa scaunului Aceluia şi clocotesc din pricina iuţimii flăcărilor lui, la săbiile ascuţite, la pedepsele grozave, la chipul cel fără de sfârşit, la întunecimea cea adâncă, la întunericul cel din afară, la viermele cel neadormit, la legăturile cele de nedezlegat, la scrâşnirea dinţilor, la plângerea cea fără de mângâiere, la priveliştea întregii lumi, dar mai bine spus, la priveliştea celor două lumi, a lumii de sus şi a lumii de jos. Că spune Domnul: „***Puterile cerurilor se vor clătina***"(Matei 24, 29.) Chiar dacă aceste puteri nu se simt cu nimic pe cuget, chiar dacă n-au să fie trase la răspundere, ci privesc doar tot neamul omenesc, privesc doar nenumăratele popoare ce au să fie judecate, totuşi nu stau acolo fără frică. Atât de mare va fi atunci frica. La acestea gândeşte-te, deci, şi la întrebările de care nu poate nimeni scăpa!

c. Judecătorul Acela n-are nevoie de pârâţi, nici de martori, nici de dovezi, nici de probe, ci toate vor veni în mijloc aşa cum s-au săvârşit şi înaintea ochilor celor ce le-au săvârşit. Atunci nimeni nu ne va putea scăpa de pedeapsă! Nici tată, nici fiu, nici fiică, nici mamă, nici altă rudă, nici vecin, nici prieten, nici avocat, nici banii, nici mulţimea bogăţiilor, nici mărimea puterii! Toate acestea vor pieri ca praful; va rămâne singur cel judecat şi va primi sau osânda sau achitarea, potrivit celor săvârşite. ***Atunci nimeni nu va fi judecat pentru păcatele altuia, ci pentru păcatele făcute de el.***

d. ***Strânge în jurul tău aceste gânduri, sporeşte-ţi frica aceasta şi ridic-o zid puternic împotriva tristeţii satanice şi pierzătoare de suflet! Stai înarmată cu această frică în lupta împotriva tristeţii! Şi vei putea, numai cu arătarea ei, să o risipeşti, să o sfărmi, mai uşor ca pe o pânză de păianjen. Tristeţea, pe lângă faptul că este zădărnicită şi de prisos, mai este şi tare pustiitoare şi vătămătoare. Frica aceea, însă, este şi de neapărată trebuinţă şi bună folositoare şi cu mult câştig.***

Dar furat de cuvânt, fără să vreau ţi-am dat acest sfat ce nu ţi se potriveşte ţie. Mie şi celor cufundaţi ca mine în mulţime de păcate le este necesar sfatul acesta, că îi înfricoşează şi-i trezeşte. Dar tu, care eşti împodobită cu atâtea fapte creştineşti, care ai atins chiar de pe acum bolţile cerului, frica aceasta nu te poate deloc tulbura. De aceea, vorbind cu tine, voi cânta alt cântec, voi atinge altă coardă, pentru că frica de judecata viitoare nu poate să te tulbure, după cum nu-i tulbură nici pe îngeri. Voi schimba dar cuvântul, dar schimbă-te şi tu o dată cu cuvântul! ***Gândeşte-te la răsplăţile faptelor tale, la premiile cele strălucite, la cununile cele frumoase, la dansul cel împreună cu fecioarele, la chemările cele sfinte, la cămara de nuntă cea cerească, la moştenirea împreună cu îngerii, la îndrăznirea şi vorbirea cu Mirele, la candelele acelea minunate, la bunătăţile care covârsesc şi mintea şi cuvântul.***

4. a. Nu ţine, însă, de rău cuvintele mele, că te-am aşezat în ceata cea sfântă a fecioarelor, pe tine care trăieşti în văduvie! M-ai auzit de multe ori vorbind, şi în public şi în particular, ce înseamnă fecioria şi că o femeie care a arătat multă credinţă în celelalte virtuţi nu poate fi împiedicată să fie rânduită în ceata fecioarelor, dar mai bine spus, chiar să le întreacă cu multă prisosinţă. De aceea, şi Pavel când a vorbit de feciorie, n-a numit fecioară pe aceea care nu ştie de nuntă, care n-a avut legătură cu bărbat, ***ci pe aceea care se îngrijeşte de cele ale Domnului*** (Corinteni 7, 34.) ***Însuşi Hristos arată cu cât e mai mare milostenia decât fecioria*** (Matei 25, 1-11.); iar tu, care ţii sceptrul milosteniei, mult ţi-ai împletit cununa. ***Hristos a scos afară jumătate din ceata aceea de fecioare, pentru că au venit fără milostenie; dar mai bine spus, pentru că n-au avut din destul; că aveau untdelemn, dar nu aveau de ajuns.*** Dimpotrivă, pe cei care au venit fără virtutea fecioriei, dar au venit încărcaţi cu virtutea milosteniei, i-a primit cu multă cinste, i-a numit binecuvântaţii Părintelui Lui, i-a chemat la El, le-a dăruit moştenirea împărăţiei şi i-a strigat în auzul întregii lumi; ***nu s-a ferit de a spune în faţa îngerilor şi a întregii zidiri că ei L-au hrănit şi ei L-au găzduit*** (Matei 25, 34-36.)

b. Aceste fericite cuvinte le vei auzi şi tu atunci, te vei bucura atunci şi tu cu multă prisosinţă de această răsplătire. Dacă numai pentru milostenie atât de mari îşi sunt răsplăţile, atât de frumoase cununile, atât de multă e strălucirea şi atât de mare cinstea şi slava – fără să mai vorbesc de celelalte virtuţi – ce iertare poţi avea că, în loc să prăznuieşti chiar de aici, în loc să salţi, să dănţuieşti şi să te încununezi, tu te frământi şi te întristezi că cutare şi-a pierdut minţile, că cutare s-a aruncat în prăpastie, şi înlesneşti astfel atacul diavolului împotriva sfântului tău suflet? Şi doar până acum n-ai încetat a-l sfâşia pe diavol.

c. Cine poate vorbi de marea, îndelungata şi felurita ta răbdare? Ar fi de ajuns, oare, cuiva o cuvântare întreagă, o istorie lungă ca să povestească toate suferinţele tale din copilărie şi până acum, pe care le-ai îndurat de la ai tăi şi de la străini, de la prieteni şi de la duşmani, de la cei înrudiţi cu tine şi de la cei cu care n-aveai nici o legătură de rudenie, de la cei puternici şi de la oameni de nimic, de la dregători şi de la oameni de rând, de la clerici? Dacă cineva ar vrea să înşire fiecare din aceste suferinţe, una câte una, ar scrie o istorie întreagă.

d. Iar dacă cineva ar vrea să vorbească de celelalte chipuri ale acestei virtuţi, să vorbească nu de suferinţele îndurate de la alţii, ci de acelea pe care ţi le-ai făcut singură, va găsi că eşti mai tare ca piatra, ca fierul şi ca diamantul! Ţi-ai supus trupul tău slab şi plăpând, crescut în tot felul de desfătări, la atâtea suferinţe că nu se deosebeşte întru nimic de unul mort. Ţi-ai pricinuit atât de multe boli, că nu mai are putere nici ştiinţa doctorilor, nici doctoriile, nici îngrijirea! Trăieşti într-o continuă suferinţă.

3.a. Câte cuvinte nu i-ar trebui unuia care ar vrea să vorbească de înfrânarea ta la masă şi de răbdarea ta în privegherile de noapte. Dar mai bine spus, când e vorba de tine nici nu se poate vorbi de înfrânare şi de răbdare! Trebuie găsit acestor virtuţi alt nume cu mult mai mare. Spunem că un om rabdă şi se înfrânează, când biruie pofta care îl supără. Tu, însă, n-ai ce să birui. Cu multă pornire te-ai năpustit de la început împotriva cărnii şi ai stins poftele ei; n-ai înfrânat calul, ci i-ai legat picioarele, l-ai aruncat la pământ şi l-ai lăsat nemişcat.

b. La început te înfrânai, acum ai ajuns la nepătimire. Nu te mai tulbură pofta desfătării cu mâncăruri şi băuturi, aşa că nu mai ai de biruit atacurile ei. O dată ce ai alungat pofta şi n-ai mai lăsat-o să intre în trup, ţi-ai învăţat pântecele să mănânce şi să bea, atâta cât să nu moară de foame şi să nu merite osândă. De aceea nu numesc aceasta nici post, nici înfrânare, ci ceva mai mult decât aceasta.

c. Acelaşi lucru şi cu privegherile tale sfinte. După ce ţi-ai stins pofta de mâncare şi de băutură, ţi-ai stins odată cu ea şi pofta de somn. Că hrana este mâncarea somnului. Pofta aceasta ai biruit-o în alt chip; la început ai silit firea şi stătea neadormită nopţi întregi; mai pe urmă privegherea a ajuns un obicei, ţi-a intrat în sânge. După cum pentru alţii este ceva firesc să doarmă tot aşa pentru tine să priveghezi. Minunate şi pline de uimire sunt aceste lucruri privite chiar numai în sine; dar dacă ar cerceta cineva şi timpul când au fost săvârşite, că au fost săvârşite în vârstă fragedă, că n-ai avut nici un dascăl care să te înveţe, că erai înconjurată de mulţime de oameni, care te puteau face să te poticneşti, că au fost săvârşite de un suflet ieşit dintr-o casă necredincioasă trecută acum la adevăr, şi într-un trup femeiesc şi cu totul plăpând din pricina strălucirii neamului strămoşilor şi a luxului în care a trăit, câte oceane de minuni n-ar găsi, dacă ar deschide pe fiecare din ele? De asta nici nu fac pomenire de celelalte fapte mari, de smerenie, de dragoste şi de celelalte virtuţi ale sfântului tău suflet. Dar numai ce le-am pomenit şi le-am spus numele, că a şi izvorât mintea mea iarăşi mii de izvoare; şi dacă m-aş sili să vorbesc ca şi de cele de mai înainte, numai în parte de felurile lor, dar mai bine spus, de temeiurile lor, aş lungi la nesfârşit cuvântul.

d. Nu vreau, pentru ca nu cumva alunecând pe un ocean nesfârşit, să mă depărtez de subiectul de care mi-am propus să vorbesc. Dacă n-aş avea de gând acum să-ţi smulg din rădăcini tristeţea, cu drag aş vorbi de virtuţile tale, cu drag aş călători pe acest nesfârşit ocean, dar virtuţile tale, că fiecare din aceste căi dă iarăşi naştere la un ocean: fie răbdare, fie smerenie, fie milostenia cea în multe chipuri, care s-a întins chiar până la marginile lumii, fie dragostea, care întrece în căldură nenumăratele cuptoare, fie priceperea cea nesfârşită, plină de mult har, care depăşeşte măsurile firii. Iar dacă ar vrea cineva să vorbească de faptele creştineşti născute din ele, s-ar asemăna cu unul care ar vrea să numere valurile mării.

6.a. De aceea, lăsând la o parte aceste nesfârşite oceane, voi încerca să arăt leul după unghiile lui. Voi vorbi puţin despre îmbrăcămintea ta, despre hainele cu care te îmbraci. Într-adevăr, ***felul cum se îmbracă cineva pare a fi un lucru de foarte mică însemnătate; dar dacă îl cercetezi bine vei vedea că e de foarte mare însemnătate, că are nevoie de un suflet de creştin, care să calce în picioare pe toate cele lumeşti şi să zboare chiar până la cer.***

b. De aceea, nu numai în Noul Testament, ci şi în Vechiul Testament, când Dumnezeu conducea neamul omenesc prin umbre şi închipuiri, când îngăduia ca oamenii să-şi ducă mai trupeşte viaţa, când nu se vorbea încă deloc de cele cereşti şi nici nu se pomenea de cele viitoare, când nu erau tainele credinţei care stăpâneşte acum, li se dădeau evreilor legi mai simple şi mai trupeşti: ei bine, chiar

atunci Dumnezeu interzicea cu multă străşnicie dragostea oamenilor de a se îmbrăca cu haine frumoase, iar profetul Isaia le grăieşte aşa: „***Acestea zice Domnul către fetele căpeteniilor din Sion: Pentru că s-au înălţat fetele lor şi au umblat cu grumajii ridicaţi pentru că fac semne cu ochii, pentru că cu păşitul picioarelor îşi târăsc hainele, iar cu picioarele joacă, va smeri Domnul pe fetele căpeteniilor Sionului, va dezveli chipul lor şi va lua slava îmbrăcăminţilor lor*** (Isaia 3, 15-17.); ***şi-ţi va fi în loc de miros plăcut praf, în loc de brâu te vei încinge cu funie, în loc de podoaba capului tău, vei avea chelie pentru faptele tale şi în loc de haină de porfiră te vei îmbrăca în sac*** (Isaia 3, 23.) Acestea-ţi vor fi în loc de podoabă. Ai văzut ce mânie nespusă? Ai văzut ce pedeapsă şi osândă cumplită? Ai văzut ce robie crudă? Asta să te facă să te gândeşti la mărimea păcatului. Iubitorul de oameni Dumnezeu n-ar fi adus peste fiicele Sionului o pedeapsă atât de cumplită, dacă păcatul care atrage pedeapsa n-ar fi fost cu mult mai mare.

c. Iar dacă păcatul acesta este mare, atunci e lămurit că şi virtutea contrară acestui păcat este foarte mare. De asta şi Pavel, vorbind femeilor din lume, ***nu numai că le opreşte să poarte aurării, ci nici nu le lasă să se îmbrace cu haine scumpe*** (I Timotei 2, 9.). Ştia Pavel, ştia bine că aceasta este o boală cumplită a sufletului, boală cu greu de înlăturat; ştia Pavel că acesta este un semn foarte mare al unui suflet stricat, al unui suflet care are nevoie de multă filozofie. Şi cu această patimă nu numai femeile din lume, cele care sunt căsătorite cu bărbaţi şi care nu primesc cu uşurinţă aceste sfaturi, ci şi femeile care par că au îmbrăţişat viaţa monahală, care şi-au ales soarta de a trăi în ceata fecioarelor.

Multe din acestea, după ce au biruit trupul şi după ce au mers în curăţenie pe drumul fecioriei, după ce în această privinţă duc viaţă îngerească şi au arătat în trup muritor semnele prevestitoare ale învierii – că spune Hristos că în veacul acela „***nici nu se însoară, nici nu se mărită***” (Luca 20, 35.)– după cum s-au luat la întrecere cu puterile cele netrupeşti, străduindu-se să ajungă la nestricăciune într-un trup stricăcios; după ce săvârşesc cu fapta lucruri de care mulţi nici nu vor să audă, după ce au alungat pofta trupului ca pe un câine rău care atacă mereu, după ce au potolit marea înfuriată şi călătoresc liniştite printre valuri sălbatice, având vânt prielnic pe un ocean tare neliniştit, după ce stau în cuptorul poftei trupeşti şi nu se ard, ci calcă peste cărbunii aceştia ca pe lut, ei bine, *femeile acestea sunt biruite în chip ruşinos şi jalnic de pofta de a se împodobi cu podoabe şi a se îmbrăca cu haine scumpe; au putut birui pofte mai mari, dar au fost înfrânte de pofta asta.*
7.a. Atât de greu lucru este fecioria şi are nevoie de atâta osteneală, că Hristos când s-a pogorât din cer ca să facă pe oameni îngeri, ca să sădească pe pământ vieţuirea cea de sus, nici n-a cutezat să poruncească fecioria, nici să o pună în rândul legilor,

ci a legiuit să mori – este oare ceva mai greu ca asta? – ***a legiuit să te răstigneşti necontenit*** (Matei 6, 24-26.), ***să faci bine duşmanilor*** (Luca 6, 27.), dar n-a legiuit să trăieşti în feciorie; a lăsat virtutea asta la voia ascultătorilor, spunând : „***Cine poate să înţeleagă, să înţeleagă***" (Matei 19, 12.) Grea este povara fecioriei, anevoioase sunt luptele ei, pline de sudoare ostenelile, iar drumul acestei virtuţi plin de mari prăpăstii.

b. Şi o arată asta bărbaţii din Vechiul Testament, care au săvârşit atât de multe fapte mari! De pildă, *Moise, bărbatul acela vestit, capul profeţilor, prietenul adevărat al lui Dumnezeu, care s-a bucurat de atâta îndrăznire înaintea lui Dumnezeu, încât a scăpat de mânia dumnezeiască şase sute de mii de oameni vrednici de pedeapsă; bărbatul acesta mare şi cu astfel de însuşiri a poruncit mării, a despărţit marea, a despicat piatra, a schimbat văzduhul, a prefăcut apa Nilului în sânge, a pus împotriva lui Faraon oştire de broaşte şi de lăcuste, a dat altă rânduială întregii zidiri, a făcut şi alte nenumărate minuni, a săvârşit multe fapte de virtute şi a strălucit şi în una şi în alta, dar n-a putut nici să caute măcar la luptele fecioriei, ci s-a căsătorit, şi-a luat femeie, şi şi-a găsit în căsătorie siguranţa vieţii; n-a îndrăznit să se avânte pe oceanul fecioriei, temându-se de valurile de acolo.*

Patriarhul Avraam, apoi, preotul copilului său, a putut să-şi biruie tiranicul glas al sângelui, a putut să-şi ucidă copilul, pe Isaac fiul său, în floarea vârstei, în puterea tinereţii, pe fiul său unul-născut, pe fiul lui adevărat, dar mai presus de orice nădejde (Facere 17, 16-19.) , plin de virtuţi, singurul lui sprijin la adânci bătrâneţe; a putut să-l ia cu el sus în munte şi să-l ia când avea de gând să facă o astfel de faptă; a putut să clădească jertfelnicul, să pună lemne, să aşeze jertfa pe jertfelnic, să pună mâna pe cuţit şi să întindă cuţitul spre gâtul copilului (Facere 22, 1-10.). Şi l-a întins şi s-a umplut de sânge, bărbatul acela tare ca diamantul, dar, mai bine spus, mai tare ca diamantul; pentru că diamantul e tare prin natura lui, pe când Avraam a imitat tăria naturală a diamantului prin voinţa sa de credincios, a arătat prin fapte nepătimirea îngerilor. Ei bine, un om care a putut duce la sfârşit o faptă atât de mare, n-a cutezat să-şi înfrângă firea ca să înfrunte nevoinţele fecioriei, ci s-a temut chiar de luptă şi a căutat mângâierea dată de căsătorie.

8.a. Vrei să-ţi adaug la cei amintiţi mai sus şi pe Iov, pe bărbatul acela drept, sfânt, cinstitor de Dumnezeu, care se abţinea de la orice rău? Iov acesta a zdrobit faţa diavolului; a golit tolba diavolului fiind lovit, nu lovind. A fost săgetat necontenit de diavol şi a răbdat tot felul de încercări; şi fiecare era foarte puternică. S-au abătut asupra unui singur trup şi au cuprins un singur suflet, tot ceea ce pare şi este în adevăr nenorocire în viaţa aceasta: sărăcia, boala, moartea copiilor, atacurile

duşmanilor, nerecunoştinţa prietenilor, foametea, dureri fără capăt în trup, ocări, bârfeli, nume rău. Şi ceea ce-i mai cumplit e că pe neaşteptate l-au lovit toate aceste nenorociri.

b. Iată ce vreau să spun: Un om născut sărac şi crescut într-o casă săracă, pentru că este desprins şi învăţat cu sărăcia, îndură cu uşurinţă povara sărăciei, dar un om, căruia îi curg în jurul său bani cu nemiluita, care are bogăţia mare, nu poate îndura cu uşurinţă schimbarea, dacă ajunge pe neaşteptate sărac. Nefiind desprins cu sărăcia, i se pare mai grozavă când îl loveşte pe negândite. O altă pildă: un om de rând, născut din oameni de rând, care a trăit dispreţuit toată viaţa lui, nu se tulbură tare dacă e ocărât şi insultat; dar un om, care se bucură de slavă, care-i însoţit totdeauna de alai de oameni, al cărui nume este pe buzele tuturor, care-i vorbit de bine de toţi, va suferi la fel cu bogatul sărăcit pe neaşteptate, de-şi pierde slava şi coboară printre oamenii de rând. La fel, un tată care-şi pierde copiii, şi chiar pe toţi, dar nu în acelaşi timp, se mângâie de cei morţi cu cei rămaşi; durerea este mai mică dacă se scurge timp între durerile pricinuite de moartea copiilor; când a venit durerea cea nouă, durerea cea dintâi e adormită şi dispărută; iar lucrul acesta micşorează cu puţin durerea.

c. Ei bine, Iov a văzut moartea tuturor copiilor săi într-o clipită de vreme; şi o moarte groaznică de tot. Moartea le-a fost şi silnică şi înainte de vreme, iar timpul şi locul au mărit jalea; era în timpul mesei şi într-o casă deschisă străinilor; şi casa le-a fost mormânt. Ce ai putea spune apoi de foamea aceea nemaiauzită şi nemaivăzută îndurată de Iov, cu neputinţă de tălmăcit prin cuvinte? Cum să o numesc, de voie sau fără de voie? Nu ştiu cum să-i spun, nici nu-i găsesc un nume acestui fel de suferinţă nemaiîntâlnită.

d. Iov nu se putea apropia de masa întinsă şi nu se putea atinge de bucatele care i se puneau în faţă, pentru că mirosul greu care ieşea din rănile trupului lui îi tăia pofta de mâncare şi-i făcea scârbă de bucate. Asta voia să arate Iov prin cuvintele: „***Cu scârbă mă uit la mâncările mele***”(Iov 6, 7.) Foamea îl silea să se atingă de bucate, dar mirosul greu care ieşea din trupul lui biruia silnicia foamei. De asta am spus că nu ştiu cum să numesc foamea lui Iov. De bună voie? Dar voia să guste din cele ce i se puneau înainte. Fără voie? Dar mâncarea îi stătea în faţă şi nimeni nu-l oprea să mănânce! Cum aş putea povesti suferinţele lui, izvoarele de viermi, puroiul care curgea din răni, ocările prietenilor, dispreţul slugilor? „***Nu m-au cruţat slugile mele, spunea el, în faţă mă scuipau***” (Iov 30, 10.) Cum voi putea povesti de cei care îl atacau, care se năpusteau asupra lui? „***Cei pe care nu-i socoteau vrednici să fie câini turmelor mele – spunea el -aceia se năpusteau***

asupra mea şi nişte oameni de nimic îmi dau sfaturi" (Iov 30, 1.) Nu-ţi par cumplite toate acestea? Şi sunt într-adevăr cumplite!

e. Să-ţi vorbesc şi de capul nenorocirilor lui, de cea mai mare suferinţă, care îl înăbuşea mai ales? Ceea ce mai cu seamă îl înăbuşea era furtuna tulburărilor din sufletul său; conştiinţa lui curată îi tulbura mai cu seamă sufletul, îi întuneca gândirea, îi buimăcea mintea. Cei care se ştiu cu multe păcate pe cuget, de suferă vreo nenorocire, pot găsi o pricină a celor ce li se întâmplă: se gândesc la păcatele lor şi pun capăt tulburării pricinuite de îndoială. La fel cei care nu se ştiu cu nimic pe cuget, care sunt plini de fapte bune, dar cunosc învăţătura despre înviere, dacă suferă vreo nenorocire, gândindu-se la răsplăţile de după înviere, ştiu că nenorocirile ce li se întâmplă sunt lupte şi pricini de mii şi mii de cununi. *Iov, însă, fiind drept şi neştiind nimic despre înviere, era frământat tocmai de aceea că nu ştia pentru ce suferă; era mai chinuit de nedumerirea aceasta decât de durerile pricinuite de viermi şi de răni.*

Şi ca să vezi că lucrurile stau aşa, este aceea că Iov a răsuflat uşurat când iubitorul de oameni Dumnezeu l-a învrednicit să-i spună pricina suferinţelor sale: ***„S-au îngăduit toate acestea ca să arăţi că eşti drept”.*** A răsuflat uşurat, ca şi cum n-ar fi suferit nimic. Asta se vede din cuvintele rostite de eL. Totuşi, chiar înainte de a afla pricina suferinţei sale, Iov a suferit, dar a îndurat nenorocirile cu curaj; iar după ce a pierdut totul a rostit acele minunate cuvinte: „***Domnul a dat, Domnul a luat; cum a hotărât Domnul, aşa s-a întâmplat; fie numele Domnului în veci binecuvântat”*** (Iov 1, 21.)

9.a. Dar mi se pare că, furat de dragostea pentru acest bărbat, m-am depărtat de subiect; am să mă întorc, însă, după ce voi mai adăuga câteva cuvinte.

Bărbatul acesta atât de mare şi cu atâtea însuşiri, care a călcat în picioare atâtea nevoi ale firii, n-a îndrăznit, nici el, să intre în stadiul luptelor fecioriei, ci s-a căsătorit şi a ajuns tată a atâtor copii. Aşa de mare e greutatea fecioriei, aşa de cumplite sunt luptele, aşa de multe sudorile! E nevoie de mare tărie!

b. *Ei bine, multe femei care au fost biruitoare în luptele fecioriei, n-au putut birui patima împodobirii cu haine frumoase, ci au fost înfrânte, doborâte la pământ mai mult decât femeile din lume.* Nu-mi spune mie că nu-şi pun podoabe de aur, că nu se îmbracă cu haine de mătase, brodate cu aur, că n-au coliere bătute în pietre scumpe. Ceea ce este mai cumplit decât toate, ceea ce arăta cu covârşire boala lor şi tirania patimii lor, este că se străduiesc şi se silesc cu hainele lor simple să întreacă în eleganţă pe femeile îmbrăcate în haine de mătase şi împodobite cu

bijuterii de aur şi să arate mai plăcute la înfăţişare decât acelea. După părerea lor săvârşesc un lucru indiferent, dar, după cum îl arată natura, pierzător de suflet, vătămător şi cu prăpastie adâncă.

c. De asta tu trebuie să fii lăudată de mii şi mii de guri că, trăind în văduvie, ai biruit cu atâta uşurinţă o patimă care doboară pe fecioare. Şi lucrul acesta l-a arătat adevărul lucrurilor. ***Nu te admir numai pentru că eşti nespus de simplă în îmbrăcăminte, mai simplă chiar decât cerşetorii, ci şi pentru că nu ţi-s căutate, nici prefăcute, nici mersul, nici încălţămintea, nici îmbrăcămintea. Toate acestea sunt semne de virtute, care zugrăvesc pe dinafară credinţa strânsă în sufletul tău.*** „***Îmbrăcămintea bărbatului, spune Scriptura, râsul dinţilor, călcătura piciorului ne spune cine este***” (Isus Sirah 29, 27.) Dacă n-ai fi aruncat la pământ şi n-ai fi călcat în picioare, ca nimeni altul, gândurile pământeşti ale luxului, n-ai fi ajuns să le dispreţuieşti atâta, n-ai fi biruit, n-ai fi alungat, cu atâta tărie, păcatul acesta foarte cumplit.

d. Nimeni să nu-mi aducă vina că exagerez, pentru că am numit foarte cumplit păcatul acesta. Dacă femeile evreilor, chiar în vremea legii, primeau o pedeapsă atât de mare pentru păcatul acesta, ce iertare mai pot avea femeile acelea care sunt datoare să ducă o vieţuire cerească, care trebuie să imite viaţa îngerilor, femeile care trăiesc pe vremea harului, când ele săvârşesc acest păcat cu mai multă străşnicie?

e. Când vezi o fecioară îmbrăcată în haine moi, în haine cu trenă, îmbrăcămintea osândită de profet, cu mersul legănat, aruncând cu glasul, cu privirea şi cu îmbrăcămintea cupa cu otravă în ochii celor ce se uită la ea cu desfrânare, săpând prăpăstii sub picioarele trecătorilor şi întinzându-le curse, poţi să o mai numeşti călugăriţă pe călugăriţa asta? Nu trebuie s-o numeri printre desfrânate? Nu sunt tot atât de ademenitoare acestea ca şi acelea? Că acelea pretutindeni îşi întind aripile plăcerii. De aceea te fericesc, de aceea te admir, că ai scăpat de toate acestea! Ai arătat, şi în această privinţă, că ti-ai mortificat trupul; nu ţi l-ai înfrumuseţat, ci i-ai dat tăria unui trup tânăr; nu l-ai împodobit, ci l-ai înarmat.

10. a. Dar pentru că deocamdată am arătat leul după gheare, şi asta numai în parte – pentru că nici despre virtutea asta a ta n-am spus tot ce trebuie şi pentru că, după cum spuneam mai sus, mă tem să intru în oceanele cele fără margini ale celorlalte virtuţi ale tale, şi pentru că nici nu mi-am pus în gând de altfel să fac lauda sfântului tău suflet, ci să dau leac de mângâiere – haide să revin la cele spuse mai înainte. Ce spuneam mai înainte? ***Spuneam să încetezi de a te mai gândi la ce a păcătuit cutare, la ce a greşit cutare, ci să te gândeşti necontenit numai la***

nevoinţele tale, la stăruinţa ta, la răbdarea ta, la postul tău, la rugăciunile tale, la privegherile tale cele sfinte, la înfrânarea ta, la milostenia ta, la iubirea ta de străini, la feluritele, desele şi cumplitele tale încercări. Gândeşte-te că din frageda vârstă până în ziua de azi n-ai încetat să hrăneşti pe Hristos când era flămând, să-I dai să bea când era însetat, să-L îmbraci când era gol, să-L primeşti când era străin, să-L cercetezi când era bolnav, să te duci cu El când era legat. Gândeşte-te la oceanul dragostei tale care s-a întins atât de mult, că a ajuns cu atâta iuţeală chiar până la marginile lumii. Casa ta nu era deschisă numai celui ce-ţi călca pragul, ci mulţi de pe tot întinsul pământului şi mării s-au bucurat de dărnicia iubirii tale de străinl. Adună cu mintea toate aceste fapte bune! Bucură-te şi te veseleşte, nădăjduind la cununile şi răsplăţile lor!

b. Iar dacă doreşti să vezi pedepsiţi pe nelegiuiţii aceştia de acum, pe setoşii aceştia de sânge, pe cei ce au săvârşit fapte cu mult mai cumplite decât acestea, află că vei vedea atunci şi asta. Şi Lazăr a văzut pe bogat prăjit la foc (Luca 16, 23.) Da, din pricina vieţii deosebite pe care au dus-o, li s-au hotărât locuri deosebite şi îi despărţea prăpastia: unul era în sânurile lui Avraam, celălalt în cuptoarele cele cu neputinţă de suferit; totuşi şi Lazăr l-a văzut pe bogat, i-a auzit glasul, i-a răspuns. Aşa se va întâmpla şi cu tine atunci.

c. Dacă a primit o pedeapsă aşa de grea bogatul acela nemilostiv care a trecut cu nepăsare pe lângă suferinţa unui singur om, dacă unuia care face pe altul să cadă îi este de folos să-şi atârne o piatră de moară de gât şi să se înece în mare (Matei 18, 6.), ce pedeapsă crezi că vor primi atunci ciumaţii aceştia, setoşii aceştia de sânge, care au dus la cădere atâta lume, care au răvăşit atâtea Biserici, care au umplut pe toate de tulburare şi de frământare, care au întrecut în cruzime şi neomenie pe tâlhari şi pe barbari, care atât de tare au fost înnebuniţi de diavolul, căpetenia lor, şi de demoni, împreună-lucrătorii lor, că au făcut de râs în faţa evreilor şi a păgânilor învăţătura noastră creştinească, cutremurătoare, plină de sfinţenie şi vrednică de Cel Ce a dat-o, ce pedeapsă crezi că vor primi atunci aceştia care au înecat mii şi mii de suflete, care au pricinuit naufragii în întreaga lume, care au aprins atâta vâlvătaie, care au sfâşiat trupul lui Hristos, care au împrăştiat pretutindeni mădularele Lui? „***Voi sunteţi, spune Scriptura, trupul lui Hristos şi mădularele în parte***” (I Corinteni 12, 21.) Dar mai bine spus, pentru ce să mă străduiesc să înfăţişez nebunia lor, când cu cuvântul nu se poate tălmăci? Ce pedeapsă vor suferi atunci ciumaţii şi setoşii aceştia de sânge?

d. Dacă cei care n-au hrănit pe Hristos când a flămânzit au fost pedepsiţi cu focul cel nestins împreună cu diavolul, gândeşte-te ce pedeapsă vor primi cei ce au înfometat cete de călugări şi călugăriţe, care au dezbrăcat pe cei îmbrăcaţi, care nu

numai că n-au primit pe cei străini, dar i-au alungat, care nu numai că n-au cercetat pe cei bolnavi, dar le-au mai şi mărit boala, care nu numai că n-au văzut pe cei legaţi, dar au făcut să fie aruncaţi în închisoare şi cei liberi! Atunci îi vei vedea pe aceştia prăjiţi pe foc, arşi, legaţi, scrâşnind din dinţi, vărsând lacrimi, plângând fără de folos, căindu-se în zadar şi fără câştig, ca şi bogatul acela. Te vor vedea şi ei încununată în locul acela fericit pe care l-ai moştenit, dănţuind împreună cu îngerii, împărăţind împreună cu Hristos! Vor striga tare, vor plânge, se vor căi de nelegiuirile săvârşite, vor adăuga rugi lângă rugi, îţi vor pomeni de milă şi de iubire de oameni, dar fără de folos.

11.a. Gândeşte-te la toate acestea! Cântă-le necontenit la urechea sufletului tău şi vei putea împrăştia praful acesta. Dar pentru că, după părerea mea, este şi altceva care te îndurerează, haide să dăm un leac şi acestor gânduri pline de durere şi prin cele ce am spus mai înainte şi prin cele ce am să spun acum. *Ştiu că te îndurerează nu numai nenorocirile şi necazurile de acum, ci şi aceea că eşti despărţită de nimicnicia mea. Şi asta te face să plângi necontenit şi să spui tuturora: „Nu mai auzim glasul acela, nu ne mai bucurăm de predicile lui; suntem osândiţi la foamete. Ameninţarea cu care ameninţase odinioară Dumnezeu pe evrei, o îndurăm noi acum; nu suferim de foame de pâine, nici de sete de apă, ci de foame de dumnezeiască învăţătură”* (Amos 8,11.).

b. Ce voi răspunde acestor cuvinte? Îţi voi răspunde că în lipsa mea poţi vorbi cu mine, citind cărţile mele. În ce mă priveşte mă voi strădui, dacă reuşesc să am curieri, să-ţi trimit dese şi lungi scrisori. Iar dacă vrei să auzi cuvânt chiar din gura mea, poate că va fi asta şi mă vei vedea iarăşi, cu ajutorul lui Dumnezeu. Dar mai bine spus, nu mă vei vedea iarăşi, cu ajutorul lui Dumnezeu. Dar mai bine spus, nu poate, ci neîndoielnic, îţi aduce aminte că n-am spus aceste cuvinte în zadar, nici ca să te înşel şi că nu ştiu ce spun. Da, vei auzi şi prin viu grai, ceea ce-ţi spun acum în scris.

c. Iar dacă te supără întârzierea, gândeşte-te că nici asta nu ţi-i fără de folos. ***Vei avea mare răsplată dacă ştii să rabzi, dacă nu rosteşti cuvânt nesocotit, dacă dai slavă lui Dumnezeu pentru acestea, după cum şi faci. Nu-i mică lupta asta! Ai nevoie de suflet de tânăr, de minte de creştin ca să înduri despărţirea de un suflet pe care-l iubeşti. Cine spune asta? Cel care iubeşte sincer, cel care cunoaşte puterea dragostei, ştie ce spune.***

d. Dar ca să nu umblăm mult în căutarea unor prieteni sinceri -lucru atât de rar – să alergăm la fericitul Pavel. El ne va spune cât e de mare lupta aceasta şi de ce fel de suflet are nevoie. Pavel acesta, care s-a dezbrăcat de carne, care a lepădat trupul,

care a umblat prin toată lumea aproape cu sufletul gol, care a izgonit din minte orice patimă, care imitase nepătimirea puterilor netrupeşti, care locuia pe pământ cum ar fi locuit în cer, care stătea sus cu heruvimii, care lua parte cu ei la cântarea aceea tainică, a îndurat pe toate celelalte cu uşurinţă, ca şi cum le-ar fi suferit într-un trup străin, ***a îndurat temniţele, lanţurile, arestările, bătăile, ameninţările, moartea, lovirile cu piatră, cufundările în adânc, tot felul de pedepse*** (II Corinteni 11, 23-26.); dar despărţirea de un suflet iubit atât îl neliniştea, atât îl tulbura, încât a plecat îndată din oraşul în care n-a găsit pe prietenul său pe care l-a părăsit, când nu i-au putut arăta pe cel căutat. ***„Şi venind în oraşul Troada, spune Pavel, pentru Evanghelia lui Hristos, şi uşă fiindu-mi, deschisă în Domnul, n-am avut odihnă în duhul meu, pentru că n-am găsit pe Tit, fratele meu, ci, lăsându-i pe ei, am plecat în Macedonia”*** (II Corinteni 2, 12-13.).

e. Ce înseamnă asta, Pavel? Când erai legat în butuci, când erai în închisoare, când erai plin de răni, când îţi curgea sânge de pe spate, predicai, botezai, aduceai jertfa şi nu treceai cu vederea măcar pe unul care voia să se mântuiască, iar când ai venit în Troada, când ai văzut ogorul curăţit şi gata să primească seminţele, când ai găsit aria plină şi atâta uşurinţă, ai aruncat din mâini un câştig atât de mare, cu toate că veniseşi pentru el – „Veniţi, spui, în Toada pentru Evanghelie” – cu toate că nu aveai nici un potrivnic – „uşa fiindu-mi deschisă” – ai plecat îndată!

- *Da, am plecat, ne răspunde Pavel. Tirania marii tristeţi m-a cuprins şi mult mi-a tulburat sufletul absenţa lui Tit. Atât de tare m-a stăpânit şi m-a biruit, că am fost silit să fac asta!”*

Nu e nevoie să facem presupuneri că din pricina tristeţii a plecat Pavel. O aflăm chiar din gura lui Pavel. A adăugat şi pricina plecării, spunând: ***„N-am avut odihnă în duhul meu, pentru că n-am găsit pe Tit, ci, lăsându-i pe ei, am plecat”.***

12.a. ***Ai văzut că trebuie să dai foarte mare luptă, ca să poţi îndura în linişte despărţirea de un suflet ce ţi-i drag? Ai văzut câtă durere şi câte amărăciune pricinuieşte? Ai văzut că e nevoie de un suflet mare, de un suflet de tânăr?*** Lupta asta o duci şi tu acum. Cu cât lupta e mai mare, cu atât şi cununile sunt mai frumoase şi răsplata mai strălucită. Aceasta să-ţi fie mângâierea zăbavei mele şi aceea că am să te văd iarăşi negreşit încununată, strigată cu slavă în gura mare şi plină de răsplata pe care ţi-a adus-o mângâierea.

Dar cei care se iubesc nu se mulţumesc numai cu legătura sufletească a dragostei; nu le e de ajuns asta spre mângâiere; au nevoie şi de prezenţa trupească; de le lipseşte, se pierde mare parte din bucurie.

b. Şi venind iarăşi la Pavel, tatăl dragostei, avem să vedem că aşa e. Scriindu-le macedonenilor, le grăia aşa: „***Iar noi fraţilor, rămânând orfani de voi pentru o vreme, cu chipul, nu cu inima, ne-am sârguit mai mult să vedem cu mult dar faţa voastră; eu, Pavel, am voit să vin la voi şi o dată şi de două ori, dar ne-a împiedicat Satana*** (Tesaloniceni 2, 17-18.) ***De aceea nemaiputând răbda, am hotărât să rămânem în Atena singuri şi am trimis pe Timotei”*** (Tesaloniceni 3, 1-2.). Câtă putere are fiecare cuvânt! O arată cu multă claritate flacăra dragostei din sufletul său. N-a spus: „fiind despărţit de voi”, nici: fiind departe de voi, ci: „rămânând orfani de voi”. A căutat un cuvânt în stare să arate durerea sufletului lui. Era, e drept, tatăl tuturora, dar rosteşte cuvinte de copii orfani, care şi-au pierdut în vârstă fragedă tatăl; a voit să arate cât îi este de mare tristeţea lui.

c. Ce dureros lucru e să rămâi orfan din frageda vârstă, când vârsta nu ţi-i de nici un ajutor, când cei ce te ajută nu sunt sinceri, iar duşmanii şi uneltitorii apar pe neaşteptate; stai ca un miel în mijlocul lupilor, te sfâşie şi te atacă toţi din toate părţile. Nu se poate înfăţişa prin cuvinte mărimea acestor nenorocirl. De aceea, şi Pavel, trecând pe dinaintea ochilor totul şi căutând să găsească un cuvânt care să arate pustietatea şi cumplita durere a sufletului său, s-a folosit de acest cuvânt, ca să înfăţişeze suferinţa pricinuită de despărţirea de cei iubiţi ai lui. Şi întăreşte gândul lui prin cele ce adaugă: ***„Am rămas orfani – spune el – nu pentru vreme îndelungată, ci pentru o vreme; am fost despărţiţi de voi, nu cu sufletul, ci numai cu chipuL. Dar nici aşa nu puteam îndura durerea despărţirii. Ar fi drept – continuă Pavel – să ne mângâiem din destul că suntem legaţi sufleteşte, că suntem în inima voastră, că v-am văzut ieri şi alaltăieri; dar asta nu ne scapă de tristeţe”.***

d. *– Dar, spune-mi, Pavele, ce vrei, ce doreşti? Ce doreşti cu atâta tărie?*

- Doresc să văd chipul lor! Că ne-am sârguit mai mult să vedem faţa voastră.

- Ce spui tu, marele şi vestitul bărbat? Tu, pentru care lumea este răstignită şi ***eşti răstignit pentru lume*** *(Galateni 6, 14.) tu care ai scăpat de toate cele trupeşti şi ai ajuns aproape fără de trup? Atât ai ajuns de robit de dragoste, că te-ai coborât la trupul cel de lut, la cel din pământ, la cel pătimaş?*

- Da, răspunde Pavel, şi nu mă ruşinez să spun acestea, ci chiar mă laud cu ele. Le caut pe acestea, pentru că am în mine, ca un izvor, dragostea, mama bunătăţilor.

*Şi Pavel nu doreşte numai prezenţa lor trupească, ci mai cu seamă doreşte să vadă chipul lor. „**Ne-am sârguit mai mult – spune el – să vedem faţa voastră**.”*

- Spune-mi, doreşti să le vezi faţa, să le vezi chipul?

- Da, răspunde PaveL. Da, doresc să le văd chipul în care sunt adunate toate simţurile. Sufletul singur legat cu alt suflet gol nu poate nici grăi, nici auzi; dar dacă mă desfăt de prezenţa trupească a celor pe care-i iubesc le şi vorbesc şi sunt auzit de eL. De asta doresc să văd faţa voastră, faţa în care este gura care sloboade glas şi-mi vesteşte cele dinlăuntrul sufletului, în care este auzul, care primeşte cuvintele, în care sunt ochii, care zugrăvesc mişcările sufletului şi prin care mă pot bucura mai bine de sufletul iubit.

13.a. Şi ca să vezi cât de mult ardea Pavel de dorinţa de a-şi vedea prietenii, nu s-a mulţumit să spună „ne-am sârguit mai mult”, ci a adăugat „cu mare dor”. Apoi, pentru că nu voia să se amestece cu ceilalţi, a arătat că îi iubeşte mai mult decât ceilalţi. După ce a spus: „Ne-am sârguit mai mult” şi: „am voit să vin la voi”, s-a desprins de ceilalţi şi, rămânând singur, a adăugat: „Eu, Pavel, o dată şi de două ori”. Prin aceste cuvinte a arătat că s-a străduit mai mult decât alţii. În sfârşit, pentru că n-a reuşit să-i vadă, nu se mulţumeşte cu scrisorile, ci le trimite capul, pe Timotei cel împreună cu el, care-i va fi în loc de scrisori. De asta a şi adăugat, zicând: „***De aceea, nemaiputând răbda***” (I Tesaloniceni 3, 1.). Iarăşi, ce cuvânt înalt! Câtă putere are acest cuvânt! Arată dragostea lui nestăpânită. După cum unul care s-a aprins, face totul ca să scape de foc, tot aşa şi Pavel, aprins de dragoste, caută pe cât poate oarecare uşurare: „***Nemaiputând răbda noi, am trimis pe Timotei, slujitorul Evangheliei şi împreună-lucrător cu noi*** (I Tesaloniceni 3, 1-2.); am rupt pe lângă mine pe cel mai de trebuinţă mădular al meu; am schimbat durerea cu durere”. Că nu îndura cu uşurinţă nici lipsa lui Timotei şi că din dragoste pentru tesaloniceni a preferat povara aceasta foarte mare, a arătat-o şi pe aceasta spunând: „***Am hotărât să rămânem singuri la Atena***” (I Tesaloniceni 3, 1.). Ce suflet care se identifică desăvârşit cu dragostea! Spune că a rămas singur, pentru că s-a despărţit de un frate, când erau atâţia cu el!

b. Cugetă, dar, la acestea necontenit şi tu! ***Şi cu cât viaţa e mai plină de dureri, cu atât vei avea mai mult de câştigat dacă o înduri cu mulţumire***. Aduc nespuse cununi nu numai durerile trupeşti, pricinuite de lovituri, ci şi durerile sufletului; şi durerile sufletului mai mult decât cele ale trupului, când cei loviţi le îndură cu mulţumire. După cum ai primi mari răsplăţi dacă spre slava lui Dumnezeu ai suferi cu curaj biciuirea şi sfâşierea trupului, tot aşa aşteaptă mari răsplăţi şi pentru suferinţele sufleteşti ce le înduri acum. Nădăjduieşte că ai să vezi negreşit iarăşi, că

ai să scapi de durerea aceea şi ai să ai mare câştig, şi atunci şi acum, de pe urma acestei dureri.

Îţi sunt de ajuns acestea ca să te mângâie; dar mai bine spus, nu numai pe tine, ci chiar şi pe un om cu puţină minte şi cu sufletul de piatră. Dar când e vorba de atâta pricepere, de atâta bogăţie de credinţă, de atâta înălţime creştinească şi de un suflet care a călcat în picioare toate gândurile lumeşti, vindecarea e mult mai uşoară.

c. Arată-mi, dar, şi aici dragoste, ca să aibă şi scrisorile mele asupra ta mare putere; tot atâta câtă aveam când eram alături de tine. Şi mi-o vei arăta negreşit dacă aflu că ai avut un câştig oarecare de pe urma scrisorilor mele; dar mai bine spus, nu numai un câştig oarecare, ci atât de mare câştig cât doresc. Doresc să fii atât de veselă acum pe cât erai când te vedeam. De voi afla aceasta, îmi va fi şi mie mai uşoară singurătatea, în care mă găsesc. Deci, dacă vrei să mă bucur şi eu mai mult – şi ştiu că vrei să te sârguieşte mult – ***arată-mi că ai alungat din suflet toată povara tristeţii şi că eşti liniştită. Dăruieşte-mi această răsplată pentru prietenia şi dragostea ce ţi-o port. Ştii, doar, ştii bine, cât curaj îmi dai, de faci ce-ţi spun şi dacă-mi arăţi adevărul prin scrisori.***

49 Scrisă din Cucuz la sfârşitul anului 404 [= II, PG 52].

Sfântul Grigorie Teologul: Poem-indemn către Olimpiada, la căsătoria sa

Copilul meu, acest dar îţi trimit
eu, Grigorie***: îndemnul unui părinte este darul cel mai bun.***
Nu aurul amestecat cu pietre preţioase,
podoabă femeilor nobile, Olimpiada, nici culorile
să nu împodobească un chip împărătesc cu ruşinoasă graţie,
fiindcă ele aduc peste chip un chip ce duce la pierzanie.

Iar veşmintele de purpură, aurite, strălucitoare şi sclipitoare,
să fie pentru cele cărora nu le ajunge slava unei vieţi
luminoase.
Tu să te îngrijeşti de cuminţenie şi frumuseţea ta va fi minunată chiar şi pentru ochii închişi.
Purtarea este cea mai aleasă floare,
înfiptă în pământ, nezdruncinată, pentru cea cu bună faimă.

Cinsteşte întâi de toate pe Dumnezeu, apoi pe soţul tău, ochiul vieţii tale, arbitrul sfatului tău,

pe care singur să-l iubeşti, căruia singur să-i încălzeşti inima;
cu atât mai mult cu cât el însuşi te iubeşte cu doruri line,
având o afecţiune neîmpărţită, sub lanţurile aceloraşi
sentimente.

Îndrăzneală să nu ai atât cât să urmeze de aici pofta bărbatului,
ci cât se cuvine, fiindcă există o săturare de toate.
Există o săturare a tuturor, dar pofta nesăturată e mai bună.
Femeie fiind, nu te împinge spre înfumurare bărbătească.
Nu-ţi afirma peste tot neamul nobil, nici nu te trufi cu eleganţa veşmintelor,
nici cu înţelepciunea: căci înţelepciunea stă în a te supune aşezămintelor conjugale.

Căci legătura căsătoriei pune în comun între cei doi toate.
Lasă de la tine atunci când soţul tău fierbe, ajută-l când e chinuit şi suferă
cu vorbe dulci şi îndemnurile cele mai bune.

Căci nici cel ce hrăneşte lei nu domoleşte cu forţa furia fiarei,
când răsuflarea ei fierbe şi răcneşte, ci o îmblânzeşte
mângâind-o cu mâinile şi cu cuvinte blânde.

Niciodată să nu-ţi ocărăşti sau să-ţi vatămi cumva soţul,
chiar dacă ai fi foarte furioasă, fiindcă el însuşi îţi este folosul cel mai mare.

Nici chiar dacă sfârşitul sfatului lui îţi este împotrivă; căci nu
se cuvine.
Fiindcă de multe ori demonul pune capăt sfatului înţelept.
Nici nu fi slabă, căci sabia e a celui puternic.
Nici nu lăuda pe cel ce nu este prieten bărbatului tău,
adresându-i-te pieziş cu cuvinte înşelătoare.

De altfel, purtarea simplă e lucru potrivit bărbaţilor şi
femeilor nobile, şi mai cu seamă părţii femeieşti.
Să ai în comun cu el toate bucuriile şi durerile,
comune şi grijile, fiindcă acest lucru sporeşte casa.
Dă sfatul tău, dar hotărârea să fie a bărbatului.
Suferă măcar puţin împreună cu el când se necăjeşte, căci

durerea prietenilor
e un leac plăcut al suferinţei. După care însă,
având un chip vesel, risipeşte îngrijorările inimii lui.
Căci pentru bărbatul întristat limanul cel mai bun e soţia.

Îngrijeşte de ţesut şi de lână, şi meditează la
cuvintele lui Dumnezeu, iar de cele din afara [casei] să se
îngrijească bărbatul.

Nu pune de multe ori piciorul în afara uşilor [casei], nici nu
ieşi la distracţii obşteşti şi în mulţime dezordonată, căci aceasta
desfiinţează ruşinea chiar şi la cei ruşinoşi amestecând ochi cu
ochi,
iar pierderea ruşinii naşte toate relele cele mai mari.

Îţi poruncesc să pui piciorul în întruniri bune împreună cu cei
înţelepţi,
ca să-ţi întipăreşti în minte şi oarecare cuvinte nobile,
fie spre pierzania răutăţii tale, fie ca legătură a virtuţilor.

Casa să-ţi fie şi oraş şi vatră sfântă. Să nu fi văzută
de alţii decât de rubedeniile cuminţi sau de preot
şi de bătrâni, care sunt mai buni decât tineretul, iar nu de femei
care-şi ţin nasul pe sus şi au chip de femei uşoare;
nici de acei bărbaţi evlavioşi pe care bărbatul tău îi ţine în
afara casei chiar dacă-i socoteşte respectabili.
Căci ce lucru îţi este atât de folositor
ca un soţ ales, pe care singur să-l iubeşti?

Ai cuget înalt, dar nu te mândri cu aceasta.
Laud acele femei pe care bărbaţii lor nici măcar nu le cunosc.
Nu te grăbi la ospeţe de nuntă sau la zile de naştere,
unde sunt pofte, dansuri şi râs,
şi glume proaste; căci acestea încântă şi un om cuminte
ca o rază ce degrabă topeşte ceara.
Nu ţine în casa ta ospeţe cu băutură
fie că e de faţă sau nu bărbatul tău ireproşabil.

Pântecul care ţine măsura va stăpâni poate asupra patimilor.
De distracţii mă tem şi eu, se teme şi soţul tău.

Să nu laşi să-ţi palpite genele în chip lasciv,
nici să se umple de mânie; căci aceasta e o ruşine pentru muritori,
şi încă şi mai mult pentru femei, şi face faţa respingătoare.

Urechile să aibă podoabă nu mărgăritare, ci primirea
cuvintelor nobile, iar peste cele rele să fie pusă cheia minţii;
şi aşa, atât deschise, cât şi închise, urechile vor fi cuminţi.
Pudoarea feciorelnică să picure roşeaţă neprihănită soţului tău
când priveşti la el sub pleoapele tale; roşeşte pentru cei ce te
privesc,
dar ai ochi orbi şi pogoară în jos sprâncenele.

Dacă ai limbă neînfrânată, vei fi mereu nesuferită soţului tău,
căci o limbă neruşinată va face rău chiar şi celor inocenţi.
E mai bine să taci, chiar dacă lucrul te îndeamnă la cuvânt,
decât să vorbeşti, atunci când împrejurarea opreşte un cuvânt
lipsit de rânduială.

Cuvântul tău să fie pururea dorit. Picioarele ce păşesc cu
aroganţă
au o cuminţenie mincinoasă; ***chiar şi în paşi poate să fie trufie.***

Primeşte şi aceasta: ***Nu avea o dorinţă nedomolită a cărnii,***
nici nu te complace mereu în patul nupţial. Convinge-ţi soţul
să respecte zilele preasfinte. Căci pe cât se pare,
a te supune aşezămintelor dumnezeieşti e o icoană a marelui
Dumnezeu,
pentru că Însuşi Fiul, pe când era încă fără trup, a dat
aşezământul conjugal neamului nostru şi făpturii pe care a zidit-o cu mâna Sa,
pentru ca în vreme ce unii se duc şi alţii vin, naşterea
să continue şi neamul schimbător al muritorilor, ca un râu
curgător,
nestatornic din cauza morţii, să rămână statornic prin naşteri.

Dar ce mai continui spunându-ţi acestea?
Căci cunosc eu însumi un îndemn negreşit mai bun decât al
meu.

Acesta îţi este, preaiubită, Teodosia. ***Să-ţi stea deci înainte***
pururea ca icoană însufleţită a oricărui cuvânt şi a oricărei

fapte,
un Chiron* feminin sub legământul căsniciei,
care te-a primit de la tatăl tău şi te-a plămădit cu obiceiuri alese,
soră geamănă a neprihănitului arhiereu
Amfilohie, pe care [la moartea sa] l-am trimis la Dumnezeu împreună cu Tecla preacurata,
vestitor răsunător al adevărului, slava mea.

Şi dacă ai primi vreun cuvânt cu cuget înalt de la căruntețile mele,
îţi poruncesc să-l păzeşti în ascunsul inimii,
ca prin el să poţi ajuta şi pe soţul tău, nobil cetăţean,
şi mândru chiar, având în tine o slavă preaînaltă.

Acum ţi-am dăruit acest dar. Iar dacă doreşti lucrul cel mai folositor
să te faci viţă mult-roditoare şi să vezi pe fiii fiilor tăi,
ca de tot mai mulţi să fie lăudat marele Dumnezeu,
prin Care ne-am şi născut şi către Care se cuvine să şi mergem de aici.

Sfânta cuvioasă Eupraxia

Proloagele Sfinţilor şi a Sfintelor - Cuvioasa fecioară Eupraxia

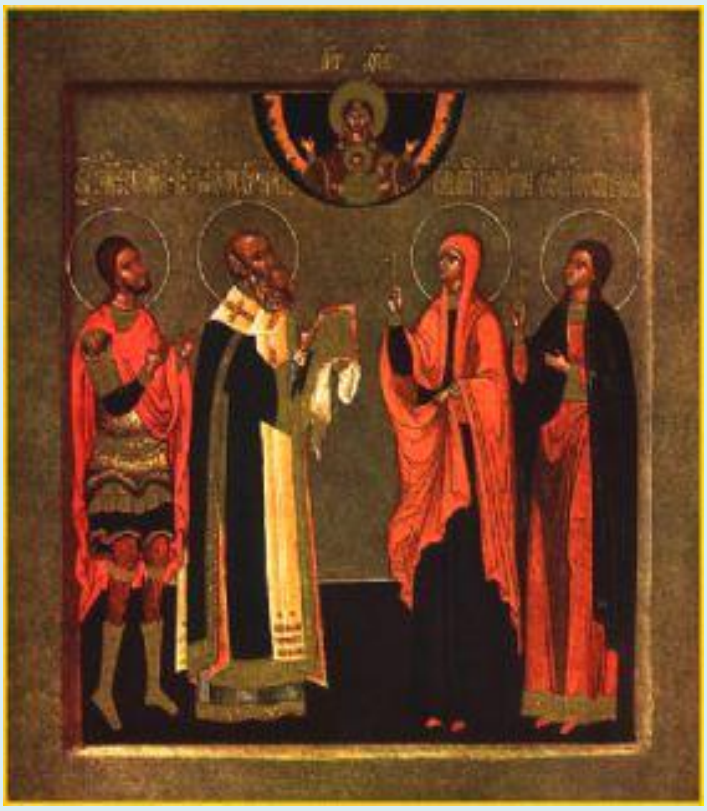

În zilele dreptcredinciosului împărat Teodosie cel mare, se afla în Constantinopol un bărbat cu numele Antigon, care era rudă cu împăratul. El era prea înţelept în cuvinte şi în fapte, priceput în sfaturi şi totodată sfătuia pe împărat cele bune şi folositoare pentru binele împărăţiei. El avea obicei bun, era milostiv spre oameni, îndurat spre săraci şi dătător tuturor celor ce cereau. Împăratul îl iubea, nu numai ca pe o rudenie a sa, dar şi ca pe un sfetnic bun, dreptcredincios şi iubitor de Hristos. Antigon era aşa de bogat, încât, după împărat, nu mai era altcineva mai bogat decât dânsul.

Acela şi-a luat de soţie pe o fecioară frumoasă, de neam împărătesc, cu numele Eupraxia, dreptcredincioasă şi foarte temătoare de Dumnezeu. Ea alerga întotdeauna pe la Sfintele biserici şi aducea rugăciunile sale Domnului cu lacrimi. Apoi dădea daruri multe şi scumpe bisericilor lui Dumnezeu, spre împodobirea celor sfinte ale Domnului. ***Această cinstită doamnă, însoţită cu Antigon, fiind plăcută lui Dumnezeu şi iubită împăratului şi împărătesei, a născut o pruncă, parte femeiască şi a numit-o pe ea tot cu numele său, adică Eupraxia.*** După naşterea ei, într-una din zile, **Antigon** a zis către Eupraxia, femeia sa: ***"Soţia mea, ştii că această viaţă este de puţină vreme şi bogăţiile acestei lumi deşarte nu sunt nimic,***

căci viaţa omului abia ajunge până la 80 de ani. Dar bogăţia cea pregătită în ceruri, celor ce se tem de Dumnezeu şi petrec în veacurile cele fără de sfârşit, este bogăţia cea mai mare. Noi însă ne lipsim de acele veşnice bunătăţi, legându-ne cu grijile cele lumeşti, fiind în înşelăciunea vremelnicelor bogăţii; deci în deşert ne cheltuim zilele noastre, necâştigând nici un folos sufletelor noastre".

Eupraxia, auzind aceste cuvinte, a zis lui Antigon: *"Ce porunceşti, domnul meu, să facem?"*

Antigon i-a zis: *"Dumnezeu ne-a dăruit o fiică şi ajunge aceea singură; de acum să nu ne mai împreunăm, ci să petrecem aşa fără de păcat".*

Eupraxia, sculându-se, şi-a înălţat mâinile în sus, şi-a ridicat ochii spre cer şi a zis către bărbatul său: *"Binecuvântat este Dumnezeu, Care te-a adus pe tine întru frica Lui şi te-a povăţuit la cunoştinţa adevărului. Cu adevărat, domnul meu, eu de multe ori m-am rugat lui Dumnezeu să-ţi lumineze cugetul şi să dea minţii tale un gând bun ca acesta, însă niciodată n-am îndrăznit să-ţi arăt dorinţa mea. Dar, de vreme ce singur ai început a-mi vorbi de aceasta, dă-mi voie să-ţi spun ceva".*

Antigon a zis: *"Doamna mea, spune ce voieşti".*

Eupraxia a grăit: *"Domnul meu, ştii ce spune apostolul: Că vremea este scurtă, iar cel ce are femeie, să fie ca cei ce n-au; cei ce se bucură de averi, să fie ca cei ce nu se bucură şi cei ce cumpără, să fie ca cei ce nu stăpânesc, pentru că chipul lumii acesteia trece. Pentru aceasta să petrecem în viaţa aceasta de puţină vreme precum voieşti, ca să câştigăm împreună viaţa cea nestricăcioasă în veci. Iar bogăţia pe care o avem acum, la ce ne este de trebuinţă? Oare o vom lua cu noi în mormânt? Deci, împarte-o la săraci cu scop bun, pentru ca hotărârea noastră să nu fie fără de roadă".*

Antigon, auzind aceste cuvinte ale soţiei sale, a prea mărit pe Dumnezeu şi a început a-şi împărţi averile sale la săraci. Cu soţia sa petrecea ca fratele cu sora, neamestecaţi în viaţa trupească şi în nedespărţită dragoste duhovnicească, plăcând lui Dumnezeu cu un suflet şi cu un gând.

Antigon îndreptându-şi viaţa în nişte fapte bune ca acestea, s-a mutat către Domnul, vieţuind numai doi ani cu soţia sa. Împăratul şi împărăteasa au plâns după dânsul, ca după o rudă a lor şi ca după un bărbat drept şi credincios. Lor le era milă de Eupraxia, care rămăsese văduvă de tânără. ***După îngroparea lui***

Antigon, împăratul şi împărăteasa mângâiau pe Eupraxia pentru durerea ei. Ea, luând pe fiica sa, a dat-o în mâinile lor şi, căzându-le la picioare, a zis către dânşii cu plângere şi tânguire: "Dau pe săraca aceasta în mâinile lui Dumnezeu şi ale voastre, aducându-vă aminte de ruda voastră, Antigon. Deci, primiţi-o şi să-i fiţi în loc de tată şi mamă". Mulţi din cei ce stăteau acolo de faţă, auzind acestea, au lăcrimat şi au plâns chiar împăratul şi împărăteasa.

Trecând patru ani de la aceasta şi fata Eupraxia împlinind cinci ani, împăratul s-a sfătuit cu maica ei, ca s-o logodească cu un fiu de senator, copil de neam bun, făgăduind aceluia să aştepte până ea va veni în vârstă. Deci, întărind cuvântul, împăratul a poruncit Eupraxiei să ia daruri de la logodnic, ca semn de încredinţare a logodnei. Trecând câtăva vreme, unul din senatori a voit să ia de soţie pe văduva Eupraxia, fosta soţie a lui Antigon, şi a rugat pe împărăteasă prin nişte femei, ca în taină să sfătuiască pe Eupraxia să-l ia de bărbat. Împărăteasa a trimis femei la văduva Eupraxia, sfătuind-o să se mărite după bărbatul care doreşte s-o ia.

Ea, auzind de un sfat ca acesta, a plâns şi a zis către femeile care veniseră la dânsa: *"Amar va fi vouă în veacul ce va să fie, că mă sfătuiţi unele ca acestea, pe mine, care m-am făgăduit lui Dumnezeu să vieţuiesc în curăţia văduviei. Deci, depărtaţi-vă de la mine, voi, care grăiţi cele potrivnice voinţei mele".* Femeile, plecând de la dânsa cu ruşine, au spus împărătesei.

Împăratul, aflând de aceea, s-a mâniat pe împărătească şi a certat-o, zicându-i: "Ai făcut un lucru ce nu ţi se cade. Oare aşa se cade unei împărătese creştine? Aşa te-ai făgăduit lui Dumnezeu să împărăţeşti în dreapta credinţă? Aşa pomeneşti pe Antigon, iubitul nostru prieten şi sfetnicul cel folositor? Femeia lui, care a petrecut puţină vreme cu dânsul, încă de când trăia cu el se învoise şi îşi alesese viaţă curată pentru Dumnezeu, iar tu o sileşti acum a se întoarce la viaţa cea lumească?"

Atunci împărăteasa s-a umplut de mare ruşine din cuvintele acelea şi a stat vreo două ceasuri negrăind nimic, ca o piatră fără de glas. Deci, nu era puţină nelinişte între împărat şi împărătească, pentru Eupraxia.

Auzind Eupraxia acestea, s-a umplut de mare mâhnire, faţa îi slăbise şi se întrista până la moarte. *Deci s-a gândit să plece din Constantinopol în taină şi, plângând cu amar, a zis către fiica sa, Eupraxia: "Fiica mea, în Egipt avem avere multă, să mergem acolo ca să vezi câştigurile tatălui tău şi ale mele. Pentru că toate acelea sunt ale tale". Astfel, luând pe fiica sa împreună cu puţine slugi şi slujnice, a ieşit în taină din cetate şi s-a dus în Egipt. Ea petrecea acolo*

căutându-şi averile şi umbla prin Tebaida cea dinlăuntru cu slugile şi cu iconomii săi şi, cercetând bisericile şi mânăstirile bărbăteşti, făcea multe daruri şi milostenii, împărţind mult aur şi argint.

Acolo, aproape de cetate, era o mânăstire de fecioare, având o sută treizeci de monahii, despre care oamenii povesteau lucruri mari şi minunate şi plăcute lui Dumnezeu, pentru că nici una dintre ele nu gusta vin, nici untdelemn, nici struguri şi nici vreun fel de poame. Unele dintr-însele, intrând în mânăstirea aceea din copilărie, nu văzuseră niciodată vreun fel de poame. Hrana lor era pâine cu apă, linte şi verdeţuri, dar şi acelea fără untdelemn. Unele mâncau odată pe zi, adică seara; altele, a doua zi; iar altele a treia zi primeau puţină hrană. Odihnă şi spălare nu-şi făceau nici un fel. Cât despre baie nici vorbă nu era, pentru că nu sufereau nici să audă de goliciunea trupului; iar cuvântul baie era la dânsele de ocară, de ruşine şi de râs. Pentru somn, ele aveau fiecare câte un sac de lână aşternut pe pământ. Sacul era lung de trei coţi şi lat de un cot. Pe acela se odihneau puţin. Hainele lor erau făcute din păr, lungi până la pământ, încât le acopereau picioarele. Ele se osteneau pe cât puteau fiecare după puterea sa.

Când se întâmpla de se îmbolnăvea vreuna, nu primea nici un fel de buruiană ca doctorie; ci răbda boala cu mulţumire, primind-o ca o mare binecuvântare de la Dumnezeu şi de la El singur aştepta ajutor. Nici una dintr-însele nu ieşea afară pe porţile mânăstirii, nici nu vorbea cu cei ce veneau. Numai portăriţa primea toate întrebările şi răspunsurile, căci toată sârguinţa lor era să vorbească numai cu Dumnezeu prin rugăciunea minţii. De aceea şi Dumnezeu le asculta rugăciunile lor, făcând multe semne printr-însele şi dând tămăduiri de toate bolile celor ce alergau acolo. ***Fericita Eupraxia, cea văduvă, a iubit acea mânăstire foarte mult, pentru viaţa minunată a acelor monahii şi mergea acolo adeseori cu fiica sa, aducând la biserică lumânări şi tămâie.***

Odată, a zis către egumena şi către celelalte surori mai bătrâne: "***Voiesc să fac la mânăstirea voastră puţină milostenie, 20 de litre de aur, ca să vă rugaţi lui Dumnezeu pentru mine, pentru fiica mea şi pentru Antigon, tatăl ei cel mort***".

Dar egumena, care era diaconiţă, cu numele Teodula, i-a răspuns, zicând: "Doamna mea, aceste roabe ale tale n-au trebuinţă de aur, nici doresc averi, pentru că ele le-au defăimat în lumea aceasta, ca să se învrednicească a se îndulci cu bunătăţile cele veşnice; de aceea nu voim să avem nimic pe pământ, ca să nu cădem din bogăţiile cereşti. Dar ca să nu te mâhnim pe tine, adu-ne puţin untdelemn în candelele bisericii, lumânări şi tămâie, şi pentru acestea vei

lua plată de la Domnul". Eupraxia a făcut aşa şi a rugat pe egumena şi pe toate surorile să se roage pentru Antigon, bărbatul ei, cum şi pentru fiica sa.

Într-una din zile, Eupraxia, mergând după obicei la mânăstirea aceea, egumena, pornind ca din Duhul lui Dumnezeu către fiica ei, a zis: "Doamna mea, Eupraxia, iubeşti această mânăstire şi pe aceste surori?"

Ea a răspuns: ***"Da, doamnă, vă iubesc pe voi!"***

Egumena a zis: "Dacă ne iubeşti, apoi să petreci cu noi în acest chip monahicesc".

Prunca a zis: "Cu adevărat, de nu s-ar mâhni maica mea, apoi n-aş ieşi din locul acesta".

Egumena a zis: "Spune-mi adevărat, pe cine iubeşti mai mult, pe noi sau pe logodnicul tău?"

Copila a răspuns: "Eu pe el nu-l cunosc, dar pe voi vă cunosc şi vă iubesc. Deci, spuneţi-mi şi voi mie, pe cine iubiţi mai mult? Pe mine sau pe Acela, pe Care Îl numiţi logodnic?"

Egumena a zis: "Noi te iubim pe tine şi pe Hristosul nostru".

Eupraxia a zis: "Şi eu vă iubesc pe voi şi pe Hristosul vostru!"

Eupraxia, maica sa, şedea şi vărsa multe lacrimi, ascultând cuvintele cele cu bună înţelegere ale fiicei sale, iar ***egumena asculta cu dragoste cuvintele ei şi se mira că, fiind copilă şi neavând încă şapte ani împliniţi, răspundea aşa de cuminte.*** Atunci maica sa, umplându-se de jale, a zis către fiică: "***Vino, fiica mea, să mergem acasă, căci acum este seară***".

Prunca a zis: "Eu voi rămâne aici cu stăpâna mea".

Dar egumena i-a zis: "Mergi cu maica ta acasă, căci nu vei putea petrece aici. Aici nici o copilă nu poate să vieţuiască, decât numai cele ce s-au făgăduit lui Hristos".

Ea a întrebat: "Unde este Hristos?"

Egumena, veselindu-se, i-a arătat cu degetul icoana Mântuitorului.

Copila, alergând, a sărutat icoana Lui şi întorcându-se spre egumenă, a zis: "Şi eu mă făgăduiesc lui Hristos şi de acum nu mă voi mai duce cu maica mea, ci voi rămâne cu voi".

Egumena a zis: "Fiică, nu ai pe ce dormi şi nu vei putea sta aici".

Copila a zis: "Pe ce dormiţi voi, pe aceia voi dormi şi eu".

Deci, apropiindu-se noaptea, maica şi egumena amăgeau pe copilă în tot chipul ca să iasă din mânăstire şi să meargă acasă, dar nimic n-au sporit, nevrând deloc să iasă de acolo.

Atunci egumena a zis către dânsa: "Fiică, de vei voi să rămâi aici, ţi se cade să înveţi Psaltirea şi să posteşti până seara, ca şi celelalte surori".

Copila a răspuns: "Voi posti şi voi învăţa carte, numai lăsaţi-mă să rămân aici!"

Atunci egumena a zis către maica copilei: "Doamna mea, las-o pe ea aici, pentru că văd că darul lui Dumnezeu a strălucit într-însa; iar faptele cele drepte ale tatălui ei, viaţa ta cea curată, rugăciunile părinteşti şi binecuvântarea Domnului o vor duce la viaţa veşnică".

Atunci Eupraxia cea de bun neam, sculându-se şi punând pe fiica sa înaintea icoanei Mântuitorului, şi-a ridicat mâinile în sus şi a zis cu lacrimi: ***"Doamne, Iisuse Hristoase, îngrijeşte Tu de copila aceasta, căci pe Tine Te-a dorit şi s-a dat pe sine Ţie!"*** Apoi, întorcându-se către copilă, i-a zis: ***"Fiica mea, Eupraxia, Dumnezeu, Care a întărit munţii cei nemişcaţi, Acela să te întărească pe tine întru frica Lui".*** Zicând acestea a dat-o în mâinile egumenei, plecând şi bătându-se în piept, încât toate monahiile plângeau împreună cu dânsa; astfel a ieşit din mânăstire, încredinţând lui Dumnezeu pe fiica sa.

A doua zi dimineaţă, venind iarăşi la mânăstire, egumena a luat pe fecioara Eupraxia, a dus-o în biserică şi, făcând rugăciune, a îmbrăcat-o pe ea în schima monahală, fiind de faţă mama ei. Apoi mama sa, văzând-o pe ea astfel, şi-a ridicat mâinile spre cer şi a început a se ruga lui Dumnezeu pentru dânsa, zicând: ***"Împărate cel veşnic, Care ai început într-însa lucrul cel bun, săvârşeşte-l Tu. Dă-i ei să umble după voia Ta cea sfântă, ca să câştige milă de la Tine,***

Făcătorul ei, care s-a aruncat spre Tine din tinereţe". Apoi a zis către fiică: ***"Fiica mea, iubeşti haina monahicească?"***

Copila a răspuns: "Da, pentru că am auzit de la maica egumenă şi de la celelalte monahii, că această haină o dă Hristos celor ce-L iubesc pe El ca semn de logodire".

Maica sa a mai zis: ***"Fiică, Hristos, Căruia te-ai logodit, să te facă pe tine vrednică cămării Sale!"***

Zicând aceasta, a sărutat pe fiica sa, pe egumenă şi pe toate surorile şi a ieşit din mânăstire. După aceea a înconjurat celelalte mânăstiri ale pustiei din părţile Egiptului, de prin cetăţi şi de prin locuinţele săracilor, dând, tuturor lipsiţilor şi celor ce aveau trebuinţă, din averile sale. Pretutindeni străbătea slava acestei fericite văduve, Eupraxia, pentru faptele cele bune şi pentru milosteniile cele multe, încât a ajuns şi la auzul împăratului Teodosie cel mare şi a oamenilor lui. Deci, minunându-se toţi de o viaţă ca aceasta a ei, slăveau pe Dumnezeu, Care a întărit-o pe ea. Despre dânsa s-a zis că nu mânca peşte, nici nu gusta vin, ci postea în toate zilele până seara târziu. Ea primea hrană pustnicească foarte puţină, linte sau verdeţuri şi cu adevărat, tuturor era de mirare o înfrânare ca aceasta a ei în mijlocul îndestulărilor celor îmbelşugate.

Trecând câţiva ani, egumena mânăstirii, chemând pe Eupraxia, femeia cea îmbunătăţită, i-a zis în taină: "Doamna mea, un lucru voiesc să-ţi spun, dar să nu te tulburi".

Ea i-a zis: ***"Spune-mi, doamna mea, ceea ce voieşti".***

Egumena i-a zis: "De voieşti să rânduieşti ceva pentru fiica ta, rânduieşte degrabă, pentru că am văzut în vis pe bărbatul tău, Antigon, stând în slavă mare înaintea Domnului Hristos şi Îl ruga să-ţi poruncească ţie să ieşi din trup şi de acum să fii cu dânsul, ca să te îndulceşti cu el de aceeaşi slavă de care s-a învrednicit pentru viaţa sa cea îmbunătăţită".

Dreptcredincioasa femeie, auzind acestea, nu numai că nu s-a tulburat, dar s-a bucurat foarte mult, pentru că dorea şi ea să se dezlege de trup şi să treacă la Hristos.

Deci, îndată a chemat pe fiica sa, care se făcuse de doisprezece ani, şi a grăit către dânsa: "Eupraxia, fiica mea, pe mine mă cheamă Hristos, după cum mi-a

spus maica egumenă. Deci, apropiindu-se ziua sfârşitului meu, toată averea mea şi a tatălui tău o dau în mâinile tale, ca s-o rânduieşti cu dreaptă credinţă şi astfel să moşteneşti împărăţia lui Dumnezeu".

Fecioara Eupraxia a început a plânge, zicând: "Amar mie, că sunt străină şi săracă".

Iar maica sa a grăit către dânsa: *"Fiică, ai pe Hristos tată şi logodnic, deci nu eşti străină, nici săracă. Ai maică în locul meu pe egumenă, decât numai să te sârguieşti a săvârşi ceea ce ai făgăduit lui Hristos. Teme-te de Dumnezeu, cinsteşte pe surori, slujindu-le cu smerenie şi să nu gândeşti în inima ta niciodată că eşti de neam împărătesc, zicând: "Se cade ca ele să-mi slujească mie, iar nu eu lor!" Fii smerită, ca să te iubească Dumnezeu; fii săracă pe pământ, ca să te îmbogăţeşti în cer. Toate le ai în mâinile tale şi de va fi trebuinţă mânăstirii de vreo avere, dă cât va trebui. Roagă-te pentru tatăl tău şi pentru mine, ca să aflăm milă de la Dumnezeu şi să ne izbăvim de muncile cele veşnice".*

Fericita Eupraxia, sfătuind pe fiica sa acestea, a treia zi s-a mutat către Domnul şi a fost îngropată în mânăstirea aceea.

Împăratul, auzind că Eupraxia, soţia lui Antigon, a murit, a chemat pe senatorul acela, cu al cărui fiu era logodită fecioara Eupraxia, şi i-a spus de dânsa că a intrat în mânăstire şi s-a lepădat de lume. Acela a rugat pe împărat cu dinadinsul ca să trimită degrabă la dânsa şi să-i poruncească să vină la Constantinopol la logodnicul său fără zăbavă, ca să se săvârşească nunta. Împăratul a făcut îndată aceea.

Mireasa lui Hristos, Eupraxia, luând scrisoarea împăratului şi citind-o, a râs. Apoi, şezând, a scris împăratului, astfel: "Stăpâne împărate, aşa îmi porunceşti mie, ca să las pe Hristos şi să mă însoţesc cu un om stricăcios şi muritor, care astăzi este, iar mâine îl mănâncă viermii? Să nu-mi fie mie a face aceasta şi acel om să nu te mai supere pe măria ta, deoarece eu m-am logodit cu Hristos şi nu este cu putinţă ca să-L mint. Deci, mă rog stăpânirii tale, adu-ţi aminte de părinţii mei şi ia toate averile lor şi le împarte Sfintelor biserici, la mânăstiri, la săraci, la văduve şi la sărmani, iar pe robi şi roabe liberează-i. Porunceşte celor ce chivernisesc averile părinteşti, să ierte toate datoriile celor datori şi rânduieşte bine toate, ca un stăpân al meu; iar eu să fiu fără de grijă şi fără împiedicare când slujesc Hristosului meu, Căruia m-am încredinţat cu tot sufletul. Stăpâne împărate, tu şi împărăteasa ta rugaţi-vă Domnului pentru mine, roaba voastră, ca să mă facă vrednică slujbei Sale celei dulci".

Eupraxia, scriind cu mâna sa o scrisoare ca aceasta, a pecetluit-o şi a dat-o trimisului. Acela, întorcându-se în Constantinopol, a dat împăratului scrisoarea Eupraxiei, iar el a citit-o împreună cu împărăteasa şi, vărsând multe lacrimi de umilinţă, s-au rugat lui Dumnezeu pentru Eupraxia. A doua zi, împăratul a chemat pe toţi boierii şi pe tatăl tânărului acela cu care fusese logodită Eupraxia şi a poruncit să citească scrisoarea ei înaintea tuturor.

Auzind toţi, s-au umplut de lacrimi şi au zis: "*O, împărate, cu adevărat fecioara este neam cu tine, fiică bună a părinţilor celor buni: Antigon şi Eupraxia, ramură sfântă a rădăcinii celei sfinte*". Atunci toţi într-un glas au slăvit pe Dumnezeu. Tatăl logodnicului n-a mai îndrăznit să zică nimic împăratului despre Eupraxia. Deci, împăratul a rânduit bine toate averile, care rămăseseră de la părinţii ei, împărţindu-le la biserici şi la săraci şi făcând toate după dorinţa sa. După aceea nici el n-a mai trăit mult şi s-a dus către Domnul.

Eupraxia începuse a se nevoi mai cu osârdie, slujind lui Dumnezeu mai presus de măsura sa. Când şi-a ales viaţa cea aspră, era de doisprezece ani. Drept aceea, la început mânca numai odată pe zi, seara; apoi a început a posti până la a treia zi. Ea se ostenea slujind surorilor cu toată sârguinţa, făcând toate cu smerenie: mătura casa stareţei şi celelalte chilii, punea surorilor aşternuturile, aducea apă şi lemne în bucătărie, fierbea bucate şi spăla vasele. Cu un cuvânt, în toate slujbele mânăstirii nu era nimeni mai sârguitoare decât dânsa.

În mânăstirea aceea, era obiceiul, că dacă se întâmpla vreunei surori vreo ispitire de la diavol, era datoare să spună îndată egumenei de aceea; iar egumena se ruga lui Dumnezeu cu lacrimi să izgonească pe diavol de la sora aceea. Apoi le poruncea să adune pietre şi să le aştearnă sub aşternutul lor, pe care se odihneau şi deasupra aşternutului să presare cenuşă şi să se odihnească pe acelea zece zile.

Drept aceea, într-o vreme, Eupraxia, fiind bântuită în vis de oarecare nălucire, a adunat pietre sub aşternutul său de lână, apoi l-a presărat cu cenuşă pe deasupra. ***Egumena, văzând aceea, a zâmbit şi a zis către una din cele mai bătrâne: "Iată că şi această fecioară a început a pătimi supărare de la diavol!"***

Deci, a început a se ruga pentru dânsa, zicând: "Dumnezeule, Cel ce ai făcut-o după chipul Tău pe roaba Ta, Eupraxia, şi i-ai poruncit să ia această rânduială monahicească, întăreşte-o în frica Ta şi păzeşte-o de asupririle vrăjmaşului".

Apoi, chemând pe Eupraxia la dânsa, i-a zis: "Pentru ce nu mi-ai zis de ispitirea diavolească care ţi s-a întâmplat şi ai tăinuit de mine?"

Ea, căzând înaintea picioarelor egumenei, a răspuns: "Doamna mea, iartă-mă, că mi-a fost ruşine să-ţi spun".

Egumena a grăit către dânsa: "Fiica mea, acesta este începutul luptei tale cu vrăjmaşul; îmbărbătează-te ca să-l biruieşti şi să te încununezi!"

După o vreme, Eupraxia, fiind supărată iarăşi de vrăjmaşul, a spus unei surori cu numele Iulia, care o iubea foarte mult pe dânsa şi o povăţuia la nevoie. Iulia i-a zis: "*Eupraxia, doamna mea, nu tăinui aceasta de egumenă, ci spune-i ei precum se cade, ca să se roage pentru tine; pentru că ştiu de dânsa, că în tinereţile sale a răbdat multe ispite de la diavol. Mai ştiu de dânsa şi aceasta, că într-o noapte, ispitindu-se, a ieşit din chilie şi, stând afară într-un loc deosebit, şi-a ridicat mâinile spre cer; şi a petrecut patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi, nemâncînd, nici bând, nici dormind, ci stătea şi se ruga lui Dumnezeu, până ce a biruit pe diavol. Şi noi toate suntem ispitite de potrivnic, dar nădăjduim spre Hristos. Căci cu ajutorul Lui vom birui pe ispititorul nostru. De aceea, soră, nu te mira de aceasta, nici nu te tulbura; ci spune-i egumenei ceea ce ţi s-a întâmplat*".

Eupraxia, auzind acestea, a mulţumit Iuliei, zicându-i: "Să-ţi ajute Dumnezeu soră, că m-ai folosit pe mine şi mi-ai întărit sufletul. Cu adevărat voi merge şi voi spune egumenei celei mari, ceea ce mi s-a întâmplat".

Iulia a zis: "*Nu numai să-i spui, dar s-o şi rogi pe dânsa să se roage pentru tine şi să adauge la nevoinţa ta*".

Deci, mergând Eupraxia, a spus egumenei de acea ispită diavolească, iar egumena a zis către dânsa: "Nu te mira de aceasta, fiica mea, pentru că diavolul întrebuinţează toate armele şi se scoală împotriva noastră; dar nu te teme, ci stai cu bărbăţie şi cu mintea nemişcată, ca să nu te biruiască, pentru că mult ai să fii ispitită de el; dar tu nevoieşte-te ca să-l biruieşti şi vei lua de la Hristos, Mirele tău, cununile biruinţei. Adaugă la pustniceasca ta nevoinţă cât poţi să rabzi, căci cel ce se nevoieşte, ia darul. Însă, spune-mi fiică, cum posteşti?"

Eupraxia a zis: "A treia zi primesc hrană".

Egumena i-a zis: "Adaugă încă o zi la postirea ta, ca să mănânci a patra zi după apusul soarelui".

Eupraxia a primit poruncă aceea cu bucurie. Apoi, când era în vârstă de douăzeci de ani, se întărea în virtutea trupească şi era frumoasă la vedere, ca una ce era cu

adevărat de neam boieresc şi împărătesc. ***Dar, pătimind iarăşi ispitirea, i-a spus egumenei.***

Egumena i-a zis: "Nu te teme, fiica mea, căci Dumnezeu este cu tine!"

Într-un loc din mânăstire era o grămadă de pietre. Deci, egumena, vrând să încerce ascultarea şi smerenia Eupraxiei şi s-o îndemne spre mai mare osteneală, i-a zis: "Vino, fiică, mută pietrele acestea de aici şi pune-le aproape de cuptor".

Eupraxia îndată a început a căra pietrele acelea, între care erau unele pietre mari, pe care abia puteau doi oameni să le ridice, dar ea singură le ridica, le punea pe umeri şi le muta; căci era puternică cu trupul şi mai puternică cu ascultarea. Ea nici uneia dintre surori n-a zis: "Ajutaţi-mă că pietrele sunt grele sau că sunt flămândă şi slăbesc", ci îşi îndeplinea porunca cu osârdie. ***După ce a mutat toate pietrele acelea, trecând câteva zile, egumena i-a zis: "M-am gândit că nu este bine ca pietrele acestea să fie aproape de cuptor; deci, mută-le la locul cel dintâi". Ea, ascultând porunca, le-a mutat iarăşi la loc; astfel făcea cu sârguinţă ceea ce i se poruncise.***

Surorile s-au minunat, văzând ascultarea, răbdarea şi iubirea ei de osteneală. Unele dintre cele tinere râdeau, iar altele îi ziceau: "Întăreşte-te, soră Eupraxia, şi îmbărbătează-te!" Iar ea se ostenea, bucurându-se. Osteneala ei s-a îndelungat până la treizeci de zile, până ce egumena i-a poruncit să înceteze lucrul acela. Deci a trimis-o în pitărie la ascultare, unde făcea cu bucurie toate cele poruncite ei. Cernea făina în pitărie, frământa aluatul şi cocea pâinea; uneori fierbea lintea în bucătărie şi tăia lemne; alteori slujea la masa surorilor, şi ***niciodată nu a cârtit, nici nu s-a lenevit de vreun lucru, nici s-a lepădat sau n-a băgat de seamă; ci era ascultătoare, sârguitoare şi răbdătoare la toate slujbele. Ea n-a lăsat niciodată pravila cea obişnuită de rugăciune, adică Miezonoptica, cântarea Utreniei, a Ceasului întâi, a celui de-al treilea, a celui de-al şaselea şi a celui de-al nouălea; iar după cântarea cea de seară, punea masa surorilor.***

Diavolul a mai încercat odată s-o supere pe Eupraxia cu năluciri de noapte, căci i s-a arătat în vis, în chipul acelui tânăr cu care se logodise. Ei i s-a părut că vede pe acel tânăr, ca şi cum ar veni cu mulţi ostaşi şi s-o ia cu sila din mânăstire. Ea, fiind culcată pe pat şi dormind, a început a striga în somn, chemând pe surori, ca să-i ajute şi s-o scape din mâinile aceluia ce o fura. Deci, surorile s-au trezit la strigătul ei şi, alergând la dânsa şi, deşteptând-o, o întrebau de pricina strigării ei. Atunci ea le-a răspuns de înfricoşarea diavolească pe care a văzut-o în vis şi toate au început

a se ruga pentru dânsa. După aceea, fiind iarăşi supărată de ispititorul, ***egumena i-a zis: "Fiica mea, Eupraxia, fereşte-te să nu-ţi slăbească diavolul mintea, căci vei pierde osteneala. Mai rabdă încă puţină vreme, luptându-te bărbăteşte cu el, şi el va fugi de la tine".***

De asemenea şi Iulia zicea către dânsa: "*Eupraxia, sora mea, dacă acum, cât suntem tinere şi tari, nu ne vom lupta cu vrăjmaşul nostru ca să-l biruim, apoi la bătrâneţe cum îl vom birui?*"

Eupraxia a zis către dânsa: "Iulia, sora mea, viu este Domnul, că de-mi va porunci maica egumenă, nu voi gusta pâine toată săptămâna, până ce Domnul îmi va ajuta să biruiesc pe vrăjmaşul ce mă supără".

Iulia a zis: "*Adevărat este, sora mea, că eu nu pot să postesc atâta, iar tu bine faci că posteşti; pentru că nu este nici una în această mânăstire care să poată petrece o săptămână întreagă fără de hrană, afară de maica egumenă*".

Deci, Eupraxia, mergând la egumenă, a rugat-o ca să-i poruncească ei să primească astfel de post, adică să nu mănânce toată săptămâna.

Egumena i-a zis: "Fiica mea, fă toate cele ce-ţi sunt cu putinţă. Dumnezeu, Care te-a făcut pe tine, să te întărească şi să-ţi dea biruinţă asupra diavolului!"

De atunci Eupraxia a început a posti câte o săptămână întreagă, mâncând numai Duminica, şi nedepărtându-se de la slujbele mânăstireşti, nici de la slujbele surorilor, încât toate se mirau de nevoinţele ei. Unele din surori ziceau: "*Astăzi este un an de când căutăm să vedem pe Eupraxia şezând vreodată, cel puţin chiar când mănâncă; dar n-am putut s-o vedem, decât numai atunci când se culcă să se odihnească*". De aceea toate surorile o iubeau pe dânsa, că se ostenea şi se smerea aşa, fiind ea din sânge împărătesc. Pentru aceea se rugau lui Dumnezeu pentru dânsa, ca să-i dea putere şi mântuire.

Între dânsele era o monahie cu numele Ghermana, despre care se spunea că este născută din părinţi robi şi săraci. Numai ea nu iubea pe cea iubită de toate, pe fericita Eupraxia, fiind împinsă spre zavistie de diavol. Într-o zi, acea monahie cu numele Ghermana, aflând pe Eupraxia slujind singură în bucătărie, i-a zis în batjocură: "*Eupraxia posteşte toată săptămâna, ca şi egumena, iar noi nu putem. Deci, ce vom face de ne va porunci egumena să postim şi noi aşa?*"

Grăit-a către dânsa Eupraxia: "Iartă-mă, că nu este aşa. Stăpâna noastră, maica egumenă, ne-a poruncit ca fiecare după puterea sa să se nevoiască şi mie nu mi-a pus jugul acesta cu sila".

Dar Ghermana, umplându-se de mânie, a zis: "*Vicleano şi plină de toată răutatea, cine nu ştie că tu faci cu făţărnicie aceasta, spre arătare şi spre slavă deşartă, vrând ca după moartea egumenei să ţi se dea ţie această cinste? Eu cred că niciodată nu te vei învrednici să fii mai mare peste noi!*"

Atunci Eupraxia a căzut înaintea picioarelor ei, zicându-i cu smerenie: "Iartă-mă, doamna mea, că am greşit lui Dumnezeu şi ţie!"

Egumena, înştiinţându-se de aceea, a chemat pe monahia Ghermana şi a început a o certa pe ea înaintea tuturor surorilor, zicându-i: "Roabă vicleană şi străină de Dumnezeu, ce rău ţi-a făcut ţie Eupraxia, de îi faci împiedicare în lucrarea ei cea plăcută Domnului? Deci, să fii străină de cântarea bisericească şi de masa cea de obşte, ca o nevrednică".

Eupraxia a rugat cu lacrimi pe egumenă să ierte pe Ghermana, dar n-a putut s-o înduplece pe ea până la treizeci de zile. După treizeci de zile, Eupraxia a luat pe Iulia şi a rugat pe surorile cele mai bătrâne, ca ele să roage pe egumenă să ierte pe monahia Ghermana.

Egumena, chemând pe Ghermana, i-a zis: "*Ticăloaso, oare n-ai socotit în mintea ta cât de mare rău este să împiedici pe cineva de la alergarea cea îmbunătăţită? Nici la aceasta nu te-ai gândit, că dânsa, fiind fiică de senator şi de neam împărătesc, s-a smerit şi s-a robit atât de mult pentru Dumnezeu, încât îţi slujeşte şi ţie ca uneia nevrednice?*"

Atunci toate surorile au început a ruga pe egumenă pentru Ghermana şi abia au înduplecat-o de a iertat-o. Deci, vrăjmaşa cea văzută a încetat o vreme din răutate.

Însă diavolul, nevăzutul vrăjmaş, nu înceta luptându-se împotriva Eupraxiei, mâniindu-se foarte mult asupra ei, ca cel ce se biruia de o smerenie ca aceea. Într-o noapte a adus asupra ei nişte năluciri mireneşti, încât foarte mult a tulburat-o cu acelea. Dar ea, simţind acel cumplit război al vrăjmaşului, care se înarmase asupra ei, a sărit jos din pat şi, îngrădindu-se cu semnul Sfintei Cruci, a ieşit din chilia sa. Ducându-se afară într-un loc deosebit, a stat şi şi-a întins mâinile sale spre cer şi, ridicându-şi ochii şi mintea în sus, stătea astfel, rugându-se ziua şi noaptea. Aşa a stat patruzeci de zile nemişcată ca un stâlp,

nemâncând, nici bând, şi fără să vorbească cu cineva, nedormind şi nelăsând mâinile în jos.

Egumena, înştiinţându-se de la început, a venit la dânsa şi i-a zis: "Fiică, Dumnezeu să te întărească şi să-ţi dea răbdare". Eupraxia avea atunci de la naşterea ei douăzeci şi cinci de ani. Deci, stând paisprezece zile, egumena şi surorile zâmbeau şi se veseleau, văzând-o pe dânsa răbdând astfel.

Sfârşindu-se treizeci de zile, surorile au zis către egumenă: "Doamnă şi maică, precum vedem, Eupraxia voieşte să săvârşească osteneala ta de patruzeci de zile, precum ai stat tu altădată tot aşa".

Iar egumena a zis: "Să ne rugăm toate pentru dânsa, ca s-o întărească pe ea Dumnezeu". Deci, sfârşindu-se cele patruzeci de zile, a mai stat după aceea încă cinci zile; apoi, slăbind, a căzut la pământ, zăcând ca o moartă. Adunându-se surorile, au dus-o pe ea în casă, dar nu puteau să-i mai îndoaie mâinile, pentru că erau înţepenite, şi nici nu putea să vorbească un cuvânt. ***Deci, aducând egumena oarecare hrană, a lipit-o la gura ei, zicându-i: "Fiică Eupraxia, gustă în numele Domnului nostru Iisus Hristos".*** Atunci, îndată luând în gură, a gustat şi a vorbit.

Din aceasta luând puţină putere, s-a sculat şi a dus-o pe ea în biserică, dând mulţumire lui Hristos Dumnezeu, Care a întărit pe roaba Sa spre atâta nevoinţă. După aceasta, Eupraxia, primind câte puţină mâncare, a început să se îndrepteze.

Din acea vreme, diavolul n-a mai putut să supere pe Eupraxia cu năluciri sale şi cu ispite de patimi trupeşti, deoarece toate ispitirile lui au fost biruite de mireasa lui Hristos.

Atunci el a început a socoti alte meşteşugiri împotriva ei, ca unul ce din început este ucigaş de oameni, vrând să o piardă pe ea din viaţa aceasta. Astfel, într-una din zile, fericita Eupraxia s-a dus cu un vas la puţ să scoată apă, dar diavolul, cu voia lui Dumnezeu, apucând-o, a aruncat-o în puţ. Şi, după cum singură a spus, a căzut cu capul în apă şi s-a apucat de funia de care era atârnată găleata; deci a strigat, zicând: *"Doamne, Iisuse Hristoase, ajută-mi!"*

Apoi, dându-se de ştire că Eupraxia a căzut în puţ, surorile şi egumena au alergat şi au scos-o afară; iar ea, făcându-şi cruce, a zâmbit şi a zis: *"Viu este Hristosul meu, iar tu, diavole, nu mă vei birui pe mine, nici îţi voi da ţie loc; că iată până în ziua*

de astăzi aduceam apă cu un vas iar de acum încolo voi începe a aduce cu două!"

Odată i s-a mai întâmplat ei că, tăind lemne pentru slujba bucătăriei, pe când a ridicat securea în sus ca să lovească lemnul, diavolul i-a împleticit mâinile şi, lovindu-se cu securea la picior, şi-a tăiat glezna şi şi-a făcut o rană mare de unde a curs mult sânge; deci, slăbind, a căzut la pământ ca moartă.

Atunci Iulia, văzând aceea, s-a înspăimântat şi, strigând, a alergat la surori şi le-a spus că Eupraxia s-a tăiat la picior cu securea şi a murit.

Surorile şi egumena, auzind aceasta, au venit şi, înconjurând-o pe ea, plângeau. Apoi, turnând apă rece pe faţa ei şi, însemnând-o cu semnul Sfintei Cruci, i-a zis: "Eupraxia, fiica mea, ce este aceasta? Scoală şi caută de vorbeşte cu surorile, că sunt în mare mâhnire pentru tine!"

Ea, căutând cu ochii spre ele, a zis către egumenă: "Nu plânge, doamna şi maica mea, că sufletul meu este încă în mine!"

Atunci egumena s-a rugat Domnului, zicând: "Doamne, Iisuse Hristoase, vindecă pe roaba Ta, că mult pătimeşte pentru Tine". Apoi, învelindu-i piciorul cu un petec de lână, a ridicat-o să o ducă în chilie.

Eupraxia, căutând şi văzând lemnele, a zis: "Viu este Domnul că nu mă voi duce de aici, până ce nu voi aduna lemnele şi nu le voi duce la bucătărie!"

Atunci Iulia a zis: "*Le voi aduna eu, iar tu să mergi să te odihneşti*". ***Însă Eupraxia n-a lăsat pe Iulia să adune lemnele, ci singură, umplându-şi braţele cu lemne, le ducea. Ea avea de suit multe trepte.*** Dar când Eupraxia s-a suit pe treapta cea mai de sus, diavolul i-a împiedicat picioarele şi, călcând pe marginea hainelor ei, a făcut-o să cadă cu faţa în jos pe lemnele pe care le ţinea în mâini. Deci, i s-a înfipt o aşchie în faţă aproape de ochi.

Atunci Iulia, strigând, a alergat la dânsa şi i-a zis: "*Oare nu ţi-am spus să te odihneşti, că nu poţi să duci lemnele, iar tu nu m-ai ascultat!*"

Eupraxia a zis: "Nu te mâhni, soră, ci scoate binişor aşchia, căci ochiul meu, cu darul lui Hristos, este sănătos".

Scoţând lemnul, a curs mult sânge din rană; deci, egumena, luând untdelemn şi sare, şi făcând rugăciune, i-a uns rana; şi Iulia a zis către Eupraxia: "*Mergi, doamna mea, culcă-te pe patul tău şi odihneşte-te, iar eu voi sluji surorilor noastre*".

Eupraxia a zis: "Viu este Domnul meu, că nu mă voi odihni până ce nu voi săvârşi ascultarea mea către surori". Deci toate surorile o rugau să se odihnească de durerile rănilor, dar n-a voit să se odihnească; ci stătea fierbând bucăţele, deşi îi curgea sânge din amândouă rănile. Ea nu s-a odihnit până ce n-a slujit şi la masa surorilor. Deci, împlinindu-şi desăvârşit slujba sa, a mers seara târziu de s-a culcat. ***Dumnezeu, văzând marea ei răbdare, a tămăduit-o îndată şi a făcut-o sănătoasă, iar diavolul crăpa de zavistie.***

Odată, el s-a ispitit s-o piardă pe fericita Eupraxia; căci, suindu-se ea, pentru o trebuinţă oarecare, cu surorile la o chilie din catul al treilea, a aruncat-o pe ea jos, iar surorile care erau cu dânsa au alergat pe scară, pentru că li se părea că a murit, căzând de la aşa înălţime. Dar ea, sculându-se de jos fără vătămare, mergea spre dânsele; iar ele o întrebau: "Oare nu ţi s-a întâmplat nimic?" ***Ea a răspuns: "Eu nu ştiu cum am căzut şi cum m-am sculat".*** Atunci toate au prea mărit pe Dumnezeu, că a păzit-o de la moarte.

Altădată, fierbând verdeţuri pentru surori, când a voit să ia căldarea de pe foc, diavolul i-a împiedicat picioarele şi a căzut, iar căldarea cu mâncarea cea fiartă s-a prăvălit peste faţa ei. Iulia, care slujea împreună cu dânsa, a strigat că Eupraxia s-a opărit. Deci, s-au adunat toate surorile care erau în apropiere; însă, Eupraxia, sculându-se degrabă, a zis zâmbind către Iulia: "***Ce ai făcut, soră, că ai tulburat în zadar pe surori şi pe egumenă?***" Şi toate au văzut faţa ei sănătoasă, neavând nimic. ***Egumena s-a uitat în căldare şi a văzut fiertura care rămăsese pe fund, încă clocotind, şi a zis către Eupraxia: "Nu s-a atins de tine fiertura?" Ea a răspuns: "Viu este Domnul, că pe faţa mea am simţit apă rece, iar nu fiartă". Egumena s-a minunat şi a zis: "Fiica mea, Dumnezeu să te păzească până la sfârşit". După această a zis către celelalte surori bătrâne: "Vedeţi voi că Eupraxia s-a învrednicit de darul lui Dumnezeu? Căci, căzând din catul al treilea, n-a murit, iar fiertura, vărsându-se peste faţa sa, nu a vătămat-o!"*** Surorile au zis: "Vedem că Eupraxia este adevărata roabă a Lui şi Domnul o păzeşte, căci a ferit-o de atâtea ispite".

Multe femei mirence din cetăţile cele de aproape şi din satele dimprejur veneau la mânăstirea aceea, aducând pe copiii lor bolnavi şi îndrăciţi. Pentru că Domnul, precum s-a zis mai înainte, dădea tămăduiri de boli şi izgonea diavolii cu

rugăciunile egumenei şi ale surorilor care vieţuiau după Dumnezeu. Căci ele se adunau în biserică şi făceau rugăciuni împreună pentru orice fel de bolnavi, iar aceia câştigau tămăduire şi se întorceau acasă sănătoşi.

În mânăstirea aceea era o femeie îndrăcită, căci petrecea într-însa mai marele duhurilor celor necurate, pe care o muncea cumplit din tinereţe. Din această pricină, acea femeie era legată cu lanţuri de mâini şi de picioare. Ea scrâşnea din dinţi, fluiera, făcea spume, răcnea foarte tare, încât toate se spăimântau de glasul şi ţipătul ei.

De multe ori, egumena cu surorile cele bătrâne se rugau lui Dumnezeu în biserică să izgonească pe diavol din femeia aceea care pătimea, dar rugăciunea lor nu era auzită; căci, după rânduiala lui Dumnezeu, acel lucru se păzea spre mai mare minune şi spre arătarea Sfintei Eupraxia, mireasa lui Hristos, precum se va arăta mai la urmă. Atât de mult o muncea acel diavol, încât nimeni nu putea să se apropie de ea. Ea era legată într-o casă de dedesubt, de un stâlp, iar hrana şi băutura i se dădeau de departe. Astfel se lega vasul cu mâncare de un băţ lung, puneau pâine, bob şi orice fel de verdeţuri, şi-i dădeau. Ea, de multe ori, apucând vasul şi băţul, le arunca în faţa celor ce i le aduceau. Aşa a fost ţinută în mânăstire multă vreme.

Într-una din zile, portăriţa, venind la egumenă, i-a spus că a venit o femeie plângând, având cu sine un copil în vârstă de opt ani. Copilul este slăbănog, mut şi surd, şi cere rugăciuni pentru tămăduirea lui.

Egumena, ştiind, din descoperirea lui Dumnezeu, că acum se dăduse Eupraxiei darul tămăduirii şi putere asupra duhurilor necurate, a chemat-o şi i-a zis: "Du-te şi ia pe copil de la maica aceea care stă dinaintea porţii şi adu-l aici".

Ea, ducându-se şi văzând pe copil foarte bolnav, slăbănog, mut şi surd, i-a fost milă de el şi a suspinat. Deci, însemnându-l cu Sfânta Cruce, a zis: "*Fiule, Dumnezeu, Care te-a făcut pe tine, Acela să te tămăduiască*". Şi, luându-l de mâini, l-a dus la egumenă. Copilul, fiind adus cu mâinile ei, îndată s-a tămăduit, a grăit şi a început a chema pe mama sa. Eupraxia, văzând pe copilul care grăia, s-a spăimântat şi l-a lăsat jos; iar copilul, sculându-se, a alergat la poartă, strigând pe maica lui. Portăriţa s-a dus şi i-a spus egumenei. ***Drept aceea, egumena, chemând pe mama acelui copil, a zis către dânsa: "Soră, pentru aceea ai venit, ca să ne ispiteşti pe noi, aducându-ţi copilul sănătos?"*** Maica copilului a răspuns: "Stăpâna mea, mă jur pe Domnul Hristos, că până în ceasul acesta, copilul meu nu grăia, nu auzea, nu lucra cu mâinile nimic, nici cu picioarele nu putea să umble".

Atunci egumena a zis către acea femeie: "Cu darul lui Hristos, ai pe copilul tău sănătos; deci, du-te cu pace, slăvind pe Dumnezeu!"

Plecând femeia cu pruncul său tămăduit, egumena a zis către Eupraxia: "Fiică, voiesc ca să hrăneşti cu mâinile tale pe acea soră care pătimeşte de îndrăcire în mânăstirea noastră, de nu te temi de ea".

Eupraxia a zis: "Nu mă tem, doamna mea, şi ceea ce-mi vei porunci, voi face". Eupraxia, luând un vas cu fiertură şi pâine, s-a dus la cea îndrăcită. Aceea îndată, scrâşnind din dinţi, s-a repezit la dânsa şi, apucând vasul, voia să-l sfărâme. ***Iar Eupraxia, apucând-o pe ea de mână, i-a zis: "Viu este Domnul, că te voi arunca la pământ şi voi lua toiagul egumenei noastre şi te voi bate pe tine, ca de acum să nu mai faci neorânduieli".*** Femeia îndrăcită, văzând că Eupraxia este mai tare decât dânsa, Domnul întărind pe roaba sa, a început a se teme şi a tăcut. ***Dar sfânta a început cu blândeţe a o îndemna pe ea, zicându-i: "Şezi, sora mea, mănâncă şi bea şi nu te tulbura".*** Atunci ea, şezând, a mâncat, a băut şi s-a odihnit.

Din acea vreme a început a nu-i mai da ei hrană de departe cu băţul, ci hrana o primea din mâinile Eupraxiei, minunându-se toate surorile. Când vreodată îndrăcita începea a se tulbura, a înnebuni şi a striga, surorile îi ziceau: "Taci, că vine Eupraxia la tine şi te bate cu băţul!" Atunci îndată îndrăcita se îmblânzea şi tăcea. Din această pricină, monahia Ghermana, cea mai sus pomenită, a fost cuprinsă iarăşi de zavistie şi zicea către celelalte surori: "Oare nu sunt alte surori care să ducă hrană celei îndrăcite afară de Eupraxia? Daţi-mi mie pâine, căci şi eu, asemenea, voi sluji celei îndrăcite ca şi Eupraxia!" Deci ea, luând pâine şi linte, s-a apropiat de dânsa şi i-a zis: "Soră, primeşte aceasta şi mănâncă!" Dar cea îndrăcită a apucat-o pe ea cu tărie şi i-a rupt hainele de pe dânsa până la piele, scrâşnind împotriva ei cu dinţii. Deci, aruncând-o cu faţa la pământ, a stat pe ea şi a început a o muşca de grumaji şi de spate; apoi, făcându-se mare ţipăt şi nici una neîndrăznind să se apropie de dânsa, Iulia a alergat la bucătărie şi a zis Eupraxiei: "Pe Ghermana o omoară femeia cea îndrăcită!"

Atunci Eupraxia, alergând, a apucat pe cea îndrăcită de mână şi de grumaji şi a izbăvit pe Ghermana, fiind rănită şi însângerată. Apoi, Eupraxia a zis către cea îndrăcită: "Oare ai făcut bine de ai rănit aşa de rău pe această soră?" Dar ea stătea scrâşnind din dinţi şi spumegând, iar ***Eupraxia i-a zis: "Viu este Domnul, că din ceasul acesta, de vei mai face rău vreunei surori, nu te voi mai ierta; ci, luând toiagul egumenei, te voi bate fără milă".*** Atunci ea, culcându-se a tăcut. A doua zi de dimineaţă, Eupraxia, mergând să o cerceteze pe dânsa, a găsit-o dezbrăcată, cu hainele rupte şi, şezând pe pământ, îşi aduna gunoiul său şi-l mânca;

fericitei Eupraxia i-a fost mare jale de ea şi a lăcrimat. Deci, a îmbrăcat-o pe ea într-o haină şi, aducându-i pâine şi apă, a hrănit-o şi a adăpat-o. După aceasta toată noaptea a petrecut-o în rugăciuni.

Dar Dumnezeu a descoperit egumenei rugăciunea ei, căci a doua zi a chemat-o pe ea şi i-a zis: "Fiică Eupraxia, pentru ce ai tăinuit înaintea mea rugăciunea ta, ce o faci pentru aceea care pătimeşte? De mi-ai fi spus mie, apoi şi eu m-aş fi ostenit împreună cu tine".

Eupraxia a zis: "Iartă-mă, doamna mea, căci văzând-o pe ea făcând foarte urât, mi-a fost milă de dânsa".

Atunci egumena a grăit către Eupraxia: "Fiică, am să-ţi spun ceva, dar păzeşte-te să nu te mândreşti. Hristos ţi-a dat ţie putere asupra diavolilor şi asupra acestui diavol".

Eupraxia, auzind acestea, a căzut la pământ şi şi-a presărat capul cu ţărină şi striga, zicând: "Cine sunt eu, ticăloasa şi plină de toată necurăţia, ca să izgonesc diavolul, pe care voi, atâţia ani rugându-vă, nu l-aţi putut izgoni?"

Egumena a zis: "Fiica mea, pe tine te aşteaptă lucrul acesta, ca să se ştie că mare răsplătire este pregătită pentru tine în ceruri, deci să nu fii neascultătoare, ci să faci ceea ce ţi se porunceşte". Apoi s-a dus la biserică şi, aruncându-se cu faţa la pământ înaintea icoanei Domnului nostru Iisus Hristos, a udat pământul cu lacrimi, cerând ajutor.

Deci, fiind silită din porunca egumenei, s-a dus la cea îndrăcită, iar surorile toate mergeau în urma ei, vrând să vadă ceea ce era să se facă. *Deci, Eupraxia, apropiindu-se de aceea care pătimea, i-a zis: "Domnul nostru Iisus Hristos, Care te-a zidit, te vindecă!"* Zicând acestea, a făcut pe chipul ei semnul Sfintei Cruci.

Iar diavolul, răcnind foarte tare, a zis: "O, ce mincinoasă şi spurcată este monahia aceasta. Iată că de mulţi ani am petrecut în femeia aceasta, dar nimeni nu m-a izgonit pe mine până acum, iar nebuna aceasta vrea să mă izgonească".

Eupraxia a zis: "Nu te izgonesc eu, ci Hristos, Dumnezeul meu, Căruia m-am făcut mireasă!"

Atunci diavolul a strigat: "O, ce necurată eşti, nu voi ieşi din această femeie, fiindcă n-ai luat putere ca să mă izgoneşti pe mine".

"*Eu sunt necurată şi plină de toate spurcăciunile, precum şi tu mărturiseşti, însă, poruncindu-ţi Hristos, Dumnezeul meu, vei ieşi din aceasta; iar de nu vei voi să ieşi, apoi voi lua toiagul egumenei noastre şi te voi bate pe tine!*" Dar diavolul, răspunzând, nu voia să iasă. *Eupraxia, luând toiagul egumenei, îl ameninţa pe el, zicând: "Ieşi, că te voi bate pe tine".* Diavolul a zis: "Cum voi putea ieşi, căci am făcut sfat cu dânsa şi nu pot să-l calc".

Sfânta a lovit cu toiagul de trei ori şi a zis: "Duh necurat, Domnul Hristos îţi porunceşte ţie să ieşi din zidirea lui Dumnezeu!"

Însă diavolul, tânguindu-se, zicea: "Unde mă voi duce!"

Sfânta a zis: "Du-te în întunericul cel mai din afară, în focul cel veşnic şi în muncile cele fără de sfârşit, care ţi s-au pregătit ţie, tatălui tău, satana, şi tuturor care fac voia voastră".

Iar surorile toate stăteau şi priveau de departe, neîndrăznind să se apropie. Dar, de vreme ce diavolul nu voia să iasă pentru că se împotrivea mult, *Sfânta Eupraxia, căutând către cer, a zis: "Doamne, Iisuse Hristoase, nu mă ruşina pe mine în ceasul acesta, ca să nu se bucure diavolul cel necurat!"*

Diavolul îndată, răcnind cu glas mare, a ieşit, iar femeia s-a făcut sănătoasă din ceasul acela. Apoi, luând-o pe ea Eupraxia şi sculând-o, a îmbrăcat-o cu o haină curată. Deci, ducând-o în biserică, toate surorile împreună au dat slavă şi mulţumire lui Hristos Dumnezeu.

Sfânta Eupraxia, din ziua aceea, mai mult a început a se smeri, slujind tuturor surorilor ca o roabă. Iar când se aduceau copii neputincioşi la mânăstire, egumena îi trimitea la Sfânta Eupraxia, care, deşi nu voia, însă, supunându-se poruncii ei, îi tămăduia cu darul lui Hristos.

Când s-a apropiat vremea fericitului sfârşit al Sfintei Eupraxia, egumenei i s-a arătat în vedenia visului descoperire de la Dumnezeu, că mireasa lui Hristos în curând se va chema în cămara cea cerească. Deci s-a tulburat foarte mult de vedenia aceea, fiindu-i jale pentru despărţirea de dânsele a iubitei Eupraxia. După aceea, egumena a început a plânge şi nici uneia n-a voit să spună acea vedenie.

Bătrânele, văzând-o pe ea mâhnită şi plângând, nu îndrăzneau să o întrebe pentru ce plânge aşa. Apoi singure, umplându-se de mâhnire pentru întristarea ei, s-au apropiat de dânsa, grăind: "*Doamnă şi maica noastră, spune-ne nouă pentru care*

pricină eşti în astfel de întristare, pentru că şi inimile noastre s-au îndurerat văzându-te pe tine suspinând?" ***Egumena a zis: "Nu mă siliţi, că până mâine nu vă spun".*** Bătrânele au zis către dânsa: "Maica noastră, viu este Domnul, de nu vei spune, cu mare mâhnire vei răni sufletele noastre". ***Egumena a zis: "Nu voiam să vă spun până dimineaţă, dar de vreme ce mă siliţi, am să vă spun. Eupraxia ne lasă pe noi, căci mâine se va duce din viaţa aceasta; dar nici una din voi să nu-i spuneţi, ca să nu se tulbure şi să nu ştie această taină până va veni ceasul ei".***

Egumena spunând acestea, surorile au plâns mult pentru că toate iubeau şi cinsteau pe Eupraxia foarte mult, ştiind că este plăcută lui Dumnezeu şi adevărată roabă şi mireasă a lui Hristos; deci, socoteau că le este o mare pagubă a se lipsi de dânsa. Plângând ele, una din surori, auzind plânsul bătrânelor şi înştiinţându-se de pricină plângerii, a alergat la pitărie şi a aflat pe Eupraxia cocând pâine şi împreună cu dânsa ostenindu-se şi Iulia. Deci a zis către Eupraxia: "Doamnă, să ştii că pentru tine plânge egumena cu bătrânele". Eupraxia şi Iulia s-au mirat de cuvântul acesta şi stăteau tăcând. Apoi Iulia a zis către Eupraxia: "Oare cel ce a fost altădată logodnicul tău, a rugat pe împăratul să te ia din mânăstire cu sila, şi pentru acestea se întristează doamna egumenă şi bătrânele?"

Sfânta a răspuns: "Viu este Domnul meu, Iisus Hristos, că, de s-ar aduna toate împărăţiile pământului, nu vor putea să mă silească pe mine, ca eu să las pe Hristos, Mirele meu; însă, doamna mea, Iulia, du-te şi înştiinţează-te, pentru ce este plânsul acela, pentru că sufletul meu s-a tulburat foarte mult".

Deci, Iulia, ducându-se, a stat lângă uşă şi asculta cele ce vorbeau. ***Egumena spunea bătrânelor de acea vedenie, astfel: "Am văzut pe doi bărbaţi cinstiţi, îmbrăcaţi luminos, intrând în mânăstire şi zicându-mi: "Lasă pe Eupraxia, căci îi trebuieşte Împăratului!" Şi iarăşi au venit doi bărbaţi luminoşi şi mi-au zis: "Ia pe Eupraxia şi o du pe dânsa la Împăratul!" Iar eu îndată, luând-o pe dânsa, am plecat. Când am sosit la nişte porţi prea minunate, ale căror frumuseţi nu pot a le spune, acelea s-au deschis de la sine, am intrat înăuntru şi am văzut nişte palate nefăcute de mână, pline de slavă nespusă şi un scaun înalt pe care sedea un Împărat prea luminos. Deci, eu n-am putut să intru înăuntru, iar pe Eupraxia, luând-o, au dus-o la Împărat. Ea, căzând înaintea Lui, i s-a închinat şi a sărutat Preacuratele Lui picioare. Am văzut acolo întuneric, apoi strălucire de îngeri şi o mulţime de sfinţi, toţi stând şi privind la Eupraxia. După aceasta am văzut pe Maica lui Dumnezeu, pe Preacurata Fecioară Maria, stăpâna noastră, care, luând pe Eupraxia, i-a arătat o cămară prea frumoasă şi o cunună pregătită, strălucind cu slavă şi cu cinste şi am auzit un glas, zicând către dânsa:***

"Eupraxia, iată răsplătirea şi cununa ta! Deci, acum du-te, iar după alte zece zile să vii, ca să te îndestulezi de toate acestea întru nesfârşitii veci"".

Această vedenie a spus-o egumena bătrânelor, vărsând lacrimi din ochi, şi le-a zis: "Iată, acum este a zecea zi de când am văzut această vedenie şi mâine dimineaţă Eupraxia va muri!"

Iulia, auzind aceasta, a început a se bate în piept şi s-a dus la pitărie, plângând şi tânguindu-se. ***Eupraxia, văzând-o plângând, i-a zis: "Te jur pe tine cu Fiul lui Dumnezeu, să-mi spui ce ai auzit şi pentru ce plângi aşa!"*** Iulia a răspuns: "*Plâng căci astăzi ne vom despărţi de tine, pentru că am auzit de la doamna noastră cea mare, că mâine te vei sfârşi!*" Eupraxia, când a auzit de aceasta, îndată a slăbit şi a căzut jos ca moartă. Iulia şedea lângă dânsa şi plângea. ***Apoi Eupraxia a zis către Iulia: "Dă-mi mâna, sora mea, şi spijineşte-mă; scoate-mă pe mine în lemnărie şi aşează-mă acolo".*** Iulia a făcut aşa.

Eupraxia, zăcând la pământ, plângea, zicând către Domnul: "Stăpâne, pentru ce Te-ai îngreţoşat de mine străina, care sunt în sărăcie şi pentru ce m-ai trecut cu vederea? Iată vremea în care eu puteam să mă ostenesc şi să mă lupt cu diavolul, dar Tu acum iei sufletul meu! Milostiveşte-Te, Doamne, spre mine, roaba Ta, şi lasă-mă măcar numai anul acesta, ca să plâng pentru păcatele mele, căci sunt fără de pocăinţă şi goală de fapte bune şi n-am nădejde de mântuire. Căci în mormânt nu este pocăinţă, nici lacrimi şi nici morţii nu Te vor lăuda pe Tine, Doamne, nici toţi cei ce se pogoară în iad, ci cei vii vor binecuvânta numele Tău cel sfânt! Dăruieşte-mi măcar un an, ca smochinului celui neroditor!"

Ea tânguindu-se astfel, a auzit-o una din surori şi, alergând, a spus egumenei şi bătrânelor. ***Atunci egumena a zis: "Cine i-a spus cele grăite de noi şi a tulburat sufletul ei? Nu v-am poruncit eu, ca nici una să nu-i spuneţi această taină, până ce-i va veni ceasul? De ce aţi făcut aceasta, tulburând-o mai înainte? Mergeţi şi aduceţi-o aici".***

Sfânta, fiind adusă, s-a aruncat la picioarele egumenei, zicând: "Pentru ce nu mi-ai spus maica mea de sfârşitul meu care s-a apropiat, ca să fi plâns păcatele mele? Iată, acum mă duc, neavând nădejde de mântuire, de vreme ce sunt străină de faptele cele bune; ci, miluieşte-mă, stăpâna mea, şi roagă-te lui Dumnezeu, să mă lase să mai viețuiesc un an, ca să mă pocăiesc de păcatele mele; căci, ducându-mă fără de pocăinţă, nu ştiu care întuneric mă va cuprinde şi care muncă mă aşteaptă pe mine".

Egumena a zis către dânsa: "Fiica mea, Eupraxia, viu este Domnul, că nestricăciosul tău Mire, Hristos, te-a făcut vrednică împărăţiei cereşti şi ţi-a pregătit o cămară prea frumoasă şi cununa slavei celei veşnice". Apoi egumena a început a-i spune toată descoperirea care o văzuse pentru dânsa şi astfel i-a mângâiat sufletul ei şi a făcut-o cu bună nădejde. Egumena o rugă să mijlocească la Dumnezeu pentru dânsa, ca s-o învrednicească şi pe ea de aceeaşi parte. Iar Eupraxia, zăcând la picioarele egumenei, a început a slăbi cu trupul, căci mai întâi a început a căsca şi a tremura, apoi au cuprins-o frigurile. ***Egumena a zis către surori: "Luaţi-o şi duceţi-o în casa cea de rugăciune, pentru că vine ceasul ei!"***

Deci, luând-o, au pus-o în casa de rugăciune, iar surorile şedeau lângă dânsa triste, plângând până seara. Seara, egumena a poruncit surorilor să mănânce şi doar Iulia să rămână singură lângă Eupraxia; pentru că aceea niciodată nu se depărta de dânsa. Iulia, închizându-se cu dânsa, a petrecut până dimineaţă. Ea se ruga de Eupraxia, zicând: "*Soră, să nu mă uiţi înaintea Domnului; să-ţi aduci aminte că am fost nedespărţită de tine pe pământ, că te-am învăţat la citirea cărţilor şi că te-am îndemnat la nevoinţă. Deci, roagă pe Hristos, ca să mă ia şi pe mine cu tine!*"

Sosind dimineaţa, egumena a văzut că Eupraxia este în răsuflările cele mai de pe urmă şi a trimis la surori, zicând: "Să vină să sărute pe Eupraxia cu sărutarea cea din urmă, pentru că se sfârşeşte!" Surorile, adunându-se, o sărutau plângând şi zicând: "Soră, pomeneşte-ne şi pe noi în împărăţia lui Hristos!" Ea tăcea, neputând să vorbească. Mai pe urmă de toate a venit la dânsa şi aceea pe care o izbăvise de muncire diavolească şi îi săruta mâinile, plângând şi zicând: "*Aceste sfinte mâini mult mi-au slujit mie, nevrednica lui Dumnezeu, şi cu ele s-a izgonit din mine diavolul care m-a muncit*". Eupraxia nu-i răspundea. ***Egumena i-a zis: "Soră Eupraxia, nu miluieşti pe această soră şi nu-i răspunzi nimic, pentru că plânge aşa?"***

Eupraxia, uitându-se spre sora aceea, i-a zis: "Soră, pentru ce mă osteneşti? Lasă-mă să mă odihnesc, că sunt aproape de sfârşit. Însă, teme-te de Dumnezeu, că El te va păzi pe tine".

Apoi, uitându-se la egumenă, a zis: "Maica mea, roagă-te pentru mine, că mare ostenealã este sufletului meu în ceasul acesta".

Egumena a început a se ruga pentru dânsa cu toate surorile. Când a sfârşit rugăciunea şi a zis "Amin", ***Sfânta şi Cuvioasa mireasă a lui Hristos, Eupraxia, şi-a dat cinstitul şi sfântul ei suflet în mâinile lui Dumnezeu, vieţuind treizeci de ani de la naşterea sa.*** Surorile, plângând mult după dânsa, au îngropat-o lângă

maica sa şi au prea mărit pe Dumnezeu, că s-au învrednicit să aibă între dânsele o soră atât de plăcută Lui.

Iulia a petrecut nedepărtată de lângă mormântul ei trei zile, plângând şi tânguindu-se; iar a patra zi a venit la egumenă veselă şi bucuroasă şi i-a zis: "*Maica mea, roagă-te pentru mine, că mă cheamă Hristos, pe Care L-a rugat fericita Eupraxia pentru mine, păcătoasa, ca să fiu împreună cu dânsa*". Zicând aceasta şi sărutând pe toate surorile, într-a cincea zi s-a sfârşit; şi a îngropat-o lângă mormântul Sfintei Eupraxia. ***După treizeci de zile, Cuvioasa egumenă Teodula diaconiţa, chemând pe surori, le-a zis: "Să vă alegeţi o altă maică în locul meu, care să vă poată povăţui, pentru că pe mine mă cheamă Domnul, pe care Cuvioasa Eupraxia L-a rugat mult pentru mine, ca să mă rânduiască cu dânsa şi cu Iulia, că şi ele împreună s-au învrednicit cămării cereşti, la care mă duc şi eu acum".***

Surorile toate s-au veselit pentru Eupraxia şi Iulia, că au intrat în bucuria Domnului lor, şi se rugau ca şi ele să se învrednicească de aceeaşi parte; iar pentru maica care le lăsa, plângeau, şi şi-au ales pe una din surori, anume Teognia, ca să le fie egumenă. ***Apoi, chemând-o egumena, a zis către dânsa: "Ştii bine toată rânduiala şi tipicul vieţii mânăstireşti. Te jur cu Preasfânta şi cea de o fiinţă Treime, să nu câştigi la mânăstire averi, nici oarecare bogăţii, ca să nu întorci mintea surorilor spre grijile pământeşti şi, pentru acelea, să se lipsească de cele cereşti; ci mai vârtos, defăimând toate cele vremelnice, să câştige pe cele veşnice". Iar către surori a zis: "Ştiţi viaţa Sfintei Eupraxia, faceţi-vă următoare ei, ca să vă învredniciţi părţii celei cu dânsa întru cămara cea cerească".*** Apoi, dând tuturor sărutarea cea din urmă, a poruncit s-o ducă în casa de rugăciuni, să închidă uşile şi să nu intre la dânsa nici una până a doua zi. Surorile, intrând a doua zi dimineaţă, au găsit-o sfârşită întru Domnul şi, plângând, au îngropat-o lângă Sfânta Eupraxia. Din ziua aceea n-au mai îngropat pe nici una în locul acela.

Multe minuni se făceau la cinstitele moaşte ale celor plăcute lui Dumnezeu; pentru că se dădeau tămăduiri de toate neputinţele şi se izgoneau diavolii, care strigau, zicând: "O, Eupraxie, şi după moarte ne biruieşti şi ne alungi!"

Într-acest fel a fost petrecerea şi viaţa Cuvioasei Eupraxia, care s-a învrednicit slavei celei cereşti. Deci, ***să ne sârguim şi noi să-i urmăm ei. Să câştigăm smerenia, ascultarea, blândeţea, iubirea şi osteneala, răbdarea, curăţia şi întreaga ei înţelepciune, ca şi noi, cu rugăciunile ei, să ne aflăm vrednici bunătăţilor veşnice şi bucuriei şi petrecerii cu cetele îngereşti şi să ne învrednicim a ne sătura de slava Domnului nostru Iisus Hristos, întru împărăţia Lui cea cerească, cu toţi sfinţii, întru nesfârşiţii veci. Amin.***

Tropar: Din pruncie te-ai arătat vas al înţelepciunii celei dumnezeieşti şi luând chipul îngeresc cu minte ascuţită ai străbătut tainele cereşti, pildă de smerenie şi slujire sfântă te-ai arătat Sfântă Eupraxia, tuturor şi darul facerii de minuni luând de la Hristos te rogi pentru toţi stăruitor.

Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida – Pomenirea Sfintei cuvioasei maicii noastre Eupraxia, fecioara

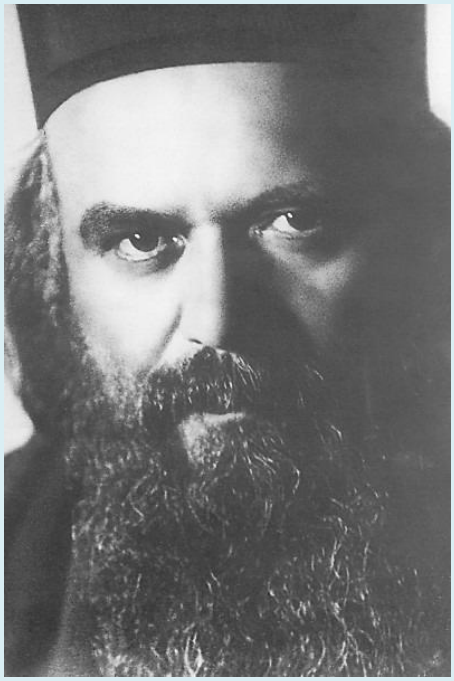

Eupraxia a fost fiica lui Antigonus, un mare aristocrat din Constantinopol, rudă a împăratului Teodosie cel mare. Ea şi maica ei, rămasă văduvă de tânără, s-au sălăşluit după moartea lui Antigonus în Egipt. Acolo ele au cercetat mânăstirile, au miluit din belşug săracii şi s-au rugat pururea lui Dumnezeu.

La dorinţa statornică a copilei Eupraxia, aceasta, în vârstă de numai şapte ani fiind, a fost tunsă în monahism într-o mânăstire de fecioare, condusă de o stareţă îmbunătăţită.

Cu cât înainta în vârstă, cu atât lua asupra ei mai aspre nevoinţe monahiceşti.

Ea a postit odată timp de patruzeci de zile, neîntrerupt, asemenea Domnului nostru şi asemenea stareţei ei.

Ea s-a săvârşit către Domnul în anul 413, în al treizecilea an al vieţii ei. Ea a fost şi din timpul vieţii covârşită de harul Duhului Sfânt, căci primise de la Domnul puterea facerii de minuni, prin care a vindecat mulţi oameni de boli cumplite.

Cântare de laudă la Sfânta Eupraxia

Eupraxia fecioara prea tânără
Pustnică s-a făcut pentru dragostea lui Hristos,
Şi deşi din mândra stirpe imperială născută,
În inimă L-a purtat pe Dumnezeu.

Ea de onoruri a fugit ca de o corvoadă,
Precum şi de bogăţii şi de familia-i regească.

Ea zi şi noapte lui Dumnezeu s-a rugat,
Pe sine bine cheltuindu-se în rugăciuni şi postiri.
Dumnezeu ascultat-a pe roaba Sa,
Care cu lacrimi şi jertfire de sine
Rugăciunile de foc şi-a făcut.

Dumnezeu covârşitu-o-a cu harul de Sus:
Putere i-a dat minunat să ajute
Pe cei tineri, copii, ca şi pe bătrâni.

Dumnezeu putere i-a dat să vindece
Nebunia cumplită,
Să scoată afară demoni,
Şi toate grelele boli.

Ea s-a strămutat la Domnul
Întru a sufletului desăvârşită curăţie,
Şi în ceruri aflat-a palatul cel zidit ei:

Măreţ sălaş, din pietrele credinţei ei şi faptelor,
Întru răbdarea cea de aur clădit.
Sălaş dumnezeiesc,
de lumina Domnului strălucind:
În el s-a sălăşluit Eupraxia,
întru bucurie, în mijlocul bunătăţilor
Celor veşnice, cereşti.
Acolo ea împărăţeşte veşnic
Cu Veşnicul împăratul Hristos.

Cugetare

„Aşa cum fecioria mai bună este decât căsătoria, tot astfel prima cununie mult mai bună este decât cea de a doua". Aşa a scris Sfântul Ioan Gură de Aur văduvei lui Tarasie, un mare nobil de la curtea imperială din Constantinopol, pe care a sfătuit-o să încerce să nu se mai lege cu a doua cununie.

Biserica binecuvântează prima cununie cu bucurie mare, pe când pe cea de a doua, cu tristeţe, întâia Eupraxie, care a fost maica Eupraxiei fecioară şi cuvioasă, a rămas văduvă de foarte tânără, în urma morţii soţului ei Antigonus, alături de care nu trăise ca soţie decât doi ani şi trei luni şi apoi încă un an ca frate şi soră de comunul acord al amândurora.

Împăratul şi împărăteasa au sfătuit-o pe Eupraxia, mamă să se căsătorească a doua oară, cu un alt bărbat din marea aristocraţie. Nevoind însă aceasta, Eupraxia şi-a luat-o pe foarte tânăra ei fiică Eupraxia şi au părăsit curtea imperială şi ţara, sălăşluindu-se în Egipt.

Ce vom povesti atunci despre Sfânta Olimpiada şi cuvioasa Eupraxia, fiica? Ca şi Sfânta Macrina, nu numai că au fost şi ele logodite de către părinţii lor mai înainte de a ajunge la vârsta cuvenită, dar când logodnicii lor au murit, ele s-au socotit cu adevărat văduve şi nici nu s-au mai gândit la căsătorie!

Câtă curăţie a inimii! Câtă credincioşie purtată logodnicilor lor! Câtă minunată frică de Dumnezeu! Câtă luminată credinţă în venirea vieţii celei veşnice, în care logodnica nădăjduieşte fără să se îndoiască că îşi va întâlni logodnicul!

Pr. Silviu Cluci - Odoarele Mănăstirii Iviron

În Paraclisul Sfinţilor Arhangheli din katholikonul mănăstirii se păstrează o bucată din lemnul Sfintei Cruci, precum şi părţi din hlamida, buretele şi trestia de la Răstignirea Mântuitorului.

Tot aici se află moaşte ale Sfinţilor:

- ⇒ *Teodor Stratilat,*
- ⇒ *Vasilevs, episcopul Amasiei,*
- ⇒ *Mihail, episcopul Sinadelor,*
- ⇒ *Panteleimon,*
- ⇒ *Fotini, samarineanca,*
- ⇒ *Eupraxia,*
- ⇒ *Parascheva,*
- ⇒ *Cosma şi Damian,*
- ⇒ *Gheorghe,*
- ⇒ *Iacov Persul,*
- ⇒ *Nestor,*
- ⇒ *Evstatie,*

⇒ *capetele Sfinţilor Fotie mucenicul, Ierotei iviritul, Nichita,*
⇒ *părţi din capetele Sfinţilor Grigorie de Nyssa şi Elefterie,*
⇒ *precum şi mir de la Sfântul mare mucenic Dimitrie.*

Schevofilachionul mănăstirii, aflat deasupra pridvorului, adăposteşte veşminte brodate, vase bisericeşti, veşmântul arhieresc al patriarhului Dionisie al IV-lea, mantia patriarhului Grigorie al V-lea, o minunată dveră care are brodată pe ea Adormirea Maicii Domnului, sacosul împărătesc al lui Ioan Ţimiski.

De asemenea, aici se păstrează un rând de Sfinte Vase de aur din 1587-1588, cu 12 scene gravate, reprezentând cele 12 Praznice împărăteşti, precum şi o îmbrăcăminte de Evanghelie (1578-1605) tot din aur şi cu cele 12 Praznice gravate pe ea, darul Katolicosului (patriarhului) Eftimie al Abhaziei.

Obiectul de mare valoare al mănăstirii este lămâiul de 1,5 m înălţime, cu 7 sfeşnice şi cu 30 de lămâi de argint. Inscripţia în greceşte şi ruseşte menţionează că a fost donat mănăstirii de locuitorii Moscovei în anul 1818.

Printre obiectele de cult donate de domnitorii români acestei mănăstiri se află un orar, brodat cu fir de aur, argint şi mătase, într-un atelier din Ţara Românească, datat 30 aprilie 1533, reprezentând o donaţie a diaconului Radivoi şi a soţiei sale, Anca.

Un alt obiect de mare valoare este o poală de icoană brodată, cu faţă dublă, reprezentând Buna Vestire şi Învierea, dăruită de Radu Paisie şi fiul său, Vlad, la anul 1545.

Icoane

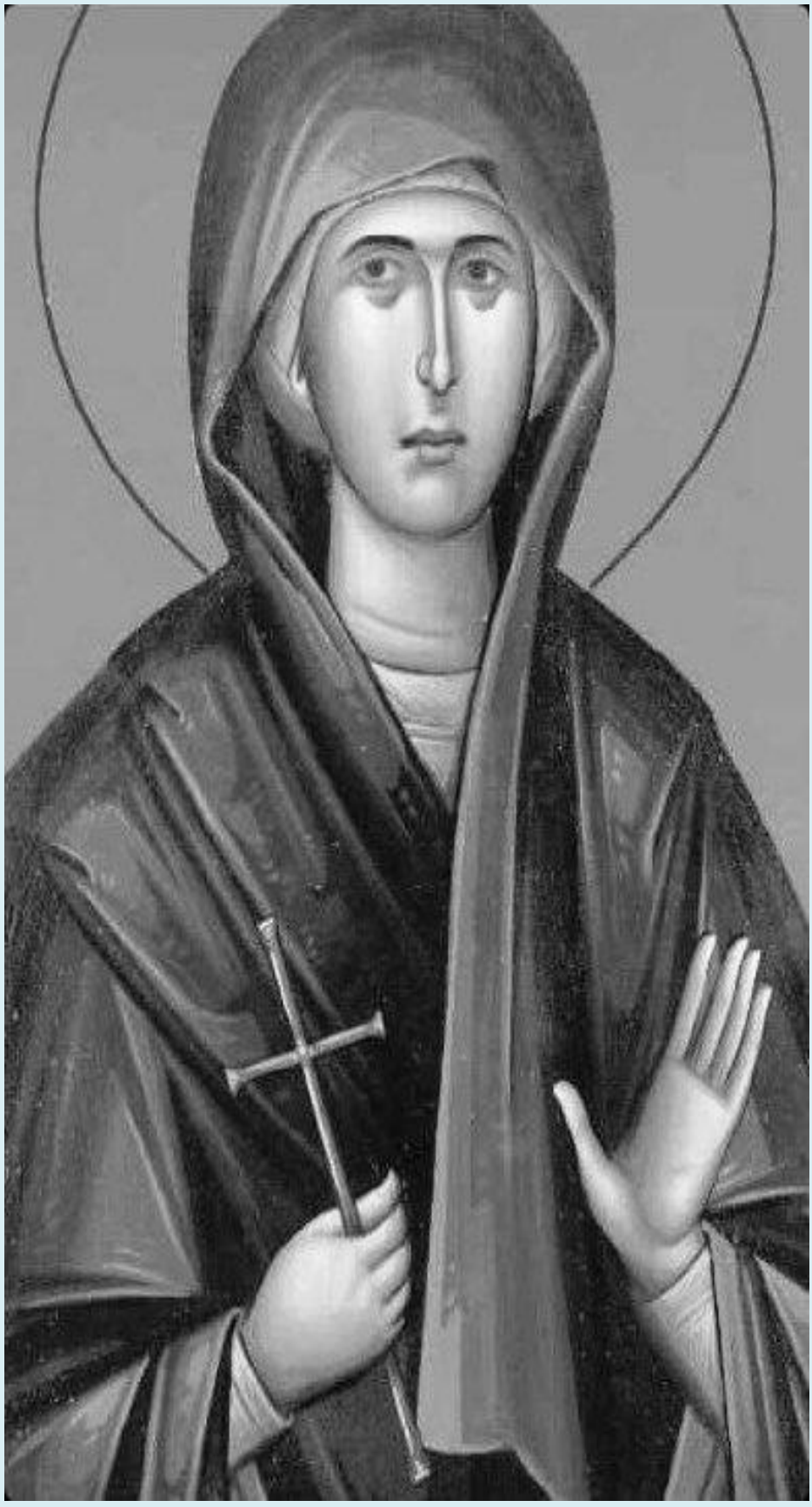

DOXOLOGIA.ro
Sf. Cuv.
Olimpiada

DOXOLOGIA.ro
Sf. Cuv.
Olimpiada

ΟΛΥ
ΜΠΙ
ΑΣ

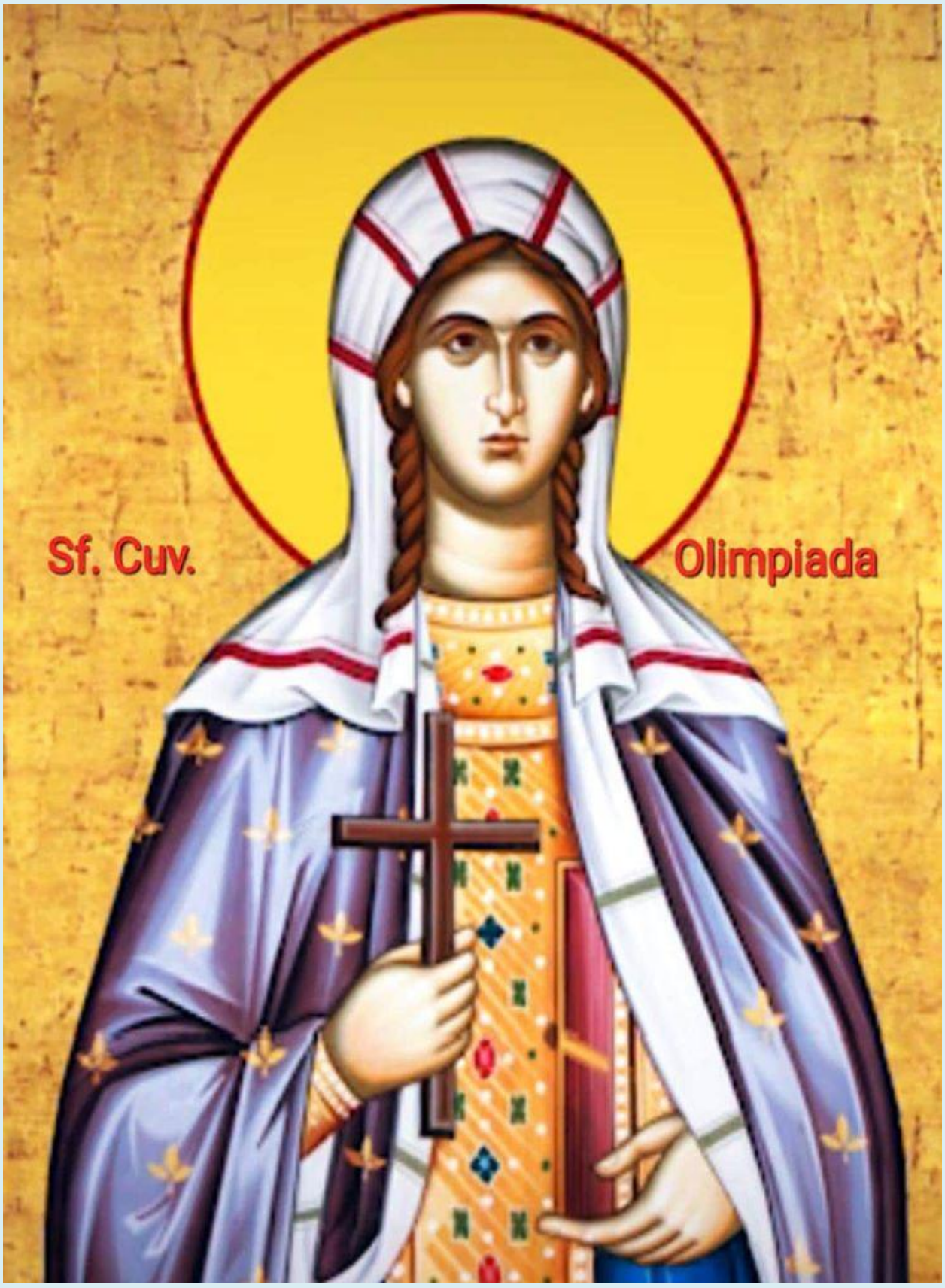
Sf. Cuv.
Olimpiada

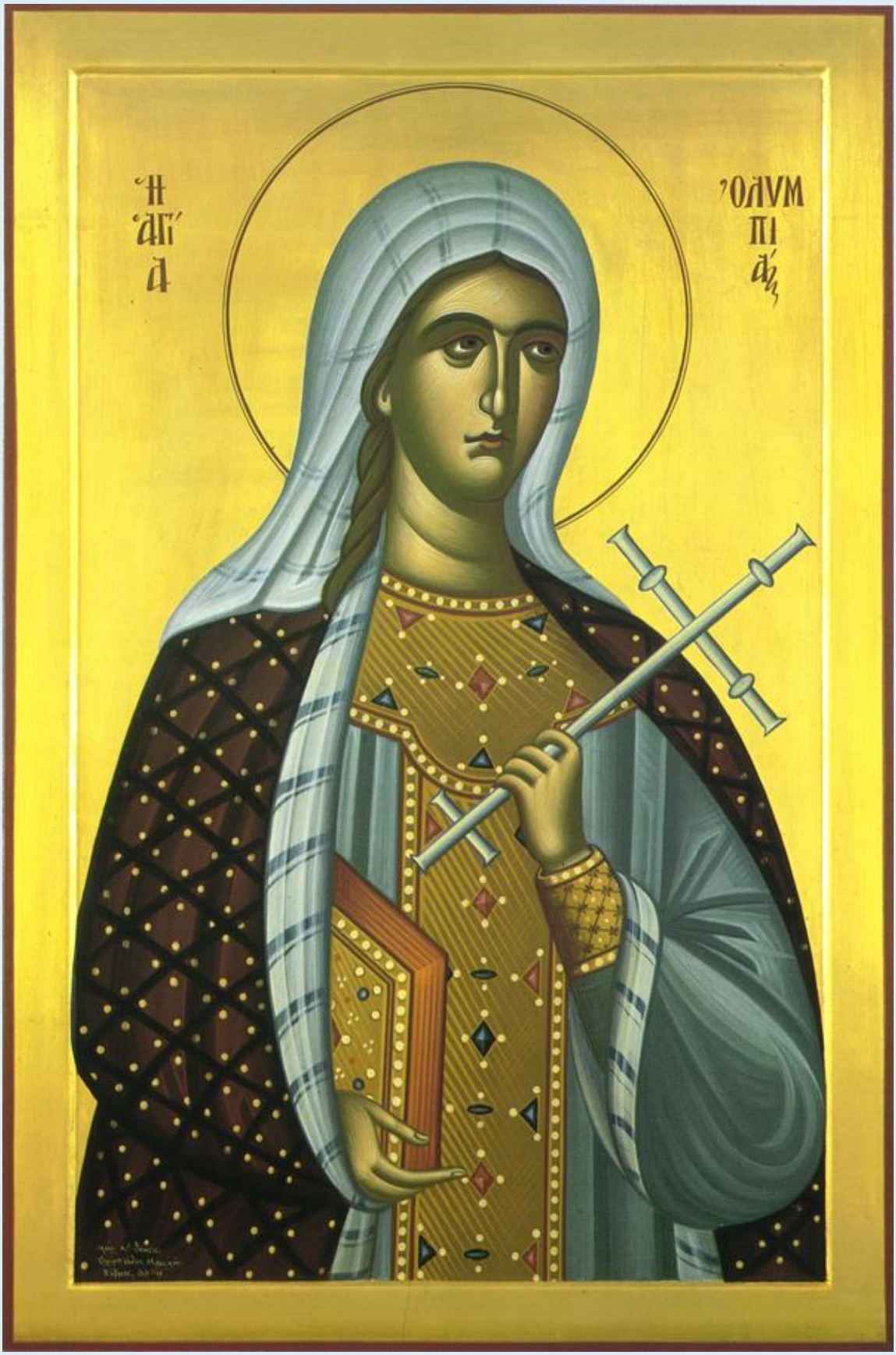
Η ΑΓΙΑ
ΟΛΥΜΠΙΑΣ

Icoana din catedrala Sfântul Dimitrie din Tesalonic

Η ΑΓΙΑ
ΟΛΥΜΠΙΑΣ
Η
ΔΙΑΚΟ-
ΝΙΣΣΑ

СВ ІѠАНЪ
ЗЛАТОУСТЪ
СВ ОЛУМПІАДА
ДІАКОНИСА

ANTI DEPRESIE:

7 sfaturi de la Sf. Ioan Gură de Aur către Sf. Olimpiada

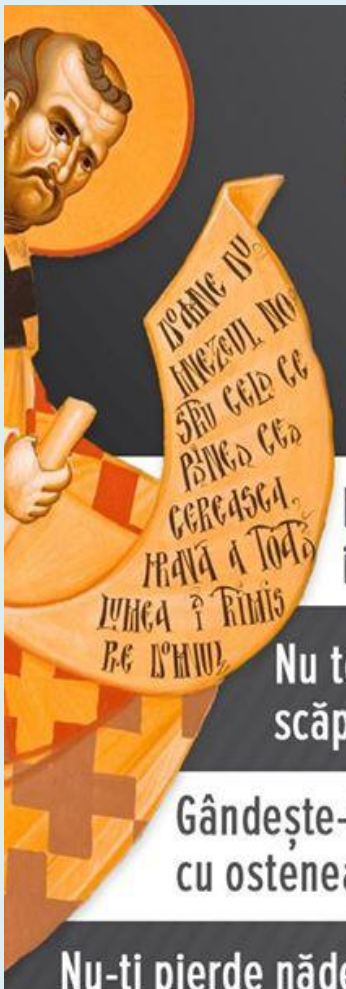

Mulțumește-i mereu lui Dumnezeu pentru toate. El ne iese în întâmpinare când totul ne duce la pieire

Nu te uita numai la necazurile care vin, ci și la grabnica scăpare și la nespusa răsplată pe care o nasc

Gândește-te că orice faptă bună, dacă nu e săvârșită cu osteneală și suferințe, nu primește multă plată

Nu-ți pierde nădejdea. Numai un singur lucru este înfricoșător: păcatul

Nimic să nu te tulbure. Valurile nu clintesc stânca, cu cât o izbesc cu mai multă furie, cu atât mai repede valurile pier

Amintește-ți că bucuria nu stă în natura lucrurilor, ci în voința omului

Uită-te la comorile pe care suferințele le-au născut în ceruri

BASILICA.RO

“Să te rogi mereu!
Să nu te
descurajezi
nicicând!”
Sf. Ioan Gură de Aur
(347 - 407)

DOXOLOGIA.ro
Sf. Cuv.
Olimpiada

ΑΓ. ΕΥΠΡΑΞΙΑ

SF. CUV.
OLIMPIADA
SF. CUV.
EUPRAXIA

Troparul Sfintelor Cuvioase Olimpiada şi Eupraxia

25 Iulie

Doririi celei adevărate logodindu-vă, iubitoarelor de Hristos, şi de împreunarea logodnicului muritor lepădându-vă, cu nevoinţe de fapte bune aţi crescut şi la înălţimea nestricăciunii aţi alergat, femei frumoase la suflet şi mult bogate, stâlpii şi îndreptarea pustnicilor. Pentru aceasta, rugaţi-vă neîncetat pentru noi, care cu dragoste prăznuim pomenirea voastră.

Troparul Sfintelor Cuvioase Olimpiada şi Eupraxia

25 Iulie

Doririi celei adevărate logodindu-vă, iubitoarelor de Hristos, şi de împreunarea logodnicului muritor lepădându-vă, cu nevoinţe de fapte bune aţi crescut şi la înălţimea nestricăciunii aţi alergat, femei frumoase la suflet şi mult bogate, stâlpii şi îndreptarea pustnicilor. Pentru aceasta, rugaţi-vă neîncetat pentru noi, care cu dragoste prăznuim pomenirea voastră.

Bucuraţi-vă, Sfintelor Eupraxia şi Olimpiada, mirese ale lui Hristos, prea frumoase şi prea înţelepte!